बौद्ध शिक्षा
कक्षा - ११

རང་ཆོས།

འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཅིག

༡༡

ནེཔཱལ་གཞུང་། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་།
སྨོན་ཚན་ཡར་རྒྱས་བསྟེན་གནས།
སྤྱི་ཁེཊ་ཨེ། ཐུགས་ཕུར།

ནང་ཆོས། འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཅིག
बौद्ध शिक्षा कक्षा - ११

ནང་ཆོས།

འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཅིག

बौद्ध शिक्षा

कक्षा - ११

ཞེལ་ལ་གཞུང་། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་།

སྦྱོང་ཚན་ཡར་རྒྱས་བསྟེན་གནས།

སྒེར་ཁིམ་ལྷ། ཐུགས་ལུར།

དཔར་བསྐྲུན། ནེཔྱལ་གཞུང་། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་།
སྒོབ་ཚན་ཡར་རྒྱས་བསྟེ་གནས།
སྤྱན་ཁྱིམ་ལྷ། ཐུགས་ཕུར།

ལམ་སྟོན་པ། བལ་ཡུལ་ནང་པའི་ཚོགས་ཆེན།

སྒྲོག་དེབ། ནང་ཚོས། འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཅིག

ཞུ་དག་དང་དེབ་གཟུགས་བྱུས་འགོད།
སྤ་ལ་ཕྱུ་དག་དབང་མཐར་ཕྱིན།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ། ཚུལ་ཐུང་བསྟན་འཛིན་བློ་མ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཀཱམ་དགེ་འདུན།
མཁན་པོ་དག་དབང་རིག་གྲོལ།
ཏྲན་དག་དབང་།

མཉམ་ལས་མཐུན་སྒྲུར། ཚུལ་ཐུང་ནོར་བུ་ཤར་པ།
ཚུལ་ཐུང་གསེར་སྐྱིད་ཤར་པ།

རི་མོ་པ། སྒྲོབ་དཔོན་ཚུང་ཕུར་པ་ཤར་པ།

ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པོ། ནེ་པོ། ༢༠᠓᠓

हाम्रो भनाइ

शिक्षाले विद्यार्थीमा ज्ञानको खोजी गरी सिकाइ र वास्तविक जीवनबिच सम्बन्ध स्थापित गर्छ । शिक्षाले विद्यार्थीमा अधिकार, स्वतन्त्रता र समानताको प्रवर्धन गर्ने, स्वस्थ जीवनको अभ्यास गर्ने, तार्किक विश्लेषण गरी निर्णय गर्ने र वैज्ञानिक विश्लेषणका आधारमा व्यक्ति, समाज र राष्ट्रको दिगो विकासमा सरिक सक्षमताको विकास गर्नुपर्छ । यस्तै विद्यार्थीमा नैतिक आचरणको प्रदर्शन, सामाजिक सद्भाव र पर्यावरणीय सन्तुलन प्रति संवेदनशीलता एवम् दिगो शान्तिका लागि प्रतिबद्ध रहने सक्षमताको विकास गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । शिक्षाले आधुनिक ज्ञान, सिप, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गर्ने, स्वावलम्बी र व्यवसायमुखी सिपको अभ्यास गर्ने, राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय आदर्शको सम्मान गर्ने, समाज स्वीकार्य आचरण र कार्यसंस्कृतिको अवलम्बन गर्ने, सहिष्णु भाव राख्ने नागरिक तयार गर्नुपर्छ । यस्तै शिक्षाबाट सिर्जनशील, कल्पनाशील, उद्यमशील एवम् उच्च सोच र आदर्शमा आधारित व्यवहार गर्ने, समसामयिक चुनौतीहरूको सफल व्यवस्थापन गर्नेलगायतका विशेषताले युक्त स्वावलम्बी, देशभक्त, परिवर्तनमुखी, चिन्तनशील एवम् समावेशी समाज निर्माणमा योगदान गर्न सक्ने नागरिक तयारीको अपेक्षा पनि गरिएको छ । यी पक्षलाई दृष्टिगत गरी राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ अनुसार नेपाल बौद्ध महासङ्घको सहकार्यमा कक्षा ११ को बौद्ध शिक्षा विषयको पाठ्यक्रममा आधारित भई यो पाठ्यपुस्तक विकास गरिएको हो ।

यस पाठ्यपुस्तकको लेखन तथा सम्पादन आचार्य तेन्जीन लामा, डोल्पो सोनाम योन्देन गुरुङ (खेन्पो कर्मा: गेदुन), पुला शेर्पा (खेन्पो ङावाङ रिग्डोल) र गेन् ङावाङबाट भएको हो । सो कार्यमा नेपाल बौद्ध महासङ्घअन्तर्गत गठित गोन्पा शिक्षा उपसमितिका संयोजक आचार्य नुर्बु शेर्पा र सदस्य आचार्य सार्की शेर्पाको विशेष योगदान रहेको छ । पाठ्यपुस्तकलाई यस रूपमा ल्याउने कार्यमा यस केन्द्रका महानिर्देशक श्री अणप्रसाद न्यौपाने, श्री केशवप्रसाद दाहाल, प्रा.डा. काशीनाथ न्यौपाने, श्री च्यावा तामाङ लामा, (खेन्पो ग्युर्मी छुल्ठीम) श्री फुपु छेम्बे शेर्पा (गेशे थुप्तेन जिग्डोल), श्री पिय दस्सी महर्जन, श्री पुनिता धाखुव, श्री टुकराज अधिकारी, श्री गणेशप्रसाद भट्टराई र श्री पुरुषोत्तम घिमिरेको योगदान रहेको छ । यस पाठ्यपुस्तकको र भाषा सम्पादन तथा लेआउट डिजाइन श्रद्धेय टुल्कु ङावाङ थारछिन शेर्पा रिन्पोछे तथा चित्राङ्कन लोपोन आङ फुर्वा शेर्पाबाट भएको हो । यस पाठ्यपुस्तकको विकास कार्यमा संलग्न सबैप्रति पाठ्यक्रम विकास केन्द्र धन्यवाद प्रकट गर्दछ ।

पाठ्यपुस्तकलाई शिक्षण सिकाइको महत्त्वपूर्ण साधनका रूपमा लिइन्छ । यस पाठ्यपुस्तकको प्रयोगबाट पाठ्यक्रमद्वारा लक्षित सक्षमता हासिल गर्न विद्यार्थीलाई सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । पाठ्यपुस्तकलाई सकेसम्म क्रियाकलापमुखी र रुचिकर बनाउने प्रयत्न गरिएको छ । यस पाठ्यपुस्तकलाई अझै परिष्कृत पार्नका लागि शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक, बुद्धिजीवी एवम् सम्पूर्ण पाठकहरूको समेत महत्त्वपूर्ण भूमिका रहने हुँदा सम्बद्ध सबैको रचनात्मक सुझावका लागि पाठ्यक्रम विकास केन्द्र हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

वि.स. २०७७

पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

དཀར་ཆག

ཨང་།	སྒྲོན་ཚན།	ཤོག་ཁྲངས།
༡།	གང་བློ་མའི་རྒྱ་འགྲེལ།	1
༢།	དམ་པའི་ཆོས་དོས་བཟང་བ།	9
༣།	བཀའ་ཡི་སྐོར།	14
༤	བསྟན་བཅོས་སྐོར།	26
༥།	སྐྱབས་སུ་འགྱོ་བའི་རྣམ་གཞག	37
༦།	སྐྱབས་ཡུལ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ།	48
༧།	ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཨཱཡུ་གཉན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།	58
༨།	བློ་ལྡན་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་དེས་པའི་སྐབས།	76
༩།	ཚད་མེད་བཞིའི་བློ་སྦྱོང་བ།	95
༡༠།	གཏུགས་ལག་བང་དང་དགོན་སྡེ་སོགས་ཀྱི་སྐོར།	117
༡༡།	རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བསྡུས་འགྲེལ།	132

སྒོས་ཚན་དང་པོ།

གང་བློ་མའི་རྒྱ་བ།

།ཨཱ། །ཐུབ་མ་དང་མགོན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་བློ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་བྲལ་ཉི་ལྟར་རྣམ་དག་རབ་གསལ་བས། ཤེ་སྦྱོང་དོན་ཀུན་རྗེ་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཉི་ཟླགས་ཀར་གྱེགས་བམ་འཛིན། །གང་དག་སྲིད་པའི་བཅོན་རྩར་མ་རིག་ཆུན་འཕེམས་སྤྲུག་བསལ་གྱིས་གཟིར་བའི། །འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་ཡན་ལག་བྱུག་ཅིའི་དབྱངས་ལྟན་གསུང་། །འབྱུག་ལྟར་ཆེར་སྒྲོགས་ཉོན་མོངས་གཉིད་སློང་ལས་ཀྱི་ལྷགས་སྒྲོག་འཕྲོལ་མཛད་ཅིང་། །མ་རིག་ཆུན་སེལ་སྤྲུག་བསལ་ཆུ་གླ་རྡོ་སྟེད་གཅོད་མཛད་རལ་གྲི་བསྟན། །གདོང་ནས་དག་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལྷས་རྒྱས་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོའི་སྒྲ། །བཅུ་ཕྱག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྟྲས་བདག་ཏྲིའི་ཆུན་སེལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་རབ་ཏུ་འདུད།།

ཨོཾ་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་ཏྲི།ཿ

བཅོ་ལྔན་ཁྲེད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས།།བདག་ཏྲིའི་གཏི་མུག་ཆུན་པ་རབ་གསལ་ནས།།
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡི།།ཏྲི་གྲོས་སྒྲོབས་པའི་སྟང་བ་སྟལ་དུ་གསོལ།། །།

གང་བློ་མའི་འཕྲིལ་པ་མདོར་བསྡུས།

༡། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱམ་པར་བཤད་པ་མདོར་བསྡུས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གྱ་རྒ་མཞུ་ཐ་ཡ།

རབ་འབྱམས་ཚོགས་གཉིས་གསེར་མདལ་ལས་འཕྲུངས་ཤིང་།།
སྒྲངས་ཏོགས་གདོང་བཞིའི་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇོགས།།
ཚོས་ཀུན་གདོང་མའི་བྱེད་པོ་སྟེ་བའི་དབང་།།
བརྟན་པའི་འཁོར་ལོས་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་མཛོད།།

དེ་ལ་འདིར་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོའི་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། **མཛད་པ་པོ་གང་ཡིན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན། མཚོན་བརྗོད་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།** འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་མཚོན་ཆས་མཛད་པར་བཞེད་ལ། གཞན་དག་སྟོན་འཛིགས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟེ་རྒྱམས་སོ་སོ་ནས། འཇམ་དཔལ་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ་རེ་མཛད་པར་བཀྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ལ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། བརྟེ་ཀུན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་རྒྱས་གཏིག་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མཛད་པ་པོ་ནི་ཡིན་ཚེས་པའི་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ལ། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན། ལེགས་སྦྱར། རང་བཞིན། ཤཱ་ཟ། ཟུར་ཆགས་གི་སྐད་དང་བཞིའི་ནང་ནས། ལེགས་སྦྱར་རམ་ས་ཡི་ཡི་ཏའི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། ཧཱུ་ཎ་ཏ་ཀ་ཏ་ལ་ནཱ་མ་ཡུ་ཏ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ཡང་གོང་སྐད་དུ་བསྟུར་ན། ཧཱུ་ནི་དཔལ། ཏ་ནི་ཡེ་ཤེས། ཀུ་ཏ་ནི་ཡོན་ཏན། ཤ་ལ་ནི་བཟང་པོ། ནཱ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། ཡུ་ཏ་ནི་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་སྐད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ས་ཡི་ཡི་ཏའི་སྐད་ལ་བཀ་ཆགས་འཇོག་པའི་ཚེ་དང་། གོང་སྐད་ནི། གཞུང་གཞན་དང་མི་བོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ།།

གསུམ་པ་མཆོད་བརྗོད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ།།

དགེ་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དགྲ་སྟེ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པས་ན་བཅོམ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། གཟུགས་དང་། དཔལ་དང་། གྲགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། སྐལ་པ་བཟུང་སོགས་དང་ལྡན་པས་ན་ལྡན་དང་། སྲིད་རྒྱ་བ་ཏེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་བཅོམ་པ་དང་། སྐལ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། བ་ཏེ་ནི་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདས་པའི་སྐད་དོད་བཅོས་སུ་མེད་ཀྱང་འདིར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། བོད་སྐད་ལ་བརྗོད་བའི་གྱིང་བུ་ལོ་ཚྭ་བས་བླ་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ། །འདས་པའི་དོན་ནི་འགོར་བཉམ་བདུད་བཞི་ལས་འདས་པའོ། །ཐུབ་བཅོམ་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་ལས་འདས་པར་བཤད་བྱའང་རྟོག་ཏུ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཉེས་པའི་རྩྭ་རིགས་བཅས་ན་འཇམ་པ་གསུངས་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུ་མངའ་བས་ན་དབྱངས་སོ།།

འདིར་བྱུག་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ་བཞིན་བཤད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་ནི། འཇམ་པའི་ཁྱད་གཞི་དང་འབྲེལ་ལོ།། ལ་ནི་དགོས་ཆེད་ཡིན་ལ། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་ནི། གུས་པས་འདུད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོ་གསུམ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་གུས་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་སྐད་བྱ། ལུས་དང་དགེ་ཡིད་དྲང་བས་ཕྱག་བཀྲོའོ།།ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

ལོ་ཞེས་པ་ནི་སྣང་བསྟན་པའི་ཚིགས་སྟེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ར་ཞེག་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལོ་ཚྭ་བས་འདི་སོད་དུ་བསྟུར་བའི་ཚེ། འདི་ཉིད་མངོན་པའི་སྟེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གྱིང་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་གཞུང་དོན་བདོས་ལའང་། དངོས་དང་། ཞར་ལ་དོགས་བཤད། ཕན་ཡོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐུགས་དང་། གསུང་དང་། སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལའང་མཁྱེན་པ་དང་བཟོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡན་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས་གང་གི་མཁྱེན་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ནི། སྦང་བྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉིས་སྣང་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་སུ་ཀྱང་བའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུན་པ་ལྟག་མ་ལུས་པར་གཏན་ནས་བཅོམ་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། དགེར་ན་རྟུལ་དང་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཉི་མ་ལྟར།

ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེལང་ཚོས་ཀུན་གཟིགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་འཕྲལ་པའི་དེ་མ་དེ་དག་ཀོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་རྣམ་ལྔ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་ཚོས་རྣམ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ངོན་ཐ་ཀུན་ཏུང་རྣ་ལ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣོགས་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་ལྟ་རྣ་སྟེང་གི་ཚོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་ཞེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་སྲིད་པ་སྟེ་སྲིད་ཙེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་འཁོར་བའི་བཙོན་ཁང་གི་ར་བར་ཆུད་ཅིང། དེའི་ནང་དུའང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ནས་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀུན་ནས་འཕེམས་ལ། དེར་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་གཟིར་བའི་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཚོགས་ཀུན་ལའང་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །དཔེ་རྡོ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མེད་པའི་མ་དེས། རང་གི་བུ་ལ་རྡོ་ལྟར་སྙིང་བརྩེ་བ་དེ་ལྟར། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གསུང་ལ་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བདག་པོ་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་དེས་ཀུན་ནས་ཕྱང་བ། ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་ལྟ་གཟིགས་ཤིང་བརྟེས་པའི་གོ་འཕངས་མཚོག་ལ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འགོད་པའི་ཆེད་བྱ། ཐུང་དོར་ཀྱི་གནས་ཀུན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུལས་བྱུག་ཏུ་རྣ་བཞི་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པའི་གསུང་མངའ་བ། །དེའི་བྱེད་ལས་རྡོ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འབྱུག་གིས་རང་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་སྒྲོག་ཅིང་སྒྲ་དེས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གཉིད་ལས་སད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར། ཐུར་སྒོས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟན་ཀྱི་གསུང་གིས་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གདུལ་བྱའི་རྒྱ་བར་ལེགས་པར་ཆེས་ཆེར་སྒྲོགས་པར་མཛད་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་འཐུག་པོ་ལས་སྒྲོང་ཞིང། འཁོར་བར་འཕེན་པ་དང། འགྲུབ་པ་དང།

འཚེང་བར་བྱེད་པའི་ཟླ་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལྷག་སྒྲོག་རྡམ་པོ་རྣམས་འགྲོལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་ཀྱི་གཡས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་བསྟན་པའི་མཚོན་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང། མ་རིག་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲ་གྱ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་གཅོད་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་པས་སོ།།

གསུམ་པ་སྐུ་ལ་མཚན་དགེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ། འདས་པའི་དོན་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་གཙོད་ནས་ཏེ་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་པ་མང་པོའི་སྔོན་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་བཀག་ཚགས་དང་བཅས་པའི་ཏི་མ་དག་ཅིང། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་ཏི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་པ་སྟེ་ཕྱི་ནས་སྦྱངས་ཏེགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ནའང་བདག་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་གྱི་ཐུ་བོ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་བཤད་སོ།།

དེ་ལའང་སྔགས་ཕྱོགས་ལྟར་ན་འཇམ་དབྱངས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་མོད། མདོ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཞིང་གོང་ཀྱི་མདོ་ལས་སྟོན་པས་བཅུ་རྫོགས་པར་བཤད་ཅིང། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་དང། སོར་མོ་འཕྲེང་བའི་མདོ་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་དེའང་བཅུ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་རྩེ་བས་སྟོང་དང་ལྡན་པའི་གསེར་གོ་སོགས་མཚན་སོ་གཉིས་དང། སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ་བསྟོམས་ན་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་བ་སྟེ་བདུད་པར་དཀའ་གི་ཐོ་ཤེས་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཁྱོད་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ།། དེ་ལྟར་གུས་པས་གསུང་དབྱངས་དང་མཚན་དགེ་དེ་དག་ཀྱང་མཁས་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅུས་མོད་འདོན་ཀྱང

གཞུང་མང་བར་འགྱུར་དགོས་ནས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་མོ།།

གཉིས་པ་གཙན་དག་དགོས་པའི་གནས་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་ར། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུང་གི་མཚན་དོན་དང་། ཕན་ཡོན་གཉིས་གཞུང་ལས་ཡོགས་སྒྲུབ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་བྱེ་བར་བཤད་རྒྱང་བའི་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསྟོད་པ་གཞུང་དངོས་དང་། གཙན་གཉིས་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དངོས་སྒྲ་མི་གསལ་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་འོག་ཏུ་མ་རིག་ཟུན་སེལ་ཞེས་བའི་ཤུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲུར་ཏེ་བཤད་དགོས་པས་གོ་རིམ་མི་འཕྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་དེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་འབར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེ་སྟྲེང་ཞེས་པ་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པཝང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྗེ་ལྟ་རྗེ་སྟྲེང་ཀྱི་ཟླས་བྱེ་བའི་རྗེ་སྟྲེང་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་རྗེ་སྟྲེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཀུན་ཙོས་ལའང་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་མང་ཚོག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟ་མཁྱེན་པ་གཞུང་འདིས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གསུང་དབྱངས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བཤད་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དྲུག་ཅུ་ལས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བཞིས་ལྷག་པའི་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡང་གདོད་ནས་དག་ཅིང་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་ཏེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པའི་གཞུང་ཡོད་མོད། འདིར་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་སྐབས་སུ་མ་བས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ར། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཏུ་ཡང་བཤད་ཅིང་། སྲས་སུ་ཡང་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོན་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བཅུགས་པའི་དོན་དང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་འཁྱངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མཚོན་ཏེ་གཙན་ཡང་དོགས་གཙས་སུ་གྱུར་ནའང་སྐྱོན་མེད་པར་གོ་དགོས་ལགས་སོ།།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྟོད་པ་འདི་ནི། ལན་གཅིག་དང་བཏུན་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དང་། བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་སྒྲོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི། ཕྱར་གྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ལན་གཅིག་སྒྲོགས་པས་སྒྲིབ་པ་འདག་པ་དང་། བདུན་གྱིས་ཐོས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཉེར་གཅིག་གིས་སྒོམ་པ་དང་། བརྒྱས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་དང་། སྟོང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཁྱེ་འབྲུམ་སོགས་བརྗོད་པས། ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་དུ་མ་ཚག་པར་བསྟོད་པ་དེ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་འདག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྨོན་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེ་དང་། ཁྱད་པར་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཆེས་ཆེར་འཕར་ནས། ལྷུར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྗོད་ན་སངས་རྒྱས་འབུམ་གྱི་མཚན་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་བཟང་པོའི་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། ||

《ཅོ་ནི་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།》

ཐུགས་ཚན།

ཀ། གཙམ་གསལ་ཏི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

ཀ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལི་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་བཅོམ་ཚུལ་སྨོན་ཚན་ལྟར་བྱིས།

༦། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་བྱིས།

༧། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཐུག་གཡས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་བསྟན་པའི་མཚོན་དོན་གང་ཡིན་བྱིས།

༨། ས་བཅུ་གང་ཡིན། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བྱིས།

༩། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཞུང་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་བྱིས།

᠑᠐᠔᠔᠔

སྒོ་བ་ཚན་གཉིས་པ།

དམ་པའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ།

བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཏུས།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་ བཞི་པོ།།

དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ།

ཆོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་སྟེ། **རྣམ་པར་ཤེས་པོགས་པར།** ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལས་དང་ནི། །ཐུ་བོན་ འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་དེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལས། ། ཞེས་པས། ཆོས་གང་ལ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་སམ་ཞེས་པ་ཤེས་བྱ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ ཡིན་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལས་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞེས་པ་ཐུབ་འདས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་ པ་ཡིད་ཡུལ་དང་། བཅུན་མོའི་འགོར་དང་གཞོན་ནུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་སྦྱོང་ཅེས་པ་བསོད་ནམས་དང་། བྱིས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཚེ་དང་། ཆོས་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མངོའི་སྡེ་དང་ ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་དང་། ལུས་འདི་ཀ་བའི་ཆོས་ཡིན་གོ་ཞེས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དང་། དགེ་སློང་གི་ཆོས་བཞི་ ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེས་པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་དེགས་ཆོས་ཞེས་པ་ཆོས་ལུགས་ཏེ་བཅུ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་དག་ཀྱང་གཅོ་ ཚ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེར་འདུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། ཆོས་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པ་ལ་ཆོས་དང་། བསྟན་བྱའི་ཆོས། དགག་བྱའི་ཆོས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ འཇུག་པས་སོ།།

གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི།

རྒྱས་ཞེས་པ་ཆོས་ཡིན་ལ། དེའི་ཁམས་ནི་བྱ་རྒྱ་ར་རྐེ་ཞེས་པ་འཇོན་པས་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལའང་ཤེས་བྱ་ནི་མཚན་ཉིད་འཇོན་པས་ཆོས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་འཇོན་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ མཚན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་བར་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇོན་པ་དང་། སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་ འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད། མྱ་ངན་ལས་ འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་འཇོན་པས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཇོན་ པའམ། ཡིད་འཇོན་པས་ཆོས་སོ། །ཚེ་ནི་ལུས་འཇོན་པའམ་རིགས་མཐུན་འཇོན་པས་ཆོས་སོ། །གསུང་རབ་ ནི། **རྣམ་བཤད་རིགས་པར།** ཆོས་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རིགས་པ་སྟོན་པའི་དོན་དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་བོག་ པར་རེས་པར་འཇོན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །འབྱུང་འགྱུར་འཇོན་པ་དང་རེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་བྱ་བ་ བྱེད་པས་འཇོན་པ་དང་། ཡུལ་དང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཇོན་པས་ཡུལ་ཆོས་ལ་སོགས་པའོ། །ལམ་དང་མྱ་ངན་ ལས་འདས་པ་དང་བསོད་ནམས་གསུམ་ནི། ལྷུང་བ་ལས་འཇོན་པས་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བཏེ་འགྲོར་ལྷུང་བ་ལས་ འཇོན་པ་དང་། འགོར་བར་ལྷུང་བ་ལས་འཇོན་པ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ནི། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་ཙོ་ལ་ཏུ། །ཆོས་སྟོན་པ་ནི་བདེ་བར་ཉལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའམ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་ བ་བཅུ་སྟོན་པའམ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཇོན་བསྟོམས་པ་ལྟ་བུ། དེ་དག་གིས་ ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལས་འཇོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ལའང་ཡོད་དོ། །འགོར་བར་ལྷུང་ བ་ལས་འཇོན་པ་ནི། ནང་པའི་སྒྲུབས་གནས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ཞེས་པ་ཐུང་ འདས་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་བདེན་འགོར་དང་བཅས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་ཐུང་འདས་དང་གསུང་རབ་ ནི་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བ་ལས་འཇོན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ སོགས་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བས་སྲིད་ཞིར་ལྷུང་བ་ལས་འཇོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། དམ་ པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་སམ། དམ་པ་ནི་མཆོག

ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཏེ་གཞི་མཐུན་པའོ། །ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པས་སྦྱོང་བར་བྱ་བས་དམ་པའི་ཆོས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་ཆོས་བཞི་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

འདིར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ནི། བསོད་ནམས་དང་ལམ་དང་མྱང་འདས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ལ། གསུང་རབ་རྗོད་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ལ་དམིགས་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཆོས་ལ་དཔྱེ་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་ལུང་གི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། **མཛོད་ལས།** སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ।ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ।ཞེས་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། ।གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ། ।བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ।ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། ।ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟུས། ।ཞེས་རྒྱུད་ཟླར་བཤད་དོ། ।དེ་ལ་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་དང་། གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་ལམ་བདེན་གཉིས་ལས། འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་སྟེ། **ཀུན་བཏུས་སྡུ།** དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་དེ། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ।ཞེས་སོ། ।དེ་ཡང་སྨོན་མི་སྨོན་ཀྱི་སྒྲུབས་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱའོ། ।ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འཕོར་བཅས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ། **མཛོད་བྱ** ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ।ཞེས་པའམ། **རྒྱུད་ཟླར** དག་གསལ་ལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི། ।ཞེས་སོ། ।དེ་ཡང་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ཟག་མེད་དམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་ནི། རྒྱུད་ཟླར་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་འདོད་དོ། ।ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་འཕོར་ཡིན་ནོ།།

ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་རྟོད་བྱེད་དོ། ।དེ་ལ་སྨོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་བརྗོད་དོ།།

དང་པོ་ནི། ཏ་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྦ་ཚོགས་པ་སྟེ་འཕོར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་

མངོན་བརྗོད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ནམ། ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བས་དེར་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དང་། ཞེས་དབྱུས་མཐར་བྱུང་ཞིང་། **དོན་གསལ་འགྲེལ་པར།** ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སོ། །པཎ་ཊི་ཏ་སུ་ཏྲ་ཎྱིའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་བ་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་པས་འཕོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་འདས་དང་ཆོས་མཐུན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་བརྗོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྐད་འདས་ལས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་བརྒྱ་མཚོར་བབ། འབབ་གཞོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་འདས་པར་བབ། འབབ་གཞོལ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལུང་བསྟན། ཡང་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས། སྒྲུབ་པའི་ཆོས། བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ནི། སྐྱ་བཏན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཞི་བ་བདུན་ཏེ། རྒྱེ་བ། ཏཱ་བ། འཆི་བ། ཐད་པ། བྱལ་བ། འདོད་པ་མ་འགྲོར་བ། ལུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་མི་རྟག་པ་བཞི་སྟེ། བསགས་པ་དག་ནི་མཐར་ཟད་འགྱུར། །ལུས་ནི་ཐ་མར་འཇིག་པར་འགྱུར། །འདུ་བའི་མཐའ་ནི་འབྱལ་བར་འགྱུར། །སྲོག་ནི་ཐ་མར་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་མི་རྟག་པ་བཞི་ལས་བློ་གཏོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ**ལུང་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི།** ལམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་ལོངས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་སྒྲུབ་ཆོགས་པའོ།། དེ་ཡང་ལྷན་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་བཞི་ལྟན་ཏེ། འདིས་ཐྱ་བཏན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འགོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐྱ་འདས་དང་འབྲེལ་བས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་མི་འགྱུར་བས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོམ་པོས་མི་འཕྲོག་པས་གཏོད་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བའི་ཟས་དང་ལྡན་པས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལྷན་ལྷན་ཆོགས་པ་དང་བཞིའོ།།

གསུམ་པ**འགལ་བའི་ཆོས་ནི།** ལམ་གྱི་ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྷན་ལྷན་ཆོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་བ་བཞི་ལྟན་ཏེ། འདི་ནི་ལམ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཉེ་བར་ཉན་པ་ཉིད་དང་། འདི་ཉིད་ལམ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་

བྱེད་པ་དང་། དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེའི་ཚོགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། ཚེའི་སྨྲིན་པ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྨྲིན་པ་རབ་ཏུ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་བཞི་པའོ། །དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་དོ།།

དེའི་བཤད་པའི་ཚོས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཏེ། **ཇི་སྐད་དུ།** ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུས། །ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ། ། དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤུགས་བསྟན་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

སྒོམ་ཚན།

ཀ། གཙོ་གསལ་ཡི་བར་རྣམས་ལ་ཚན་བྱིས།

ཀ། ཚོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱིས།

གཉིས། ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་བྱིས།

གསུམ། ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་བྱིས།

བཞི། ལྷང་གི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་བྱིས།

ལྔ། རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་བྱིས།

དྲུག། མཇོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཚོས་ཆུམ་གཉིས་ཏེ། ।ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ।ཞེས་པའི་ཚ་ཚིག་དེར་འགྲེལ་པ་བྱིས།

བདུན། བཤད་པའི་ཚོས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་བྱིས།

ཁ། ཚོས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྱིས།

སྒོ་བ་ཚན་གཉིས་པ།

བཀའ་ཡི་རྒྱོ་རུ།

བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཏུས།

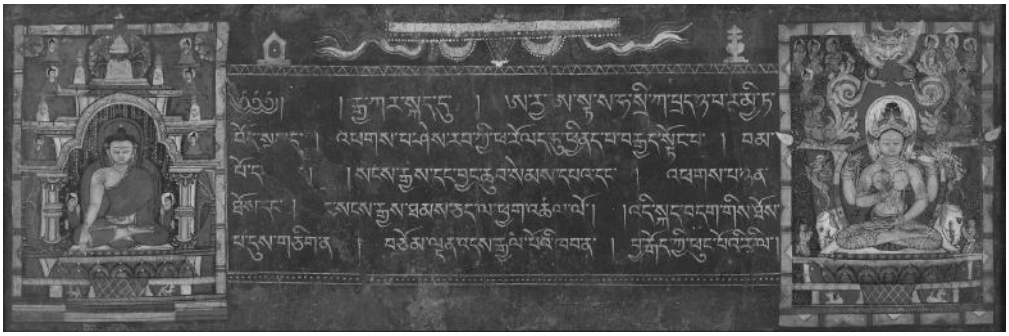

ཐོག་མ་བཀའ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བཀའི་མཚན་ཉིད་ནི། གླེང་གཞི་བཅཱུ་བ། ཆོས་མཐུན་འགྱུར་རྡེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ། ཚིག་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ་ཞེས་མཆིམས་པ་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། ། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་གྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ། འབྲས་བུ་ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་། **རྒྱུ་བཟང** གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བཟློག་པ་གཞན། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བཀའི་སྒྲོ་བོན་ནི། སོ་སྒྲོ་ཏའི་སྐད་ལ། སུ་ན་ཏ་ཀི་ཏ་ཞེས་པས་སུ་ཞེས་པ་དོན་ལྡན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། ལེགས་པ། ན་ཏ་ཀི་ཏ་ཞེས་པ་གསུང་བ་སྟེ། ལེགས་པར་གསུངས་པས་ན་བཀའོ། །ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་གསུངས་སྟམ་ན། རྣམ་པ་བཅུས་ལེགས་པར་གསུངས་ཏེ། **རྣམ་པཅད་རིགས་པར།** ཇི་ལྟར་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་དག་གིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཟློང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དབང་དུ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གོ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གཏན་གས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དུས་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདོར་བར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་འགའ་རེས་འགའ་མ་ཡིན་གྱི། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་དགོན་གྱིས་དགེ་མཚུང་ཀྱིས་འགའ་ལ་ཡང་བར་ཚད་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱངས་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྡན་པར་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱངས་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་གོ་བར་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་སྙེད་པ་ལ་གོ་བར་མཛད་པར་ཡང་དག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ལམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུང་ཡན་ལག་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མཉན་པའོ། །མཐོང་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ལ་རེག་པའི་ཕྱིར་འཇམ་པའོ། །དོན་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །ཡི་གེ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཡིད་དུ་འཕད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རྟེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དགའ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ཚོགས་དང་ཡེ་གེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་ལྷ་ནས་ཅན་ཏ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྣྲན་ཅིང་འཇེས་པའོ།། སྤྱན་པས་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཉན་པར་འོས་པའོ། །ཕ་རོལ་གྱི་ཆོལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བཏོ་བའི་ཕྱིར་མི་ཚུགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྣྲན་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུལ་བའོ། །བསླབ་པ་བཅའ་བའི་ཐབས་བདེ་བའི་ཕྱིར་མི་རྙེད་པའོ།།

དེ་ལས་འདས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མི་བརྗོད་བའོ།། ཐེག་པ་
གསུམ་ཚར་གྱི་འདུལ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དུལ་བའོ།།རྣམ་པར་གཡེང་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་རྒ་བར་སྣྲན་བའོ།།
ཉིང་འཛིན་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཚེམ་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྒྲེད་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར་སེམས་སིམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སྟེང་དགའ་བར་བྱེད་པའོ།། ལོག་པ་དང་
མ་ངེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་
སུ་གཏུང་བ་མེད་པའོ། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །
བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའོ། །སློབ་
དཔོན་གྱི་དགེ་མཚན་མི་མངའ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གསལ་བའོ། །རང་གི་དོན་རྟོགས་ཕུ་
ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་གི་དོན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་རིག་པར་བྱ་བའོ། །ཚད་མ་དང་ནི་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པའོ། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྟེ་ལྟར་རིགས་པར་
སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་འཇེལ་བའོ། །དོན་མེད་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །ཆུ་སྟེགས་ཅན་
གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སེང་གེའི་སྒྲའི་ཤུགས་སོ། །གསུང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གླང་པོ་
ཆེའི་སྒྲ་སྐད་དོ། །ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །གཟུང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར་གླུའི་དབང་པོའི་སྒྲའོ། །
སྒྲ་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་སྙན་པའི་ཕྱིར་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས་སོ། །རྟོག་པ་དང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་
སོ། །ཐག་རིང་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲགས་པའོ། །གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་
ཤིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤང་ཤང་ཏེ་ཉཱ་ཏ་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་གྲགས་པའོ།།

དེ་ལ་སྒྲ་སྟོས་པ་ནི། དེ་དང་དེའི་བརྡ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །དབྱངས་སྟོས་པ་ནི་དོན་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །གྲགས་པ་སྟོས་པ་ནི། སྒྲ་དེ་དང་དེའི་བརྡ་རྟེས་སུ་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟའི་དབང་པོའི་དབྱངས་ལྟར་སྣྲན་པའོ། །བདུད་དང་ཕྱིར་ཞོལ་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་ཕྱིར་ཏའི་སྒྲའོ། །བསྟོད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་
མངའ་བའི་ཕྱིར་མ་ཁེངས་པའོ། །སྒང་པས་ཞུམ་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་མི་དམའ་བའོ། །སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་
ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེས་སུ་

ཞུགས་པའི། །བསྟེལ་ཏེ་གསུང་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱར་ཆགས་པ་མེད་པའི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མ་ཚང་བ་མེད་པའི། །རྟེན་པ་དང་བཅུར་སྟེ་ལ་མི་བཏེན་པའི་ཕྱིར་མ་ཞུམ་པའི། །བསྟེར་པ་དང་བླལ་བའི་ཕྱིར་མི་ཞན་པའི། །རྫོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི། །རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཐ་བ་མེད་པའི། །རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་པའི། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བརྗེད་པའི། །གསུང་གཅིག་ལ་སྒྲའི་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི། །གཅིག་ལས་དོན་དུ་མའི་རྣམ་པར་རིག་པར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི། །རྟེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་མ་སྨྲད་པའི། །ཐོབ་པའི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་སྨོན་པའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བའི། །རྒྱབ་རྒྱབ་པོར་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་མ་རྒྱབས་པའི། །འཁོར་ཐག་རིང་པོ་དང་ཉེ་བས་མཚུངས་པར་ཐོས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པའི། །འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དགེའི་ཚོས་སུ་བསྡུར་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི། །ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གསུང་ངོ་ཞེས་ཉི་ཁྲི་སྟོང་བར་བཤད་དོ། །འགྱུར་གཞན་ལས་ཐ་བ་མེད་པ་ལ་ཚུབ་པ་ཞེས་དང། བརྗོད་པ་ལ་འབེལ་བ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་བཤད་པ་ནི། ས་སྟེ་དང། འབྱམ་ཏིག་དང། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་རྣམས་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོར་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་མཛད་དེ། འཁོར་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟེས་སུ་འདོད་ཆགས་ཞེ་བར་བྱེད་པ་དང། ཞེ་སྡང་འདུལ་བ་དང། གཏི་མུག་སེལ་བ་དང། བདུད་ཚར་གཅོད་པ་དང། ཞེས་འབྱུང་ལ། བྱམས་པས། ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་འབྱུང་ཞིང། ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་གྲོལ་སྟེ་དང་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུར་བཤད་ཅེས་འབྱུང་བས་ཚོག་ལྟད་བཅུག་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་བཀའ་ལ་དཔྱེ་བ་ལ་དྲུག་སྟེ། དུས་དང། བཟློད་བྱ་དང། ཟློད་བྱེད་དང། གཉེན་པོ་དང། གདུལ་བྱ་དང། བདག་ཏྲེན་གྱི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་བའོ།།

དང་པོ་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་བ་ལ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། བར་དུ་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། མཐའ་མར་གསུངས་པ་དོན་དམ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་གསུམ་དུ་བགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།

རྗེ་སྐྱབ་དབུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བཏེན། །ཞེས་པས། ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་མི་གནས་པ་སྟོན་པ་དང་དོན་དང་། དོན་དམ་རིགས་པས་འཕད་པ་སྟོན་པ་ངེས་པའི་དོན་གཉིས་ཏེ། **འཕགས་པ་བློ་ཁོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས།** ཀུན་རྫོབ་བསྡུས་པ་སྟོན་པ་ནི་བདེ་བའི་དོན་ཏོ། །དོན་དམ་སྡུད་པ་སྟོན་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །གང་དག་མདོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱང་དོན། གཏུལ་བྱ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། **བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་སྷི་ཙཱི་མཆོག་ལས།** མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟན་ལྡང་བ་བསྟན། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་གྲེང་གཞི་དང་། །རྒྱགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། །སྐྱེས་རབས་ཕྱིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །རྣམ་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡིན།། ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་མདོའི་སྡེ་ནི། གང་བཞེད་པའི་དོན་སྟོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱང་བར་གསུངས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་སྡེ་མ་གསུངས་ཤེ་ན། **ཀུན་བཏུས་སྒྲ།** པཏ་ཡོན་བཅུ་གཅིགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏེ་རྣམ་པར་གཞན་སྣ་བ་དང་། བཤད་སྣ་བ་དང་། གཟུང་སྣ་བ་དང་། ཆོས་ལ་གུས་པས་སྙུར་དུ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྙུར་དུ་ཆོས་ཉིད་ཏོན་པོ་ལ་ཉན་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་མཆོག་ལ་རེག་པ་དང་། འབེལ་བའི་གཏམ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མཐུ་བར་བྱེད་དེ། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱོའོ་ཞེས་སོ།།

དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་དུ་དབྱས་དང་ཐ་མར་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའམ། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཏོ་ཀོ་ཏ་ལ་ཡིན་ཏེ།

ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་ནི། ཉན་ཐོས་འདས་ཏེ་ཤེ་བའི་དུས་བྱས་པ་དང་འབྱུང་བ་ལུང་སྟོན་པ་དམ་པའི་ཆོས་བདམ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་དེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེའོ།།

ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་ནི། ཚིགས་བཅད་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཙ་བ་གཉིས་པ། དགེ་སློང་འདི་

ནི་སྟོན་པ་སྟེ། །ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་བ་གསུམ་པ། འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །སྲོག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚོས་འདི་རྣམ་དང་བཅས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་བ་བཞི་པ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་བ་ལྔ་པ་དང་། རྒྱ་བ་དྲུག་པ། འདི་དག་འགྲུལ་བའི་སྒང་བ་སྟེ། །རྒྱ་ལམ་ཉམས་སུ་སྲོང་བ་བཞིན། །མ་རིག་སྒྲུན་པའི་གཉིད་ས་ཏ། ། འགོད་པ་རྣམས་ནི་དམིགས་སུ་མེད། ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འགའ་ཞིག་ལ། ། ཐོ་ཀྱེ་མེད་པས་ཤངས་རྒྱས་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྟེ་ནི། རྣམ་པཀྱད་རིགས་པར། གང་ཟག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྟན་པ་གནས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་པཀྱད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། ། གང་ཡི་རང་རྐྱེ་བརྗོད་པ་སྟེ། དབེར་ན་ཐུབ་པས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱངས་པ་ན། ས་ཡངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་སོ་ཞེ་བ་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གླེང་གཞིའི་སྟེ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་བྱང་བ་དང་བཅས་པའི་བསླབ་པ་བཅས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། ནོར་ཅན་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བསླབ་པ་བཅོས་པ་ལྟ་བུའོ།།

རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟེ་ནི། དབེ་བང་བཅས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། དེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྟེ་ནི། སྲོན་གྱི་སྨོན་པ་བང་ལྟན་པ་སྟེ། སྐྱེས་མོ་གོ་ཏ་མའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ།།

སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྟེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྨྲོལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུའོ།།

ཀེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དང་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་རྣམ་པར་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྨྲིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཐག་པས་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱའོ། ། གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པས་མཚུངས་བྱ་ལ་ཞེས་བྱའོ། ། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྟེ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་བསྟན་པའོ།།

གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྟེ་ནི། གང་དུ་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་བསྟན་པས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།།

བཞི་པ་གཉིས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།

སྟེ་སྡོང་གསུམ་སྟེ། འདི་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟེ་སྡོང་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་དང་། སྟེ་སྡོང་ཀྱི་ངོས་ཚོག་དང་། སྟེ་སྡོང་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྟེ་སྡོང་སོ་སོའི་ངོས་ཚོག་གོ།

དང་པོ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟེ་སྡོང་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་ལ། མདོ་སྟེ་དབྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་ཚོགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་ལྡན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྡོང་དོ། །གླེང་གཞིའི་སྟེ་ནི། བྱང་བ་བཅས་པའི་བསླབ་པ་གསུངས་པ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྡོང་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བ་སྐྱེས་རབས་བསུམ་ནི། དེའི་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྡོང་དོ། །ཤེས་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་དང་ཟློད་དུ་བྱང་བའི་སྟེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྡོང་དེ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟློད་དུ་བྱང་བ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྟེར་བསྡུའོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་སྟེ་ནི། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྟེ་སྡོང་དོ།། སྤྱད་ཚུལ་འདི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་གཞན་བཤད་པཊའ་ལའང་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་སྟེ་སྡོང་ཀྱི་ངོས་ཚོག་ནི།

ས་ཕྱོ་ཏ་ལ་པི་ཏ་ཀ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། པི་ཏ་ཀ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་གོང་བུའམ་བསྡུས་པ་སྟེ། དོན་མདོ་བོ་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པའམ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་པས་སྟེ་སྡོང་དོ། །ཡང་ན་པི་ཏ་ཀ་ཞེས་པ་ཡུལ་དབྱུས་ཀྱི་ཕྲེ་བོ་ཆེའི་མིང་ཡིན་ལ། ཕྲེ་བོ་ཆེའི་ནང་དུ་ཕྲེ་ཞུ་ཆུང་མང་པོ་འདུས་པ་བཞིན་དུ། འདི་དག་གི་ནང་དུ་བརྗོད་བྱ་བསླབ་བྱ་མང་པོ་འདུས་པས་སྟེ་སྡོང་དོ།།

གསུམ་པ་སྟེ་སྡོང་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་ནི།

རྒྱུ་དགུས་སྟེ་སྡོང་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། སྔོན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དང་། བསླབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྲ་ཚོམ་གྱི་གཉེན་པོར་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྡོང་བཞག་སྟེ། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་སོམ་ཉི་བྱང་བ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་མདོའི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གཉེན་པོར་འདུལ་བའི་སྟེ་སྡོང་བཞག་སྟེ། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་གསོག་འཇོག་ལ་སྦྱོར་པའི་གཉེན་པོར་གསོག་འཇོག་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བཀག་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཞེན་མེད་དུ་ལྟག་པར་རྟེད་ན་ཁང་པ་བཙུགས་པ་ལྟ་བཏུ་པའམ། ཁ་ཟས་རོ་བཏུ་

པཱན། ཀཱ་ལ་ནི་བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་གོས་ལ་སོགས་པཱན་གནང་བས། ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་མཐའ་སྟོང་བའོ། །རང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་བཞག་སྟེ། ཇི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསླབ་པ་གསུམ་བརྩོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་སྟེ་དེ་ལས་བསླབ་པ་གསུམ་རྒྱས་པར་བརྩོད་པས། གདུལ་བྱ་རྣམས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྡུབ་པའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པའི་བསླབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་དག་པས་འགྲོང་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བསྡུབ་པའི་ཕྱིར་མདོར་བ་སྟེ། དེར་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་དང་དོན་བརྩོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་སྟེ། དེས་ཚོགས་དོན་ལ་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཚོས་དང་དོན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་གཞིའི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་འདུལ་བ་སྟེ། དེས་འདུལ་བའི་སྟེ་སྒྲོད་ཀྱི་བསླབ་པ་སྒྲུབ་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བས་ཚོས་དང་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། ། མངོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐན་ཚུལ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཚོས་ལ་རྟོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་པས་བག་ཆགས་འཇོག་གོ །བསམས་པས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །བསྒོམས་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་བྱེད་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་ཚོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ནས། སྟེ་སྒྲོད་དག་ནི་གསུམ་མོ་གཉིས་ཀྱང་རྩད། །བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་ནི་དགུས་འདོད་དོ། ། དེ་ཡི་བག་ཆགས་རྟོགས་དང་ཞི་བ་དང་། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད།། ཅེས་སོ།།

བཞི་པ་སྟེ་སྒྲོད་སོ་སོའི་ངེས་ཚིག་ནི།

མདོ་སྟེ་རྒྱན་ནས། མདོ་དང་ཚོས་མངོན་འདུལ་བ་དག །མདོར་ན་དོན་ནི་རྣམ་བཞིར་འདོད། །བློ་དང་ལྡན་པས་དེ་ཤེས་ནས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ། །ཅེས་པས་དོན་ཞེས་པ་སྒྲ་དོན་ནམ་ངེས་ཚིག་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །བློ་དང་ལྡན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བོ། །ཉན་ཐོས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་འཐོབ་སྟེ་ཤུགས་ལམ་ཐུན་བཏུན་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལ་མངོའི་ཤོ་སྒྲིཏ་ལ་སྦ་ཏ་ཞེས་པ་མགོ་སྨོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་གནས་སྨོས་པ་དང་། ས་འི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒ་བཞི་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་མཚན་ཉིད་སྨོས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་སྨོས་པ་དང་། དོན་སྨོས་པས་མདོ། དེ་འདྲའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པས་སྟེའོ། །གནས་རྣམས་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཆོས་དོན་སྨོས་ཕྱིར་མདོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

མདོར་བ་ལས། ཤོ་སྒྲིཏ་ལ་ཨ་ཐ་ཞེས་པའི་ཨ་ཐ་སྒ་ཁྱ་ཞེས་པ་མདོར་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོར་སྡུམ་དུ་གྱུར་པས་མདོར་བ་སྟེ། མདོར་བ་མཚན་ཉིད་བཅོ། །ཨ་ཐ་ཀླུ་ན་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་སྟེ་ཐུང་ཁམས་སྒྲ་མཆེད་ཕྲས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ལ་སོགས་སྨོ་དུ་མ་ནས་ཡང་ཡང་སྟོན་པས་མདོར་བ་སྟེ་གཞུང་ལུགས་སོ། །ཨ་ཐ་ཐུ་ཞེས་པ་ཟེལ་གཅོན་ཏེ། དེ་ལས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ལུས་པ་ཤེས་པས་འདེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་འདེབས་པས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཅོན་པའམ། སྨྲ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཅོན་པའོ། །ཨ་ཐ་མ་ཡ་ཞེས་པ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཕྲས་བཏགས་སོགས་རྟོགས་པས་མངོན་པའོ། །མངོན་དུའི་ཕྱིར་དང་ཡང་ཡང་ཕྱིར། །ཟེལ་གཅོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཚོས། །ཞེས་སོ།།

འདུལ་བ་ལ་བི་ན་ཡ་ཞེས་པའི་བི་བིཏྲི་ཞེས་པ་རྣམ་པར་ལྷུང་བ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྟོན་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་པས་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའམ། བི་ནི་ལྷ་ཡ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་ངེས་པས་འདུལ་བ་ཞེས་སོགས་བཞི་ཚན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ལྷུང་དང་འཛིན་དང་ལྡང་བ་དང་། ངེས་པར་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་། བཅས་པ་དང་ནི་རབ་དབྱེ་དང་། ཁྱམ་པར་ངེས་ཕྱིར་འདུལ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ།།

ལྷ་པ་གཏུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།

རྒྱུན་ལས། གཉིས་ཀྱང་རྒྱང་ཞེས་པས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་སོམ། **ཐེག་བསྡུས་ལས།** ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། དེ་ཡི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། །བསླབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྦྱངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་པ་ལྷར་རོ། ། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུས་པའི་སྡེ་སྣོད་ནི་མདོ་སྡེ་ལེའུའི་གྲངས་ཤེས་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱས་པ་འདོད་དོ།། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ནི་དེས་པའི་ཚོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་རྒྱས་པས་ན་ཤེས་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེ། སྣོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཚོས་ཆེན་པོ་དང་། ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པས་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བསམ་པ་ཕོན་པས་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སར་ཆུང་ནས་སྒོང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པས་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩོན་པས་དུས་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་ཐེག་ཆེན་གོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཆེན་པོ་བདུན་འདི་ལས་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བོ།།

ཡང་དབང་པོ་རྣལ་པོ་རྒྱ་ལ་མོས་པས་རྒྱ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རྟོན་པོ་རྒྱ་འབྲས་ལྡན་གྱུན་ལ་མོས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་གདམས་ངག་འབོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། **འཇམ་དཔལ་གྱིས།** འཕྲིན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག །བཅོམ་ལྡན་འདས་པར་གསུངས་ལགས་ན། །རྒྱ་འབྲས་ལྡན་གྱུན་ཏུ་སྦྱོང་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་འཚོལ་བའི། །འདས་པའི་ཐེག་པ་ཅིས་མ་གསུངས། །ཞེས་ཞུས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི། །འགོང་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བྱས་ནས། །རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལྷག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། **སྒོམ་དགོས་ཏི་པི་ཏ་ཀ་མ་ལའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་མེ་ལས།** དོན་གཅིག་ནས་མ་རྟོངས་དང་། །ཐབས་མང་བཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་པས། །ལྷག་གྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་པས་ཕྱིའི་ཐབས་སྒྲུབ་ནས། ནང་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པས་ཐབས་ལ་མ་རྟོངས་པ་དང་། ཀྱིན་ཏུ་ཐ་མེམས་མེམས་བྱུང་དང་ཐ་བ་དག་ཡེ་གེ་དང་། རགས་པ་དང་བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐོམ་པ་ཐུགས་གསུང་སྐུའི་ཏིང་འཛིན་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོན་པས་ཐབས་མང་བ་དང་། གཏུལ་བྱ་གང་འདོད་ལ་སྣང་ནས་འདོད་དོན་ཐོབ་པར་མཛད་པ་ཐབས་སྣ་བ་ཐུགས་རྒྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཟྱང་ཆུམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ལ། དེའང་། ཡན་ཏེ་ཕས་རིགས་འཛིན་པའི་སྟེ་སྟོང་ཅེས་སྟེ་སྟོང་བཞི་པར་གསུངས་ལ། སྒོམ་དགོས་ལྷན་ཅིག་པས་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་ཏེ་སྟོན་པས་ན་མདོ་སྡེ་ཡིན་གོ་གསུང་། སྒོམ་དགོས་ཡ་ཆ་ཡལ་ཀ་ར་ཀུལ་ནི་བསྐབ་པ་གསུམ་ག་སྟོན་པས་སྡེ་སྟོང་གསུམ་གཤོ་ཞེས་བཞེད་དོ།།

དྲུག་པ་བདག་རྫུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞལ་ནས་གསུངས་པ། **བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའི། ।དང་པོ་ནི།** འཕགས་པ་སྤྱན་པ་ལྟ་བུའི། **।གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།** སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་སྟོང་འགྱེལ་པར་བཤད་དོ། ।དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལྟ་བུའི། ।གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འཇོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུའི། ।གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ།།

མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་དེ། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ། ।དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུའོ། ।གཉིས་པ་ནི། གཞོན་སྲིན་ལ་སོགས་པས་སླར་ཡང་ཐུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུའོ། ।གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་བརླབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་འོད་ཟེར་དང་རོལ་མོ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ནི། གྲེང་གཞི་དང་མཚམས་སྦྱོར་དང་། མཐུན་འགྱུར་ཡི་རང་རྟགས་ཏེ། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། དགེ་སློང་དག ।འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱའོ། ।ཞེས་དང་། འབྱེལ་བྱེད་གོ་རིམས་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱའོ། ।ཞེས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲོར་ཚན།

ཀ། གཙོ་གསལ་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱེས།

ཀ། བཀའི་མཚན་ཉིད་བང་སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་བྱེས།

ཁ། བཀའ་ལ་བརྟེན་ཏྲའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ཚུལ་རྣམ་ཡིན་བྱེས།

ག། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་ཡིན་རེ་རེ་ནས་བྱེས།

ང། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྔ་སྟོད་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་བྱེས།

།༥།　སྟེ་སྟོང་གསུམ་སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་ནམ་མཁའ་ཚོགས་གང་ཡིན་པྲིས།

།༦།　སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པྲིས།

།༧།　བཀའ་ལ་བདག་ཏྲི་ཐོ་ཚོ་ནས་དབེ་བ་གསུམ་དེ་དང་བཅས་པྲིས།

།༨།　སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྣམ་གང་གི་ཐོག་ཏུ་ཆོས་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་ཚང་མ་སྟེ་ཐོང་གསུམ་དུ་ཕྱོགས་བསྡུས་གནང་ཚུལ་རྣོན་དཔྱད་པ་བྱས་ཏེ་བྲིས།

སྒོས་ཚན་བཞི་པ།

བསྟན་བཅོས་རྒྱོད།

བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས་བཏུས།

བསྟན་བཅོས་ནི། མཚན་ཉིད། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱིས་དེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའི་དོན་བཤད་ཅིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། **རྒྱུ་བློ་མར།** གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྟེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྨྲ་བོས་བླང་། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེས་ཆོག་ནི། ཕན་སྨྲ་ཏ་ལས། ཤཱཀྱ་ཞེས་པའི་ཤཱ་ས་ན་ཞེས་པ་འཚོས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཉིན་མོར་པ་དུག་གསུམ་ལས་བསླབ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་འཚོས་པ་དང་། ཏ་ཡི་ཞེས་པའམ། ཏ་ར་ཏ་ཞེས་པ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་བན་འགྲོ་དང་སྒྲིབ་པའི་ཕུག་བསལ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྟེ། དེས་ཆོག་འདི་བཀའ་ལའང་གནས་སོ། **རྣམ་པཤད་རིགས་པར།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པའི་ཆོག་ཏུ་ན་འཚོས་པ་དང་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །བན་འགྲོ་སྒྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཚོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེད། །དེ་ལྟ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས།

འཚོས་པ་དང་སྐྱོ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དོན་གཟུང་བ་ལ་འབད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་དབྱེ་ན། མཚོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། བཤད་བྱ་བཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྡུ་བ་དང་ལྡའོ།།

དང་པོ་མཚོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དགུར་ས་སྡེར་གསུངས་ཏེ། དོན་མེད་པའི་དང་། དོན་ལོག་པའི་དང་། དོན་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་གསུམ་དང་། ངན་གཡོའི་དང་། སྨྲེང་བཙེ་མེད་པའི་དང་། ཐུག་བསྡལ་སྦྱོང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་གསུམ་དང་། ཐོས་པ་ལྡུར་ལེན་པའི་དང་། ཚོད་པ་ལྡུར་ལེན་པའི་དང་། སྒྲུབ་པ་ལྡུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལས་བྱི་མ་རེ་རེ་མཚོག་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་གཉིས་གཉིས་དམན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཐོས་ཚོད་ལྡུར་ལེན་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མཚོག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །བསྡུ་བ་ཆུམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར། དེ་གཉིས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ་རེ་རེ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ས་ངམ་རྒྱལ་ཀྱི་བཀར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། བཀའ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྡུད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆུམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། འཕྲིགས་པ་བསྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་འདུལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མདོ་ཀློག་རྒྱན་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནམ་བསླབ་བཏུས་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་སྟོན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་པ་དང་གསུམ་མོ།།

དང་པོ་ལ་ཕལ་བ་དང་। ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བཏུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་གསོ་ཕེགས་དང་། ཚེགས་སུ་བཅད་པའི་མཛོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་མདོར་མདོའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཐར་པའི་རྟེན་དུ་འགྱོ་སྲིད་དེ། མི་ཡི་ཚོས་ལུགས་ལེགས་སྦྱོང་ན། ।ལྷ་ཡུལ་བགྲོད་པ་ཐག་མི་རིང་། ।ལྷ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐས་ལ། ।འཇོག་ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག ।ཅེས་**ཤེས་རབ་བརྒྱ་པར་**འབྱུང་བས་སོ། ।དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་མི་བཏུག་པ། ཏ་བཏུག་པ། ལྷང་བོ་བཏུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། **མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས།** རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྟེན་པར་མ་བྱས་པར། ।འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ।དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྟེས་གཟུང་དང་། ।བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེར་བརྟེན་བྱ། ।ཅེས་པས་གཞན་ཚར་

གཙོ་བ་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་སྒྲ་རིག་པ་གཉིས། རྟེས་སུ་འཇུག་པ་གསོ་བ་རིག་པ་དང་བཟོ་རིག་པ་གཉིས། བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནང་རིག་པའོ།།

༢༦ གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ལ།

མངོན་སུམ་རང་དོན་རྟེས་དཔག་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་གཞན་སེལ་དགེ་ལྡན་ཚོང་བརྒྱ་པ་སྟེ། དྲྭ་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མའི་མདོ་ལྟ་བུའམ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ལྟ་བུའམ། བརྒྱ་པ་སྟེ་བདུན་ནམ། བྱང་པ་སྟེ་བརྒྱད་དམ། རྟེས་འབྲང་བདུན་ལ་སོགས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ནི། གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་དང་། ཀྱེས་པ་ཡན་ལག་དང་འདྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞིའོ།།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཇི་འབྱེང་རྒྱལ་གསུམ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་རིགས་ཕྱིགས་རྣམ་དེས་རྣམ་འགྲེལ་གསུམ་མོ། །ཁ་ཆེ་ཆུ་ཕྱེ་ཡིན་ཏེ་ཚད་མའི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་དེ་ཡི་ལུགས་ནི་གསལ་བར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་ཉིད་འཐད་དོ། །ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་བཞི་ནི་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས་འཕྲོས་པ་ནི་མེད། རང་དོན་རྟེས་དཔག་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱད་པ་སྤྱི་བཏགས་ལ་འབེབས་པ་གཏན་ཚིགས་ཕྱིགས་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་ཁྱད་པའམ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་འབྲེལ་བ་བརྒྱ་པ་སྟེ་གཉིས། གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་འཕྲོས་པ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་ཙོད་པ་དང་རྒྱལ་པམ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་སྟོན་པ་རྟོད་པའི་རིགས་པ་དང་། ངག་ལས་གཞན་བློ་རྟོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅམ་ལའང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ། རང་ལུས་བློ་སྟོན་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱ་བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་དེ། །འཇིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བློ་ཅིས་འགྱུར། །སེམས་ཅམ་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་མཚུངས། །ཞེས་སྟོན་པ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་པ་དང་བདུན་ནོ།།

དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བོད་རྣམས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་སྒྲ་བ་ནི་མི་འཕད་དེ། རྟོག་གེ་གཏན་ཚིགས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། མངོན་པ་ནི་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། **།རྣམ་བཤད་རིགས་པར།** དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱ་རྟོག་ཕྱིར་དང་། །སྟོན་གོམས་ཕྱིར་སྟོན་མ་བྱས་ཕྱིར། །ལུང་ལ་མི་བརྟེན་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །བཙོན་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །སྟོན་པངས་ཕྱིར་དང་ཡོངས་གཟུང་ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། །རྟོག་གེ་ཕུན་སུམ་རྣམ་ལྡན་འདོད། །ཅེས་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། **མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས།** རྟོག་གེ་རྟེན་ཅིང་མ་དེས་ལ། །མ་ཁྱབ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་བ་ཅན། །བྱིས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་འདོད། ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། མངོན་པ་ནི་མ་མོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། **།ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་ཡང་།**

ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་སྟེང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཞེན་པ་རྣམས་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་འདི་བཙུམས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ཙམ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚོས་ནི་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོག་པ་ལས་ནི་སྟོན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཐོས་ནས་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་དུ་མ་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་གང་ཞིག་རྟོག་གེའི་ལས་ནས་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ན། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལས་ཆེར་བསྲོངས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་མཚན་ཉིད། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་དབྱུད་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ།།

༢༦ ཐུན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི།

རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་དང་རྣམ་འགྱུར་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་སྟོན་པ་ལ། ཐུན་མོང་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་བྱིར་བ་དང་མིང་། རྒྱུན་ལ་བྱིར་བ་ལས་མིང་བསྟུབ་པ་བྱེད་ལྟར་གྱི་རྒྱུན། མིང་ལས་མིང་གཞན་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གྱི་རྒྱུན། དེ་ལའང་སྒྲ་དང་གྲངས་མེད་དང་དངོས་པོའི་རྒྱུན་གསུམ་མོ། །བྱིར་བ་ལས་ཆོག་བསྟུབ་ཅིང་དུས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་། མིང་ལས་ཆོག་བསྟུབ་ཅིང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སུ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་གྱི་བར་དུ་གཞུག་པ་ཨ་གཱ་མ་དང་། བྱིར་བ་གཞན་དུ་ཐུབ་པའི་ཉེར་ཐུབ་རྣམས་སོ། །ཉེར་བསྟུར་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་སོ། །རྣམ་འགྱུར་ནི་མཚམས་ཐོབ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཡི་གེ་དབྱི་བ་དང་བསྟུར་བ་ལ་སོགས་དང་ཆོག་གི་བསྡུ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་ཡན་ལག་བཅས། ཡང་ན་མཚམས་ཐོབ་དང་མིང་དང་ཀུན་བཤད་པ་དང་། ཀྱིད་དང་བཞིས་མངོའི་དོན་ཙ་བ་བསྟན་ལ། བྱིར་ཉེ་བསྟུར་ཡུ་ཏ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་དག་གིས་འཛིན་པ་ཀ་ལྟ་པ་ལྟ་བུའམ། ཡི་གེའི་ཚོགས། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འཛིན་པ་ཐུ་ལྟ་ཐོ་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པར་བྱའི་ལྷ་ལྷོང་གསུམ་གང་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་གེ་ལྷི་ཡང་གི་བྱེ་བྲག་གི་ཐོ་ལུང་དང་། ཐ་ཚ་ར་དགོངས་པ་ཐོན་པ་ཐེག་པ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་རྩགས་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། མིང་གཅིག་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐོན་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆི་མེད་མཛོད་ལྟ་བུ་དང་།

ལྷན་དངས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། ལྷན་དངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་དངས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་ཚུལ་མི་

འདྲ་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱན་སྒྲོམ་ཐུ་རྩ་ལྟ་དང་། བྱ་དཀར་དང་། གཅན་ཚེགས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུལམ། དེ་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་རྒྱོས་གང་ལ་སོགས་བའི། །སྙན་དངགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སྒྲིལ་ཡན་ལག་གམ། ཡང་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། **འཆི་མེད་མཛོད་ལས།** སྙན་དངགས་ངེས་བརྗོད་མཚོད་སྒྲིན་ཏེ། །འདི་གསུམ་རིག་བྱེད་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་སོ།།

རེ། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི།

ནད་དང་ནད་ཀྱི་གཞི་དང་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྨན་དང་དེས་གསོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་དང་བཞི་སྟོན་པཧམ། ཡང་ན། ལུས་དང་བྱིས་པ་གཉིན་ལུས་སྟོད། །མཚོན་དང་མཆེ་བ་ཆས་ཅོ་ཙ། །གསོ་དཔྱད་གང་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་སྨྲས་མ་དང་། བུ་ཚུང་དང་། དེའི་གཉིན་ནད་དང་ལུས་ཏེ། བྱང་ཁོག་གམ་འདུ་བ་དང་སྟོད་དེ་མགོ་པོ་དང་མཚོན་ཀྱིས་ཆས་པ་དང་། མཆེ་བས་ཆས་པ་དང་། དཔྱད་དང་བརྒྱད་དུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཅ། བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི།

གསེར་འགྱུར་དང་། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ།།

དེ། ནང་རིག་པའི་ཡང་།

ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དམ། དེའི་དབྱེ་བཧམ། བྱེ་བྲག་སྟོན་པ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ་སྟོན་པ་སྟེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་སམ། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྟོན་པཧམ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སམ་སྒོམ་ཐུ་བཧམ། དབུ་མ་རྒྱན་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི། བྱང་སེ་ཉན་སཧམ། སྤྱོད་འཇུག་ལ་སོགས་པའོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དག་རེ་རེ་ཙམ་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མ་ལུས་པར་སྟོན་པ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཀུན་ལས་བཏུས་སམ། མཛོད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་བཤད་བྱ་བཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། བཀའ་སྒྲུ་དང་བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལོ།།

དང་པོ་ནི། བཀའ་སྒྲུའི་ཚིག་གི་ཚ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཏང་སྒྲོད་པ་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་སམ། དོན་ཀྱི་ཚ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཏར་ཀ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་བོ་ནི་གཞན་དུ་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསུམ། བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟྲོད་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྟེ་བཏུན་ཏེ། **ཇི་སྐད་དུ།** ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རིའི་བུས། །གཏགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་བྱས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྲིན་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀླུ་ཏྲའི་བུས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། །གསུས་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། བཏུན་པོ་འདི་བཀའ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་ཐ་དད་ལ་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་བཀའ་ལ་སྟེ་སྟོང་པ་གསུམ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཟེར་རོ།། མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། མ་མོ་ནི། མདོ་སྟེ་འདུལ་བ་གཉིས་ཀར་སྦྱོ་ཁྲབ་བམ། གསེར་ཚང་ནས་བསྟན་པས་སྟོན་མེད་ལ། བཏུན་པོ་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་དོ། །བཏུན་པོ་དེའི་དོན་བསྡུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ། དེའི་དོན་བསྡུས་པ་མངོན་པ་མཛོད་ལ་སོགས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གཞི་བཅུ་བཏུན་རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་པོར་བསྟན། དེ་ནས་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དང་གཞི་བཅུ་བྱུག་བསྟན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། གཞུང་དམ་པའི་ཞུ་བ་འདུལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་ཕན་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྟྲོན་ནས་འཚད་པ་མདོ་ཙ་དང་། རྣམ་འབྱེད་གཞིར་བྱས་ནས། གཞན་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྟྲོན་ནས་འཚད་པ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་དམ། སྒྲུབ་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་དང་སྟྲོད་པའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། **།དང་པོ་ལ།** ཤེས་རྒྱའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་བཞིར་གྲགས་ཏེ། མདོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དོན་ནམ། ཕྱིར་གོའི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིག་པའི་ཚོགས་བྱུག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཏུ་པ། དེ་ལས་གཞན་སྒྲ་ལ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པ་འགོག་པ་རྣ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། གཉིས་པོ་ཙ་བཉམ་གཅོ་བོའ། །དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྟོད་པའི་སྒྲོན་སྒྲོང་པ་བཏྲོག་པ། གཞན་རྟོག་གེ་པ་དང་རྟོད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཞིན་མོ་རྣམ་འཐག། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་དང་བྱུག་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་ནམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་དང་ཆེ་མོ་དང་མཐར་གྱིས་པ་དང་།

སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་འཇུག་པ་སྤྱོད་པ་བཞི། ཞུགས་འབྲས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་འདུས་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་གིས་བདེ་དོན་སྒོམ་ཐུ་ཆ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།** ཉེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། ། ལས་དང་བསྟོས་པ་དང་བཅས་དང་། །རབ་བྱེ་རྒྱས་དང་ལྡན་པ་དང་། །ཕན་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བརྗོད། ། ཅེས་པས་ཉེན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་འཕོར་དང་། ལས་ཡུམ་ལ་ཚོས་སྤྱོད་བཅུས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། སྟོས་པ་ལ་དངོས་མེད་དངོས་པོ་སྟོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྟོག་པ་སྟེ་རྣམ་གཡེང་བཅུའི་གཉེན་པོར་བསྟོས་པ་བཅུ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར། རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱས་ལ་བདུད་ལས་ཀྱི་རྒྱས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྒྱས་གཉིས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྒྲངས་ན་རྣམ་སྨིན་བཅོང་དུ་ལྟུང་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་བཀང་ནས་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱང་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤེར་དེ་ཉིད་དགོས་པའི་དབང་གིས་བླུས་ཏེ་བཤད་པར་འདོད་དོ།།

སྟོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་འབྱམ་ཐུགས་སྟེ་དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཐོག་མར་གྲོང་གཞིས་སྐབས་ཕྱི་ནས་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ། ཤྲ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་གང་གི་ཕྱིར་དུ་གང་ལ་བསླབ་ཚུལ་བཞིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྟོ་དེ་ནས་སྐབས་དང་པོའི་བར་ལ་འཕྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོ། ། ནེས་ནས་མཇུག་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྟོ་ལ་གསུམ་མོ།།

རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཨེ་དང་པོ་ཤྲ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་བཏུ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་དང་། རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་ནས་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། འདི་དག་ཐ་ཕ་ས་ནས་བྱས་ཟིན་ཀྱང་དབྱིག་གཞན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་རིགས་ཤིང་འདི་དང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་གཉིས་ཀྱིས་ས་མཐས་ཅམ་དུ་བསྟན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསླབ་བཏུས་སམ། མདོ་བཏུས་སམ་ལྟ་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྟོན་པ་སྤྱོད་འཇུག་གམ་སྟོས་རིམ་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་བཀའ་མཐའ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལྟ་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཆ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
འཕགས་པ་བྱམས་པས་མངོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་མངོན་པའི་སྟེ་སྣོད། ཐ་མ་གཉིས་མདོ་སྡེའི་སྟེ་སྣོད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འདུལ་བའི་སྟེ་སྣོད་ཅེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལྡན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ལས་བརྡུངས་བྱས་འདྲ་ཞིང་བརླ་རྒྱས་པ་བཞིན། །བཀྲིས་པས་ཉིན་པ་གཡོས་ལེགས་ཁ་ཟས་ཟ་བ་འདྲ། །འཕྲིན་ཡིག་ལེགས་པར་ཐོས་འདྲ་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་ཕྲེ་ལྟར། །ཚོས་དེ་འདིར་བཤད་པས་ཀྱང་དགའ་བའི་མཚོ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་ནོ། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ནི། མཐའ་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་དམ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ། དབུས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྦྱངས་པ་དབུ་མའི་ལམ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ན་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་ན། །གཉིས་པོ་དང་ནི་བསྒོམ་པ་དང་།། དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ། །ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དོན་བདུན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ནི། ཚོས་ཞེས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བའི་ཚོས་སོ། །ཚོས་ཉིད་སྒྲ་དན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟོན་པས། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དམ། རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གོང་མར་གྱུར་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཕུད་ཏ་ར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་དེའི་ཁམས་དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱུག་ཏུ་རུ་བཞི་དང་། འཕྲིན་ལས་ཏེ་བདུན་སྟོན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། ། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་ཀྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྗེ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ །ཞེས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བསྟན་པ་ལ། བྱམས་པའི་ཚོས་ལྷའོ།།
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐ་སྟེ་ལྷ་དང་། བསྡུས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོམ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ལ་**ས་སྟེ་ལྷ་ནི**་ཅ་བ་ལྟ་བུ། ས་པའི་དངོས་གཞི་ནི་ས་བཅུ་བདུན་དུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ལས། **ལྷོམ་ནི**། རྣམ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ས། །ཡིད་ཀྱི་ས་དང་གཞན་གསུམ་སྟེ། །རྟོག་དཔྱོད་བཅས་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་བཅས་དང་མ་ཡིན་དང་། །སེམས་ཡོད་པ་དང་སེམས་མེད་དང་། །ཐོས་དང་བསམ་དང་སྒོམ་ལྷན་དང་། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་གསུམ་ལྷན་དང་། །ཕུང་པོར་བཅས་དང་ཕུང་མེད་གཞན། །ཞེས་སོ། །བཅུ་བདུན་པོ་དེ་ཡང་

རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་འབྲེལ་བུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བསྟན་ལ། དེ་ལའང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་ས་དང་ཡིད་ཀྱི་ས་གཉིས་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་དེ། ཁོག་བཅས་དགོངས་བཅས་དང་། ཁོག་མེད་དགོངས་བཅས་དང་། ཁོག་མེད་དགོངས་མེད་ཀྱི་ས་སྟེ། གསུམ་རྟེན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །མཁན་པར་བཞག་མ་བཞག་དང་། སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ས་སྟེ་བཞི་རྟེན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། ། སྒྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ས་གསུམ་མོ། ། འབྲས་བུ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉན་ས་བྱང་ས་རང་ས་གསུམ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཕུང་པོ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དོ།།

དེའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟུ་བ་སྟེ། ས་འི་དངོས་གཞིའི་ཚོགས་དོན་གཉིས་ཀ་ཆུ་བཞི་ལ་སོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་གཏོགས་པ་ལ་བསྟུ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡོད་དོ། ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་མོ། ། གཞི་བསྟུ་བ་ནི་སྔར་གྱི་གཞུང་དེ་དག་སྟེ་སྟོང་གསུམ་དུ་སྤྱོད་ཚུལ་ཏེ། འདིའི་མདོར་བསྟན་དུ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཀ་བསྟུ་བ་སྟོས་ནས་རྒྱས་བཤད་དུ་མདོ་སྟེ་དང་འདྲལ་བ་བསྟུ་བ་གཉིས་ལས་མ་ཟད་པ་ནི། མ་མོ་བསྟུ་བ་ས་སྟེ་ལྷ་ཡོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཡོགས་སུ་མ་ཟད་དེ། ཐོས་པའི་ས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བར། དེ་ལ་མ་མོ་བསྟུ་བ་ནི་ས་བཅུ་བདུན་དང་བསྟུ་བ་བཞིའོ། ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། ། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ་ནི། ཐོད་བྱེད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པའོ། ། དེ་གཉིས་གཞུང་དོ། ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྟུ་བ་ནི་དེ་དག་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དང་གཞུང་དང་བཤད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ས་སྟེ་ལྔའོ།།

སྟོས་རྣམ་པ་གཉིསཀྱི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྟོས་མཚོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་བདེན་པ་རྣམ་དེས། ཚོས་རྣམ་དེས། ཐོབ་པ་རྣམ་དེས། འཕེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཏེ་ལྔར་བསྟུས་ནས་སྟོན་པའོ། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོས་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དོན་བཅུས་ཐེག་ཆེན་བསྟུས་ནས་སྟོན་པའོ།།

དགེ་གཞིན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་སྲས་ཆུ་པ། དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུ་པ། དེའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་འཕད་པར་སྟོན་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བཤད་ཉན་འཕད་པར་སྟོན་པ་རྣམ་བཤད་རིགས་པ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་འཕད་པར་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་དུ་བརྩམས་པ་ལྔ། ཕྱིན་དྲུག་སོགས་སྒྲོད་པ་རྒྱ་ཆེན་དང་། ཏེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་འཕད་པར་སྟོན་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱན། ཏེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟེ།

གཞན་འགྲེལ་དུ་བཙམས་པ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་འདིས་མ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་མཛད་པས། སྟེ་བརྒྱད་ཅེས་པ་མེད་ཅིང་། བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཉི་ཤུའི་གྲངས་ཅེས་མེད་ཟེར་རོ། གྲངས་ཅེས་མཛད་པ་རྣམས་ནི་ས་སྟེ་ལྔ་སྟོམ་གཉིས་བྱམས་ཚོས་ལྔ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དེ་དེ་དག་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པའོ།།

ལྔ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྡུ་བ་ནི།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྡུ་ན་བཀའ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་པ་གཉིས། མི་བརྟེན་པ་ལ་བཀའ་ཉིད་ལ་འགྲེལ་པར་བཏབ་པ་དང་བཀའི་དོན་རང་རྒྱུད་དུ་བཙམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ། བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལྔ་བུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ཆོག་གི་ཚ་སྟོས་པ་དང་བཅས་ནས་འཛད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལྔ་བུ་ཆོག་གི་འགྲེལ་པ། གོ་དཀའ་བའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྤྱད་འགྲེལ་གཉིས་ལྔ་བུ་དཀའ་འགྲེལ། དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་སྤྱད་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་མེད་བཤད་གཉིས་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པ་ལྔ་བུ་བསྡུས་དོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ངག་གི་དོན་ཏིལ་ནས་སྟོན་པ་ངག་དོན་ཅམ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟེ་ལྔའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཀའ་གཅིག་གི་དོན་རྣོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཐོར་བུར་སྟོན་པ་དང་། བཀའ་མངའ་པོའི་དོན་སྟོན་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ནམ་མདོ་རུ་ལྔ་བུའོ། ।**གཉིས་པ་ནི།** དགེ་ཚུལ་ཀྱི་ཀླ་རི་ཀླ་ལྔ་བུའོ། ।**གསུམ་པ་ནི།** བསླབ་བཏུས་སམ། བཤེས་སྦྱོངས་ལ་སོགས་པའོ། ।སྦྱོང་འགྲེལ་པ་ལ་འགྲེལ་པ་དང་བཤད་པ་དང་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་དང་། དོན་བསྡུས་དང་། དཀའ་འགྲེལ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མིང་མང་པོ་འབྱུང་རོ། ।དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བློ་གྲོས་འཛིན་ལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཅམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དེས་ཚོགས་ནི། བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་པས་འགལ་བར་མི་བསམ་མོ། །

སྒོ་ཚན།

ཀ། ཀཤམ་གསལ་ཏི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱེས།

༡། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང། སྒྲ་དོན་གང་ཡིན་བྱེས།

༢། བསྟན་བཅོས་ལ་དབྱེ་ཚུལ་རྣམ་པ་ཡིན་བྱེས།

༣། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ནང་པས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་སྡེ་ཚན་ལྔར་གྱུ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཙ་ཚོགས་ བྱེས།

༤། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གང་ཡིན་བྱེས།

༥། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔའི་གཞུང་ཚན་སྐོར་སྒོམ་ཚན་ལྔར་བྱེས།

༦། སྒོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་བྱེས།

༧། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རིགས་བསྡུ་ཚུལ་རྣམ་ལྔར་ཡིན་བྱེས།

ཁ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཡལ་མོ་ཆེ་བོད་ཡིག་ཐོག་ཡབ་སྲུང་ཞུས་ཡོད་ནས། ད་ཏང་ནང་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཞིག་བོད་ཡིག་ནང་མེད་སྐབས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་ཚོགས་བོད་ཡིག་ནང་ཡབ་སྲུང་ཞུ་དགོས་མེན་སྐོར་དཔྱད་ཚོམ་ཞིག་བྱེས།

ག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་བོད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ། རྒྱ་ཡིག་གཞན་དུའང་ཡབ་སྲུང་ ཞུས་ཆེ་དགེ་མཚན་ཡོད་མེད་སྐོར་བར་གྱི་བསམ་ཚུལ་བྱེས།

སྨོན་ཚིག་ལྷ་བ།

ཨཱ

རྒྱབས་སྒ་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག

དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོ་དབྱེ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དང་། ནང་པའི་གལ་དུ་ཚུད་བྱེད་རྒྱབས་འགྲོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོ་དབྱེ་ཡིན་ཏེ། ནང་པའི་ཆོས་སྤོ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དང་པོ་རྒྱབས་འགྲོ་ནས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ཏེ། **རྒྱབས་འགྲོ་བདུན་བཅུ་པ་ལས།** སྟོམ་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། །རྒྱབས་སྒ་མོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་མ་གི་བསྟན་གནས་ཡན་ལག་བཏུད་པ་ནས་ཡ་གི་གསང་སྦྱགས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་རྒྱབས་སྒ་མོང་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་མ་གནང་ལ། རྒྱབས་འགྲོའི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྒྱབས་སྟོམ་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ་བྱང་སྦྱགས་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་དེ། **འབྲི་གུང་རྒྱྱ་པ་རིན་པོ་ཆེས།** རྒྱབས་འགྲོའི་ཆོས་གཞུག་ཟོར་ན་ཕན་པ་མེད།། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དགེར་ན་ཟང་ཟིང་མེད་པས་ཀྱང་དང་རི་མོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།། རྒྱབས་སྟོམ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ་བྱང་སྦྱགས་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་

ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དགེ་མཚན་ནི་ཟླ་ཌཱ་བཏུན་པའི་ཀུང་དང་རི་མོ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་དང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གླལ་དུ་ཚུད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་འབྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན**རང་སྟེ་གནས་མ་བུ་བས།** ཁྱར་ཁྱེར་བ་ཡི་གང་ཟག་ཡོད། །རྒྱ་གར་མི་རྒྱ་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་འདོད་པས་ནང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྨྲོར་ཆུ་སྟེགས་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། རྒྱ་གར་ཇོ་བོའི་སློབ་མ་བཏྲི་ཏ་སའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བས་ཕྱི་ནང་གི་གླུབ་མཐའ་ལ་ལན་གསུམ་རེར་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་དབྱེ་མ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལྟར་གསུངས། བཏྲི་ཏ་དཔལ་ལྡན་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། འཕགས་ཡུལ་ན་མཁས་པའི་སྒོ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་ཀྱང་། ང་ཡི་བློ་མ་ཤཱཀྱ་པ་ནི་གཤེགས། ང་ནི་བོད་དུ་འོངས་པས་རྒྱ་གར་ན་ཕྱི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་མེད་གསུངས་པ་དང་། ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོད་མཐའ་རིས་ཡུལ་དུ། སྐྱབས་འགྲོ་ཁོ་ན་གསུངས་པས། མཚན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོའི་བཏྲི་ཏ་ཞེས་བཏགས་པ་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོས་གཞན་ཞིག་གསུངས་བགོས་ཏེ། མ་གསུངས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་ལ་ཡང་སྐྱབས་འགྲོའི་བཏྲི་ཏ་བཏགས་པར་འདུག་ཞུས་པ་ལ་རྗེ་བོ་ཉིད་ཐུགས་དགྱེས་ཏེ། བདག་གི་མིང་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་འདུག་གསུངས། **འཕྲི་གུང་སྐྱོན་པས་ཀྱང་།** མདོར་ན་དམ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགྲོ་ཉག་གཅིག་ལ་འདུས་ལ་ཟུར་གནོད་ཀྱང་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དེ་འཚང་པར་བྱེད་པ་ལ་སྨྲི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། རྒྱ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི།
དང་པོ་རྒྱ་ནི། དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དད་པ་ལས་ཕྱི་མའོ།།
གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནིའཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བའི་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་དམ་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་གསོལ་འདེབས་དང་མ་ཧོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གསོལ་འདེབས་ནི་རང་ལ་ཉེས་པ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་ཚེ་ཡུལ་དེ་ལ་དཔོན་པོ་ཁྱེས་ཏེ་དེ་ལས་བདག་བསྟུང་བར་གསོལ་བཤམ་ཞུ་བ་ཕུལ་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དགེས་ན་མི་ཉེས་ཅན་ཞིག་གིས་དགོན་ལ་ཕྱོགས་ཧོར་ཕུལ་ནས་བདག་ལ་ཉེས་ཚད་མི་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་ནི། **མདོ་རྒྱུན་ལས།** ཁས་ལེན་དེ་ཡང་ཞེས་པ་ལྟར་རང་གིས་དུས་དང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུགས་ཁྲིད་ཕྱུག་ལེགས་ཉེས། མཐོ་དམན་ཅི་བྱུང་ཡང་ཁྱེད་ལས་རེ་ལྟོས་གཞན་དུ་མེད་སྙམ་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་

ལ་སྒྲུབས་གནས་སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་སྒྲུབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲུབས་ཡུལ་གྱི་སྦྱོར་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཙོ་བོ་ཀུན་སྦྱོང་གིས་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་གཉིས། འདས་པ་ལའང་ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབས་འགྲོ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱུའི་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྒྲུབས་འགྲོ་གཉིས་སོ།།

བཞི་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་ལས། འཇིགས་པས་སྐྱག་པའི་མི་དག་གིས། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་དང་། །ཀུན་དགའ་ར་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་། །མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ། །སྒྲུབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲུབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ལས་ཐར་མི་འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་ནང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཐམ་ལ་སྐྱག་ནས་རི་དང་ནགས་ཚལ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་དང་སྟེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འཇོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲུབས་པར་ཡང་མ་འདས་པས་གཙོ་བོའམ་མཆོག་མིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲུབས་ཡུལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་བསམ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡིན་ནོ།།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་ལའང། **ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲུབས་འགྲོ་ནི**ཆང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆང་གཉིས་མི་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རྒྱལ་བ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་གི་སྟྭ་ལའི་སྒྲ་སྟེ། ཐུགས་ཆོས་སྒྲ་དང་སྒྲ་ལུས་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་སངས་རྒྱས་དང་། ཞེ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས། སྦྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྦྱང་བཉམ་ལྡང་འདས་ས་མ་འགོག་པ་ཆོས་དང་། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ཞེས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དུ་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་འདུས་པའི་ཏོག་པ་དེ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པས་ལམ་བདེན་དང་གང་ཟག་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པས་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ། ས་ཆུ་འདུས་པ་ལའོ་ཅེས་སོ། །འདུས་པ་གཞན་ནི་སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་འཆི། འདུས་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འང་སློབ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་དང་། མི་སློབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བཞིའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཀུན་སྦྱོང་རང་ཉིད་སྲིད་པ་འགོར་བའི་འཇིགས་པ་ལ་སྐྱག་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་ལྟ་བུ་དང། ཁམས་ལ་སྨྲ་ལ་གདུག

ལྟ་བུ་སོགས་སུ་བལྟས་ཏེ། དེ་ལས་གློལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་གནས་སྐབས་དུས་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དང་མཐར་ཐུག་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། མ་རྒྱལ་མཁན་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་དྲག་པོ་ཤས་མི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྙིང་རྗེ་ས་མི་བཞག་པར་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱ་དགོས་ལ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་མ་གྲོལ་བར་གཞན་སྒྲོལ་མི་ནུས་པས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ལའང**གནས་སྐབས་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།** རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱོན་ཟིན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་ལྟར་བཤད་ན་བདག་ཅག་གི་སྙོན་པས་སྡོན་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས། མཐར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ལས་ཐ་དད་པའི་སངས་རྒྱས་སྣ་བཞིཡམ་སྣ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་སྐྱབས་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས། འདི་ནི་དེ་དང་རས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྙིང་བརྩེ་ལས་རིག་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར། རང་གཞན་གྱི་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་སེལ་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ལ། མཐར་རང་རྒྱུད་ལ་མཆོག་གསུམ་དེ་གྲུབ་པ་ན་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། **ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས།** དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོག་གཅིག་སྟེ། །ཐུན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་གོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྲིད་རྒྱུད་བླ་མའི་དོན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཁམས་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་བཞིས་འབྲས་སྐྱབས་ཀྱང་བསྟན་པར་གསུངས། དེས་ན་རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོས་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་མི་ནུས་པས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་སྐྱབས་དང་སྨོན་སེམས་གཉིས་

གཅིག་ཏུ་འགྲུར་བས་ཁྱོད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་རང་ལས་ལྷག་པའི་བུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གཙུན་པས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྒྲུབས་འགྲོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཞེད། རྒྱ་གར་ཇོ་བོས་དམ་བཅའ་བའི་ལྷགས་ཀྱུ་གཉིས་ཡོད་མེད་དུ་བཞེད། **ཀུན་མཁྱེན་གློང་ཆེན་པས།** རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཁྱད་ཡིན་གསུངས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་ལ་བརྟགས་ན་ཇོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང། བདག་གི་ཇོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་སྒྲུབས་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་སྦྱོར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲུབས་འགྲོའི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས་འཚད་པ་ལ། ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཤད་པ་དང། ཐུན་མོང་དུ་འགྲོ་ཚུལ་བཤད་པ་

གཉིས་པས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲུབས་འགྲོ་བཤད་པ་ནི།

བསམ་པ་རང་ཉིད་གྲོང་པ་འགོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཞི་བ་ཐྲུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དུས་ཇི་གྲོང་འཚོ་བའི་བར་དུ་ཞེས་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། **།སྒྲུབས་ཡུལ་ནི་མཇོད་ལས།** གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་འགྲོ་བ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཚོས། །མི་སྟོན་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང། །ཐུ་བཅོ་འདས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྤྲུལ་བསྟན་བའི་ལྷག་མ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཅེས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ལམ་ལྟ་སྟྲན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྟོད་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པས་སྐུ་ལུས་ནི་སྤང་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ལས་དབང་གིས་འཕང་པའི་སོ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་དེ་ཡིན་པས་སྒྲུབས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་སྨས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབས་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མི་སྟོན་པའི་ལམ་བདེན་ཏེ་ཇོག་པས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང། དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་ལུས་ནི་ཐུགས་བསྟལ་བདེན་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་ལ་སྟོན་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཏེ་ཇོག་པས་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ནས་གྲོལ་པ་ཐུང་བས་ཐུང་བཞམ་མྱང་འདས་སམ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ཆོས་དང། དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲུབས་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབས་འགྲོ་ནི། བསམ་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇོག་པས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་དེ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་

ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཞི་ཡི་ཤེས་ལྡའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་
བདག་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལའང་སྡུ་མ་
དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར**བཟང་སྐྱོང་ལས།** བྱང་ཆུབ་ཤིང་དབང་བྱང་དུ
དེ་སྣུར་འགྲོ། །སོང་ནས་སེམས་ཅན་ཕན་ཕྱིར་དེར་འདུག་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་འགོང་འོ་རབ་ཏུ་བསྐོར། །
ཅེས་པ་ལྟར་བསྐལ་བཟང་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་གར་རྗེ་རྗེའི་གཏན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྡུང་དང། རྒྱལ
བ་འོད་དཔག་མེད་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རིན་ཆེན་བཏོན་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དུས
གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རྡུང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕྱི་བྱང
ཆུབ་སྙིང་པོའི་ཤིང་རྡུང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་མ་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་དང། ནང་རིག་པ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི
གནས་ལུགས་མ་ལུས་པ་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་བར་དུ་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་གནས་ལུགས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན
མཛོན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པ
ལྟར་མི་མཐོང་སྟེ། **མགོན་པོ་བྱམས་པས།** བཅོམ་པའི་ཁྱིམ་གནས་བུ་ཚུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན
འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། **སངས་རྒྱས་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས།** འདུས
མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྟོགས་མེད་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན
གཉིས་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་རྒྱན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང། ཡོན་ཏན་ལྷུན
གྱིས་གྲུབ་པ་དང། གཞན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ
རྟོགས་པ་གསུམ་རང་དོན་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང། རྗེ་ལྟ་བ་དང་རྗེ་སྟེད་པ་གཟིགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་བརྩེ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས
ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་ནུས་པ་གསུམ་གཞན་དོན་ཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན
པའི་ཡོན་ཏན་དགེ་བའི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཞི་འཕགས་སྐུ་གསུམ
མོ།།

ཆོས་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དཀར་གསལ་གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང
ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་པས་རྣམ་རྟོག་གིས་བསམ་གྱིས
མི་ཁྱབ་ཅིང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་གསུམ་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་

དང་བླལ་བ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཏེ་མས་དགེ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་བ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་གསུམ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བླལ་བ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་རྟོགས་པའི་ཚོས་སོ།། འདི་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འགོག་བདེན་ནི་སྒང་བའི་ཆཱུམ་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམ་ལྡན་ཡིན་བས་ན། ལམ་བདེན་གྱིས་བཞག་པའམ་ལམ་བདེན་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་སམ་ལམ་བདེན་གྱིས་ཆགས་པ་དང་བླལ་བའི་དབྱིངས་གང་ཞིག་ཡེ་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་པཱུམ་དབྱིངས་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གནད་དོན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཚོས་ལྷུང་

དགེ་འདུན་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། **བྱམས་པས།** ཏེ་ལྟར་ཏེ་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །ཟློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཟླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་པས་གནས་ལུགས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཏེ་ལྟ་མཚྭེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། དེས་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གཟིགས་པ་ཏེ་སྟེད་མཚྭེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། གཉིས་སུ་མེད་པར་ནང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཉོན་ཤེས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་མམ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཚགས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་དང། ཤེས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོགས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་དང། རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་པ་དང་བླལ་བ་དམན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་གསུམ་ནི་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ཏྲི་གཞི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བྱས་པས་བརྒྱད་དོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི།

སྟོན་པ་ཟླ་མེད་སངས་རྒྱས། རྒྱོན་པ་ཟླ་མེད་དམ་ཆོས། འཕྲེན་པ་ཟླ་མེད་དགེ་འདུན། ཅེས་པ་ལྟར། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབས་དངོས་ཚོས་ཡིན་ཏེ། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་པས། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་བཙོན་པར་གྱིས། །ཞེས་དང། ཐུབ་རྣམས་སྟོག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་འཚུད་ལ། །འགྲོ་བའི་ལྷུག་བསྟལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ཞིང། །ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོན་མིན་ཡང། །ཚོས་ཉིད་ཞི་བ་བསྟན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པས་དམ་པའི་ཚོས་རང་གིས་བསྟུན་ན་འཁོར་བ་དང་བཅས་སོང་གི་ལྷུག་བསྟལ་ལས་རང་ཉིད་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་ན་ཉིན་ཞག་ལྷུག་གཅིག་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བསྲུང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཉིན་དེར་རང་རྒྱུད་

ཉེས་ལྡན་ལས་སྒྲུབས་ནས་ཕྱི་མ་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲུབས་དངོས་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་མ་གཏོགས་པར་སྒྲུབས་གནས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྐྱོབས་མི་ནུས་པས་སྐྱོབས་པ་ཟློ་མེད་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་པས་ན། **གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་མ་བས།** སྒྲུབས་ཡུལ་དུ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་དང་། ཙ་ཏྲང་ཕིག་ལེ་གསུམ་དང་། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། རང་ལུས་ཀྱི་ཙ་ཕིག་ཏྲང་གསུམ་དག་པར་བྱེད་བསམ་ནས་དམ་བཅས་པ། དེ་ལྟར་སྨྲྭ་བས་ཙ་དག་པ་སྨྲྭ་ལ་ཀུ་སོགས་རང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཁྱད་མ་ཤེས་པར་ཙ་ཕིག་ཏྲང་གསུམ་རང་ལུས་ན་གནས་པས་དེ་ལ་བདག་སོགས་སྒྲུབས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་རེ་བ་བཅའ་ས་མེད་པས་མདོར་ན་གསོལ་འདེབས་དང་སྒྲུབས་འགྲོའི་ཁྱད་པར་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲུབས་གནས་དངོས་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི། གནད་དམ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲུབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་རང་གི་སེམས་ལ་དམ་བཅའ་བ་དང་མཚོག་གསུམ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲུབས་དངོས་ཡིན་པ་དང་། དེའང་རང་གིས་སྒྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་གནད་དེ་མ་གཏོགས་པར་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་མ་པའི་སྒྲུབས་ཡུལ་གོང་དུ་བཤད་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་མ་པ་ཅིག་འགལ་སྤྲོང་གི་ལན་ཀྱང་བརྗོད་མི་ཤེས་པར་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། རང་གི་ཆོས་ལ་ཟེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་སྤྲོང་བ་སོགས་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པའི་གནད་དེ་མ་གཏོགས་པས་ལན་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཆོས་སྒྲུབས་དངོས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་སྒྲུབས་གནས་སུ་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་ན་རང་རེ་རྣོངས་པས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་རང་གང་ལས་གཤེགས་པའི་ལམ་དེ་མ་ནོར་བ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྒྲུབས་ཡིན་ནོ། ། དགེ་འདུན་ནི་རང་རེ་སྟེགས་མའི་སེམས་ཅན་སྟོན་པའི་ཞལ་རས་མཛལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཡང་དག་པས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཛུན་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲུབས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་ལམ་གྱོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། བདག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་དེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། རང་རེའི་ཕ་མ་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མིན་ཀྱི་དགྲ་ལ་མི་ཉན་བསམ་ནས་དམ་བཅའ་བ་

དང་། བདག་གི་ལམ་ཆོས་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་ཚོང་དང་སོ་ནམས་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྒྲོངས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་བསམ་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། བདག་གི་གྲོགས་ནི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ་དགེ་འདུན་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཁ་ཅིག་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་དེར་མི་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་ཡང་དེ་ཙམ་མི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོགས་མིན་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་ཆོས་བཏུད་ལ་གཡེང་བས་སྐྱ་སེར་སུ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་དང་ཁ་ཏོག་ཐོད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མི་བྱེད། དེར་མ་ཟད་ཉན་རང་ཡང་བདག་གི་གྲོགས་མིན་ལ། བདག་གིས་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྟེས་སུ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསླབ་ལ། དེ་དག་ནི་བདག་གི་གྲོགས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཆོས་ལམ་ལས་བདག་བསྒྲུར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགྲོགས་སོ་སྙམ་ནས་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཧོང་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དགེ་གྱི་མདུན་ནས་སྒྲུབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་དགོས། བླང་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྣམས་བསྡུད་དགོས་པས།

དེ་ལ་ཐུན་མིན་གྱི་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་པའི་དང་། བསྒྲུབ་པའི་དང་། ཚ་མཐུན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ལྷ་ལ་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་བཟུང་ནས་ཕྱག་མཆོད་མི་བྱ། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཉོད་འཚེ་མཚན་ཟེ་ལམ་དུ་ཡང་མི་བྱ་བར་ཅི་ནུས་སུ་འབད་པས་བསྡུང་། དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་ཆུ་སྟེགས་ཅན་དཀོན་དང་རང་གི་བླ་མ་དང་ཆོས་ལ་མི་དད་ཅིང་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་དང་མི་འགྲོགས།

གཉིས་པ་ནི། བད་དཀར་ལས། སྐྱ་གཟུགས་ཆུས་པ་མང་པོར་དེ་སྣུལ་ནས། །འགྲོ་བ་དགེ་ལ་སྟོར་བའི་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་རྟེན་དང་། ཐུགས་རྟེན་སལ་ཆགས་དུམ་ཙམ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་སྦྱངས་གྱས་པས་མཆོད་སྟྲི་བོས་བཏེག ། གཙང་སར་འཇོག ། ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་ཆོས་ཡི་གེ་འབྲི་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་མ་གྱས་པ་སྦྱངས་ཞིང་གསུངས་རབ་ཡི་གེས་ལྷོན་དུ་འཇོག་པ་དང་། འགོས་ཡུག་དང་། གཞན་ཡང་ཡིག་སྟེན་བསྒྲུར་བའི་ཚེ་མཇུག་མོ་མཆིལ་མས་བསྐོས་པ་དང་། སོ་ཏེག་སོགས་ཀྱིས་མི་གཙང་བ་སྦྱངས་ནས་གྱས་པར་བྱེད་

དགོས་ཏེ། **སྒྲན་གྱི་གོང་རྒྱན་དུ།** ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གནས། །ང་ཡིན་སྒྲམ་དུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཚེ་དེ་ལ་གྲགས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། **གཉྱིའི་མདོ་ལས།** ཡུམ་ཆེན་མོ་ནི་གཉྱིའི་གཟུགས་ཀྱིས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་རབ་བྱུང་གི་རྣམས་སྐྱ་རགས་སེར་པོ་བཅིང་བ་ཡན་ཆད་དང་། ཐ་ན་ལྷན་པ་དམར་སེར་ཅམ་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་གུས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། **།དེ་སྐད་དུ།** མ་འོངས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནུབ་པའི་ཚེ། །དམར་དང་སེར་པོའི་གོས་ཀྱི་རས་མ་ཀུན། ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་དང་པའི་རྟེན་དུ་ཞུར། །རི་རབ་ཙེ་རུ་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། རང་ལ་བློ་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་ཐུ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སར་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཞབས་ཏོག་བསྟེན་པ་ཀུར་ལ་འབད། དེའི་བཀའ་སྩལ་བའི་གསུང་རྣམས་ལ་ཚོས་དགོན་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཅི་གསུང་དང་དུ་ལེན་ཞིང་གསུང་གི་ཟུར་ཅམ་ཡང་མི་བཅག །ཐུ་མའི་འཁོར་གྱི་སྟོན་རྣམས་ལ་དགེ་འདུན་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་སྟོ་གསུམ་ཀུས་པས་བསྟེན་མི་མཉེས་པ་སྐྱོང་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། **ཇ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས།** ཕྱ་ངན་མ་བྱེད་ཀུན་དགའ་བོ། །སྟེ་ལྷགས་མ་འདོན་ཀུན་དགའ་བོ། ། ང་ཉིད་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་སྟུལ་ནས། །ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་ནི། མངའ་རིས་པཾ་ཆེན་གྱིས། སོགས་དང་བྱ་དགར་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྐྱབ། །དགོས་གལ་ཆེ་ཡང་ཐབས་གཞན་མི་འཚོལ་ཞིང་། །དུས་མཚོད་མི་བཅག་རང་གཞན་སྐྱེས་འགྲོར་འགོད། །གང་འགྲོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ལྷ་རྣམས་ཐུན་མོང་བསླབ་བྱར་ཇི་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བློ་ངན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབ་པ་དང་། ནང་པའི་གལ་དུ་ཚུད་པ་དང་། འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། **ཉི་མའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས།** སངས་རྒྱས་སྐྱེས་སུ་སེམས་ཅན་དུ་འགྱོ་བ། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བས་བསད་པར་མི་ནུས་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་ཟློ་ནི་འཕྲུགས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕ་རོལ་འགྱོ། །ཞེས་དང་། **ཏི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས།** སྐྱེས་སུ་སོང་བའི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་ནས། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ།།

སྒོ་ཚན།

ཀ། གཙམ་གསལ་ཏི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

༡། ནང་པའི་ཆོས་སྒོ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་འཇུག་དགོས་ཚུལ་བྱིས།

༢། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་དང། དཔྱ་བ་བཅས་བྱིས།

༣། ཕེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱིས།

༤། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་བཤད་བྱིས།

༥། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱིས།

༦། སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་སྡུད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱིས།

༧། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད་བྱིས།

ཁ། སྨོན་གཏེར་བ་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་བྱིས།

ཀ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།།
ཐུབ་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ཅི་སྐྱབས་སུ་མཆི།།
བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།།
འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་གྱུར།

ཅེས་ཐོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཡ་ཏི་ཥའི་གསུང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་མའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ལྟ་དགོངས་ཏེ་ནམ་ཁམ་རྐང་གང་མང་འདོན་དགོས།

སྒོ་བར་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ།

རྒྱལ་ཡུལ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ།

རྒྱ་གར་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་སྲུ་འགྲོ་བ་ནི། **ཏི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་ཏིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས།** རྒྱལ་འགྲོའི་ངོ་བོ་ཚེ་ཞི་བ། །རང་ཉིད་ལྷག་པར་འཇིགས་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་སྐྱོབས་པའི་ནུས་ལྡན་དུ། །ཤེས་ལས་བྱང་བའི་རྒྱལ་འགྲོ་ལ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱོད་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་འགོར་བ་དང་བཅས་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འཇིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་རང་གིས་བློ་འགེལ་ནུས་ན། འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱོབས་པའི་ནུས་མཐུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་ཀུན་ཏུ་ཁོ་ནས། རྒྱ་དེ་གཉིས་མ་ཚང་ན་རྒྱལ་ཁྱོད་ཀྱང་ལ་སྐྱེས་པར་དཀའ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲོལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ། རྒྱལ་ཡུལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོབས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་རྒྱལ་ཁ་ཡིན།

དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལ་དཀའ་བལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་གི་དཀའ་བལ་དེ་དཀའ་བལ་ཡིན་པ་ངོས་ཟིན་པའི་ཐོག་དེ་སེལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཞུ་དགོས་པ་བཞིན། རང་ཉིད་བདག་སོང་དང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་དང་འདི་འདྲ་འདུག་སྟམ་པའི་འཇིགས་སྐྲག་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱོབས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་བདག་སོང་ལ་འཇིགས་པ་དང་། འགྲོར་བ་ལ་འཇིགས་པ་དང་། གཞན་འགྲོར་བར་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་བརྩེ་བ་གསུམ་

རིམ་བཞིན་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་སྒྲབས་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གང་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་བྱ་བ་འཕྲལ་སེལ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཚངས་པ་དང་གཞི་བདག་གཞན་བདག་སོགས་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དགེའི་མཆོག་ལ་སྒྲབས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་དང་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲབས་ཡུལ་དེ་གཉིས་བསྟེན་པར་འོས་ཀྱང་། ལྷ་མས་མི་བསླུ་བའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བདེ་བ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་སྒྲབས་སུ་བཟུང་ན་ཆེས་ཁྱབ་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཤེས་པར་གྱིས། འོ་ན་འཕོར་བ་དང་དན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབས་པའི་སྒྲབས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ནི། **སྒྲབས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་བ་ལས།** སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲབས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་དགེའི་མཆོག ཆོས་དགེའི་མཆོག དགེ་འདུན་དགེའི་མཆོག་གསུམ་ནི་འཕོར་བ་དང་། དན་སོང་གི་གནས་ལས་ཐར་པར་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲབས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང**མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།** འཚེ་བ་དང་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །འཇིགས་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་དང་དན་སོང་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྒྲབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲབས་ཡུལ་དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་འགོད་ན།

དང་པོ། འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲབས་མཐར་ཐུག་དེ། སངས་རྒྱས་དགེའི་མཆོག་གི་མཆན་ཉིད། **ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི།** རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བདེན་པར་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། གྲོ་བྱང་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་འབད་རྩོལ་ཞི་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཏེ་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་ཏོགས་པ་དང་། རང་དོན་ཚོགས་རྒྱུ་སྟེ་བཞི་དང་། ཏེ་སྟེད་པ་རིག་པའི་མཁྱེན་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ལྷག་བསམ་ལྷོང་ཕྱིར་སྟོན་པའི་བརྩེ་བ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཚེན་མོར་ལས་སྟོང་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་རྒྱུ་སྟེ་བཞི་བཅས་བརྒྱད་དོ། མཚན་གཞི་ནི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཤུགས་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་དེ། ཆོས་དགེའི་མཆོག་གི་མཆན་ཉིད། **ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི།** ལྷ་ཏོག་གིས་མཐའ་བཞིར་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཕྲན་གཉིས་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་ནས་མེད་པ་དང་། བདེན་འཇོན་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཏོག་པ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་འགོག་འདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་ཏོ་བོ་རང་གི་སྦང་བྱས་དག་པ་དང་། ཏེ་ལྷ་

རྗེ་སྟེང་མཁྱེན་པའི་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བྱེད་པའི་ཁུས་པ་
དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲོན་ཀུན་དང་
བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་དང་། སྒྲོན་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དེ་ཡིན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་བླུགས་
བམ་རྣམས་བརྡས་བཏགས་པའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཕེག་ཆེན་འཕགས་པ་དེ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་
མཚན་ཉིད་ཡིན། **ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི།** རྗེ་ལྟ་བ་རིག་པ་དང་། རྗེ་སྟེང་པ་རིག་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ས་
སོར་རང་རིག་པ་དང་། རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བཞི་དང་། ཆགས་སྤྲོས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐོགས་སྤྲོས་ལས་གྲོལ་
བ་དང་། དམན་སྤྲོས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། ཡོན་
ཏན་དེ་དག་བརྒྱད་པོ་ལྡན་པའམ་གང་རུང་ལྡན་པའི་སྟོབ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། དགེ་སློང་བཞི་བཅས་ཡིན།
སྤྱི་བསྡུས་ལ་སྟ་གཅིག་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ག་ཚང་མི་དགོས་ཀྱང་། སྤྱི་
བསྡུས་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོས་པ་ལ་གསུམ་ག་ཚང་དགོས་པས་སོ། །དཔེར་ན། ན་ཚ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ནད་པ་
ཞིག་ནད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྨན་པ་དང་། སྨན་དང་། ནད་གཡོག་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།
རང་རེ་རྣམས་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དུག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ན་ཚ་དྲག་པོས་བཏབ་པར་
བཏེན། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་བཙོད་པར་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཕྱི་ཞེའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོར་
གནས་པ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་མཁན་སྨན་པ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག
དང་། ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྨན་ལྟ་བུའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག ནད་གཡོག་ལྟ་བུཔམ་ཚོས་སྦྱོང་པའི་ཟླ་གྲོགས་ལྟ་བུའི་
དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ངེས་པར་ཚང་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་གང་ལ་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མཐར
ཐུག་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་སྐྱེས་སུ་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས
རྣམས་ནི་རང་ཉིད་འཇིགས་ཚོགས་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ཏེ། གཞན་འགྲོལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཥ་ལྟ་བུས་ལས
སྐྱེས་སུ་འོས་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་ཇི་བཞིན་ཚོས་གསུངས་པ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི
སྒོ་ནས་ཐར་པ་ལ་ཁྱིད་མཁས་ཤིང་ཁྱིད་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་སྐྱེས་ཡུལ་དུ་འོས་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད་སངས
རྒྱས་རྣམས་དང་དེ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་ཀྱང་རྒྱང་མ་བཏགས་ཀྱང་རྒྱང་དབྱ
གཉེན་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་བས་སྐྱོང་ཞིང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སྐྱོབ་པས་ཀྱང
སྐྱེས་ཡུལ་དུ་འོས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། སྤྱི་བཏང་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། འདིར་གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕྱིར་དང་བའི་དད་པའི་སྨོན་ལམ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕར་བྱེད་པ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལས།།

དང་པོ་སྒྲ་ལ་ཡང་ལོངས་སྒྲ་དང་། ཆོས་སྒྲ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲ། སྨྲ་ལ་སྒྲ་བཅས་བཞི་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཚན་ནི་སྲས་ཆུ་ཙ་གཉིས་དང་། །དགེ་བྱད་བརྒྱད་ཆུའི་བདག་ཉིད་འདི། ། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སྒྲ་བཞིའི་ནང་གི་གནས་འོག་མིན་སྙུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་རིས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ལོངས་སྐྱེ་ཉིད་བསྟན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ**འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་ལས**་ཀྱང་། མཚན་སྲས་ཆུ་ཙ་གཉིས་དང་། དགེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཆུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བའི་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་དང་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་གི་ཏིན་ཅན་ཟླ་མ་རྣམ་པར་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་བར་སྐྱེལ་བ་དང་། ཚུར་བསུ་བ་སོགས་བྱས་པ་ལས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་འགོར་བ་ལས་ཁོར་ཡོའི་མཚན་སྟེ་རི་མོ་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཡང་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ལྷོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོམ་པ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལྷོམ་པ། སོ་ཐར་གྱི་ལྷོམ་པ་སོགས་ཡང་དག་པར་བླང་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒས་སྡུག་བཞིན་ཏུ་ཞིས་ཤིན་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མགོ་བ་སྨྱིན་པ། ལྟེན་པར་སྨྲ་བ། དོན་སྤྱོད་པ། དོན་མཐུན་པ་བཅས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པས་ཕྱག་དང་སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ཏ་བས་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཕྱག་ཞིས་ཤར་ཕྱག་ཞིས་ཁ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱོག་གཅོད་སྦྱངས་པས་སྒྲ་གཟུགས་ཆ་ཞིང་ཏོང་པ་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤེལ་བས་སྒྲའི་བ་ཕྱ་ཀྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཏུས་ཏྲ་ཀུ་ཀུ་ཞན་ལ་ཆོག་གིས་ཁྱད་གསོད་མ་བྱས་པས་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྟན་པ་དང་། ས་ཕྱོགས་ཅན་ཀུན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་ཀྱུར་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་དུས་ནས་བསགས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་བ་ཕྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཐུགས་བརྩེའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་

འགྲོ་དོན་ལྷན་འབྲེལ་ཏུ་མཛད་པའི་ནུས་པ་དོན་གྱི་ལྷན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་ཏེ་ལོངས་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ལྔ་ཅི། དེ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་སྒོམ་ཐུ་རྫ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཐུ་སོགས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ནི་འདི་དང་འདི་ཞེས་ཚད་བཟུང་སྒོམ་ཀྱང་དཀའ་བར་འདུག་ན་གྱས་པ་ལྟ་བུས་དེ་བས་ཀྱང་མི་ནུས་སོ།། **མདོ་ལས།** ཡེ་ཤེས་ཇི་སྙེད་ཁྱེད་རྣམ་པ། །སྐུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ལ་ཁྱེད་པ་ན་སྐུ་ཡིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཅིང་། ལོངས་སྐུའི་ཞིང་ལས་མ་གཡོས་པར་སྤྲུལ་པ་""བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་ཁྲག་བྱེ་བ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་སྤྲུལ་ཏེ་ཞིང་ཁམས་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་ལ་བསྟོད་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སོ། འོན་ཀྱང་འདིར་ཐུང་ཟད་ཅིག་གྲེང་བ་ནི་ཐོས་པ་དང་གློག་པ་ཙམ་གྱིས་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུའོ།།

གཉིས་པ་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱུད་ལས། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་གྱུར་ཀྱང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་ཏེ་བ་སྣ་ཚོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཞུས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་གིས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་དུ། སོ་སོའི་དབང་པོ་དང་འཚམས་པར་ཏེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་དུས་གཅིག་ཏུ་མཛད་པར་ནུས་ཤིང་། འདི་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱང་པོར་བསྡུངས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉེས་པ་མ་སྟོམས་པ་སྟོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སྲོང་གི་ལུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ། དེ་ཡང་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གང་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་གླིང་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་གསུང་སྐབས་གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་ཡང་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་བྱི་ཟ་དང་བཅས་འགྲོ་བ་རང་རང་སོ་སོའི་སྐད་དུ་གོ་བ་དང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟན་གསུམ་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གི་རྣོ་རྩལ་རབ་འབྱིང་གི་དབང་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་སོགས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྱུག་ཏུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཇི་ལྟ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྣུ་རུ་བཞག་པ་བཞིན་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཡིན། འགྲོ་བ་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མོས་པ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་། བདེ་སྡུག་གི་སྣ་ཇིས་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་མཐུད་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཡོད་ལ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ཏུ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་

ཡོན་ཏན་དང་རང་བཞིན། བྱེད་ལས། ཐོབ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ། མདོར་བ་
ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་རེས་འཇོག་མེད་པར་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ།།

གཉིས་པ་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདེན་པའི་ལེའུ་ལས། གཏི་མུག་མུན་པ་མུན་ནག་གིས་རྒྱ་ཏུ། །སེམས་ནི་
སྒྲིབ་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དགུ་དང་། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ཚུད་པ་རྣམས་གཟིགས་ནི། །དྲང་སྲོང་དམ་པ་དེ་ནི་
ཐུགས་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བཅུ་པ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དང་བཅས་
སོང་གི་བཙོན་རར་ཚུད་པ་རྣམས་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐུགས་བཅུ་པ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསམ་བཞིན་བཟློག་པ་དང་ཡི་དྭགས་
སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ།།

བཞི་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་པོ་མཐོང་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གསོག་པ་ནི་
སྒྱུའི་འཕྲིན་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་
བྱ་བར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་བསགས་པ་ནི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས། སྦྱིན་ལས་ཚར་འབབ་པའི་ལོ་ཏོག་འབྱུ་རིགས་
རྣམས་བསྒྲུན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་ཆོས་གསུངས་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་སེམས་
སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་ཕྲ་འབྲལ་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་སྨོ་
གསུམ་འདུལ་བ་དང་། ཞི་དགེ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཐབས་སྦྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྨོ་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོག་འཛིན་འཇོམས་
པར་བྱེད་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་སོ།།

གཉིས་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་ལྟ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་དང་། ལམ་དེ་དག་
གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པའི་འགོག་བདེན་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ལས་ས་བཅུ་
མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྟེས་པ་དེ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན། མདོར་ན་གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་དང་བཅས་
སོང་གི་ཐུག་བསྡུལ་ལས་གྲོལ་ཏེ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། འཁོར་བ་དང་སྲིད་པ་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་ནས་ཆོགས་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་བཅུ་གསུམ་སྒེལ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་པོ་གསུམ་ཐོབ་པ་དང་།
གཞན་དོན་དུ་སྨྲས་པ་དང་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། སྒྲོར་ལམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་

ཞེ་བཞི་གང་རུང་ཐོབ་པ་དང་། བདེན་བཞི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་བཀོད་ཕྱི་འཁྱལ་བ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་པས་སྒོམ་སྦྱང་བརྒྱད་ཅུ་ཀྱ་གཅིག་རིམ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པས་འདིར་ཚ་ཚང་བརྗོད་དཀའོ།།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ནས་ལྷས་བརྒྱ་ཕྲག་སྟྲལ་བ་དང་། ལྷས་རེ་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་ཕྲག་རེས་བསྐོར་བ། བསྐལ་བ་བརྒྱ་གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བ། ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཡི་སྒོ་འབྱེད་པ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་པར་བྱེད་པ། བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། ས་གསུམ་པ་ལ་འབུམ་ཕྲག་ས་བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། ས་ལྔ་པ་ལ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག །ས་དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག །བརྒྱད་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་རྒྱལ་གྲངས། ས་དགུ་བར་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྒྱལ་གྲངས། ས་བཅུ་བར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ།།

སྒྲུབས་ཡུལ་འདི་དག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་ཕལ་ཆེར་སྒྲུབས་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲུབས་སུ་ཡང་མངོར་ཅམ་རེ་བཤད་ཟིན། དེ་ལྟ་བུའི་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་འཚོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱོགས་ལ་སྨོ་བ་སྐྱེད་དེ་དེའི་རྒྱུ་འཚོལ་ཞིང་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲུབས་གནས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དྲན་ཞིང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབས་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཚོག་པར་འདོད་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་ལྷོག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས་པ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ་ཡིན།

དེར་མ་ཟད་སྒྲུབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའང་ཡིན། ལྷོག་ཏུ་མེད་ཅེས་པས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལས་གཞན་གྱིན་སྟོན་པ་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག་དང་། དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་རྗེ་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་ཡིད་མི་བཏོན་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་ཚུད་པ་ལ་དེ་འད�eའི་སེམས་ཐག་གཅོད་བཅད་ཅིག་ངེར་བར་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཐག་མ་ཚོད་བར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཚུད་མེད་པ་རེད། དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་མཐར་སོན་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱ་གཞིར་བད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབས་ཤིང་མེད་པ་དག་གིས་མ་མཐའ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། སྒྲུབས་ཡུལ། སྒྲུབས་ཡུལ་གྱི་

ཡོན་ཏན་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་བྱང་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་ཞེས་མཁྱེན་པ་ཆུང་ཟད་བཏེགས་ཚོག་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་པ་ཡིན་མེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བློ་ལྟོགས་ཙམ་ཞིག་འཛིན་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་དང་། སྲོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ། སྲོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འཛོད་པར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་གསོག་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པ། ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ། ཐུར་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པས། སྐྱབས་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིའི་དོན་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་དམིགས་རྟེན་སྐྱོང་བཞིན་སྐྱབས་འགྲོ་གང་སོགས་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་གནད་དུ་སྨིན་པར་འོང་བ་ཡིན། སྐྱབས་འགྲོ་ནི་སྲོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲོག་པ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྲོག་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྲོག་པ་གང་ཡང་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ས་གཞི་ནི་ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་སོགས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་རོ།།

སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཚེ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ངན་པ་དང་། ལས་ཚབས་ཆེན་གང་འདྲ་ཞིག་བསགས་ཀྱང་ལས་སྒྲིབ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་འགྲོའི་མཐུ་ལས་བྱང་ཞིང་འདག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། མ་སྐྱེས་དགྲས་རང་གི་ཕ་དགྲ་བཅོམ་པ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་བཀྲོངས་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཀྱང་ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་དགྲ་དམྱལ་བར་དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྡབ་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྗེ་སྐད་དུ། སྐྱབས་སོང་བསོད་ནམས་གཟུགས་མཆིས་ན། ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོང་དུ་ཆུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་ཏུས་ཆེ་ཞིང་དཔག་མེ་ཆུས་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་ངོ་མ་དེ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ཤེས་ན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་ཤེས་པ་ཡིན།

མཁན་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་བོད་དུ་ཞལ་བཞུགས་རིང་ཕལ་ཆེར་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྲིད་དང་ལས་འབྲས་འབབ་ཞིག་གསུངས་པས་ལ་ལས་བློ་མ་སྐྱབས་འགྲོ་བ་དང་། ལ་ལས་བློ་མ་ལས་འབྲས་པ་ཞེས་མཚན་ལ་ཐོགས་པར་གྱུགས། ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་རེས། དེང་སང་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོག་ཙམ་ངག་ལ་བཟུང་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཤེས་པར་རྟོགས་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོ་མ་གཏོགས་མི་ཤེས་ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་མཐོང་

ཆུང་བྱེད་མཁན་འདུག། དེས་ནི་སྒྲུབས་འགྲོའི་གོ་དོན་མ་ཤེས་པར་ཆོངས་པ་ཞིག་རེད། སྒྲུབས་འགྲོའི་གོ་དོན་ཕན་བུ་ཞིག་ཤེས་ན་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་ནས་དགེ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི་འི་ཞེས་བའི་དོན་ལ་དམིགས་རྣམ་བསྒྲུངས་ན་སྒྲུབས་འགྲོའི་ཚིག་ཁུང་ཁུང་དེས་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ །རང་རེ་བོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཐ་མེས་ནས་ནང་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་ནང་པ་ཡིན་ཅག་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཅམ་ལས་ནང་བའི་སྨོར་འདྲུག་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་སྒྲུབས་འགྲོ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྲོལ་མེད་པས་ནང་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཚང་མ་སྒྲུབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པའི་དེས་པ་མེད། དེ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ནང་པའི་རིན་ཐང་ཤེས་མི་ཐུབ། དེའི་ཕྱིར་ནང་པའི་གལ་དུ་སྟོང་པ་ལ་སྒྲུབས་འགྲོའི་རྣམ་བཞག་ལ་དེས་པར་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་སྒྲུབས་དང། འབྲས་སྒྲུབས་གཉིས་མདོར་ཅམ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ། རྒྱ་སྒྲུབས་ནི། དོན་གཉིས་ཏེ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སོགས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱ་སྒྲུབས་སུ་ཀྱང་བའི་སངས་རྒྱས་དགེོན་མཆོག་དང། ང་ལྟ་ལམ་དུ་ཞུགས་ཟིན་པ་ཡན་ཏྲི་གང་ཟག་ཏྲི་ལམ་རྣམས་དང། ལམ་དེ་དག་གི་ངོས་སྣལ་ཏྲི་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པའི་སྦྱང་པ་འགོག་བདེན་དང། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང། དེ་ཡི་སྙིང་དོན་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ང་ཚོའི་རྒྱ་སྒྲུབས་སུ་ཀྱང་བའི་ཚོས་དགེོན་མཆོག་ཡིན། ང་ལྟ་ལམ་དུ་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡན་ཏྲི་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་དང། བཅས་ལྡན་ཏྲི་དགེ་སློང་བཞི་སྡེ་ཡན་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱ་སྒྲུབས་སུ་དགེ་འདུན་དགེོན་མཆོག་ཡིན། གོང་གི་རྒྱ་སྒྲུབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ཟེག་པ་གསུམ་གོ་ཆེ་ཟེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་འབྲས་སྒྲུབས་སུ་ཀྱང་བའི་དགེ་འདུན་དགེོན་མཆོག་ཏུ་ཀྱང་བ་ཡིན། སྒྲབས་དེའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དེ་དང་དེའི་ངོ་སྣལ་ཏྲི་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་འབྲས་སྒྲུབས་སུ་ཀྱང་བའི་ཚོས་དགེོན་མཆོག་ཡིན། རྒྱ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ལས་ལམ་ལྟ་བ་བཅུ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མཐར་རང་ཉིད་ཇོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་དེ་འབྲས་སྒྲུབས་སུ་ཀྱང་བའི་སངས་རྒྱས་དགེོན་མཆོག་ཡིན། མདོར་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འཐོབ་འགྱུར་ཀྱི་ལམ་ལྟ་དང་ས་བཅུ། སྒྲ་བཞི་སོགས་ནི་འབྲས་སྒྲུབས་སུ་ཀྱང་བའི་སྒྲུབས་གནས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་རང་ཉིད་སྐྱོན་ཀན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དུ་ཀྱང་བ་ཡིན་པས། རང་རེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབས་ཤིག་སྲུང་དུ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་བྱང་སྙམ་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པས་རྒྱུད་བསྒྲལ་ཏེ་དེའི་རྒྱ་གསོག་པ་ལ་སློབ་པས་འབད་པར་བྱའོ།། །།

སྒོ་ཚན།

ཀ། གཙམ་གསལ་ཡ་ཏི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱེས།

༡། སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་གང་ཡིན་བྱེས།

༢། སྐྱབས་ཡུལ་མཐར་ཐུག་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བྱེས།

༣། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་བྱེས།

༤། སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་བྱེས།

༥། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་བྱེས།

༦། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་བྱེས།

༧། བཟོ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་བྱེས།

སྒོན་ཚན་བཏུན་པ།

ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ།

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་བཏུས།

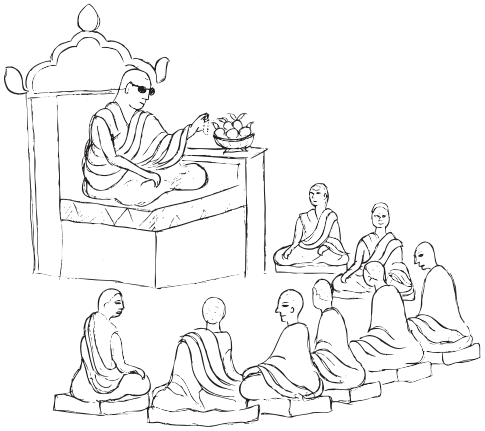

དང་པོ་ལ་གཉིས། རིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐུང་ཟད་སྨོས་ཏེ་ཝཱད་པ་དང་། སྐྱོང་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །རིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐུང་ཟད་སྨོས་ཏེ་ཝཱད་པ།

དང་པོ་ནི། ཤྱེད་པོ་རིས་པར་བསྡུ་བ་ལས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བསྟེན་བྱས་ལ། །ཞེས་དང་། **པོ་ཏོ་བའི་གསུང་སྨོས་དོལ་པས་བསྒྲིགས་པ་ལས་ཀྱང་།** མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འགོ་ནི། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་བཏང་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྨོན་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱོན་སྣ་གཅིག་འཕྲིན་པ་ཡན་ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ་སྟེ། **བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་སྟོང་ལས།** མདོར་ན་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའི་སྨྲོད་པ་ཐམས་ཅད་འཚོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང། ས་དང། བཟོད་པ་དང། ཏིང་འཛིན་དང། མངོན་བར་ཤེས་པ་དང། གཟུངས་དང། སྤོབས་པ་དང། བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་དང།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཚོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། ཆུ་མ་ལ་རགས་ལས། ཆུ་མ་ཙ་བར་གྱུར། ཆུ་མ་ལས་བྱུང། ཆུ་མ་རྒྱ་གཤས་དང་རྒྱ་མཚེད་དུ་གྱུར། ཆུ་མས་བསྲེག། ཆུ་མ་ལ་བཏེག། ཆུ་མ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དགེ་གོ ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། **པོ་ཏི་བཅི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།** ནམ་གྲོལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཆུ་མ་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་བལྟས་ནས་བྱས་པས་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་སྨོན་མཁན་མེད་པར་མི་འོང་ན་བན་སོང་ནས་འོངས་མ་ཐག་པ་འགྲོ་མ་སྒྲོང་བའི་སར་འགྲོ་བ་ལ་ཆུ་མ་མེད་པར་གནོང་གིས་ཀང་ལ།

དེ་ལྟར་ན་བཤེས་གཙེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་དྲྭ་བ་ བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཙེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྟེན་བྱེད་སྨོན་མཁའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའོ།།

བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཙེན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ནི། སྒྲིང་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང། འདིར་སྒྲེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཀྱིས་ཁྱིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཕྲིད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཙེན་ཞིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། **དེ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས།** བཤེས་གཙེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་པ་ནཱ་ཏ་ཀ་ཆུ་ཆེན་བཅས་ལྷང་གིས་ཐུགས། ། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་སྟེ་མཁས་ལྡན། ། བཅུ་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲོ་བ་སྦྱངས་ལ་བསྟེན། ། ཞེས་བཤེས་གཙེན་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྨོན་མས་བསྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་རང་མ་དུལ་བས་གཞན་འདུལ་བ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་འདུལ་བའི་བྱ་མ་དེས་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ། འོ་ན་རྗེ་ལྟར་བཏུལ་བ་ཞིག་དགོས་སྙམ་ན། གང་བྱུང་བྱུང་གི་སྐྱེས་པ་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མིང་བཏགས་པ་རེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་མི་ཕན་པས་རྒྱལ་བ་ལས་ཕྱི་ཕན་ཡོད་ལ་ཕན་ཡོད་ཕ་ཐེ་ཀ་ནས་ཀྱང་ལ་ཡོད་ཕ་ཐ་ཀ་ཡ་ཡ། ། ཞེ་ནི་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་དེས་པས་དུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ།།

༢ དེ་ལ་དུལ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཤད་པ་སྟེ། **སོ་སོར་ཐར་པ་ལས།** རྒྱ་ཆུ་འབད་པས་བདའ་བ་ཡི།། སེམས་རྒ་ཁ་ཆེན་དཀའ་བ་ལ། ། མཐུན་པའི་གཟེར་རྩོན་བརྒྱ་པ་ཡི། ། སྲབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། ། ཞེས་པ་དང། **ལུང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།** གདུལ་བྱ་མ་ཐུལ་བ་ཡི་སྲབ་འདི་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒ་བདུན་ཏོད་འདུལ་སྨྲོང་མཁན་

ཀྱིས་སྲས་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལྟར། དབང་པོ་ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་རྣ་དམྱ་ཏོད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་ན་ཚར་གཅོད་ཅིང་། འབད་པ་དུ་མས་བྱ་བར་འོས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབས་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དུལ་བར་བྱས་པའོ།།

༢ ཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་དང་ཉེས་པར་སྦྱང་བའི་འཇུག་ཟློག་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པས་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་སྐྱེས་པའོ།།

༣ ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི། སེམས་ལས་སྙ་རྩང་བའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྐྱེས་པའོ།།

དེ་ལྟར་བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་དུལ་བར་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅམ་དང་ལྡན་པས་མི་ཚོགས་ཀི་ ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་དགོས་པས། **༥ ལུང་གིས་ལྡུག**ཅེས་པ་ནི། ལྷ་སྟོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའོ།། **དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།** ཐེག་ཆེན་གྱི་བློ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྱམས་གླེས་པར་གོ་བ་སྐྱེད་ལ་ལག་ཏु་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞེག་དགོས་གསུང་ངོ་།།

༤ དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཚོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པཞམ། ཡང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཅོ་བོར་བཟུང་སྟེ། དེ་མེད་ཁབ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་དང་ལྡན་ཡང་སྨོན་མ་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཚོག་པས།

༥ ཡོན་ཏན་ལྡུག་པ་ཞེས་དགོས་ཏེ། **མཛའ་བར་ཤེས་ཀྱི་ཚོམས་ལས།** དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། །གཅོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཅོ་ཅིར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེས་མཚོག་ལྡན་པ་ཡི། །གཅོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། །གཅོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཅོ་ཅར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུ་ཚུང་བས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསན་ཅ་ན་དེ་ལ་ནི་ང་ཡར་བལྟ་བ་ཡིན་གསུངས་བ་དང་། **མཐའ་བཞིའི་ཞལ་ནས།** ང་ནི་རྣ་སྒྲེང་བའི་ཁུད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་མིག་རྟེན་བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ལྡུག་པ་ལ་མིག་ཡར་བལྟ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་དྲུག་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།། ལྟག་མ་ནི་གཞན་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ཡང**ངེ་སྐད་དུ།** ཐུབ་རྣམས་སྟོག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཚུ་ཞིང་། ।འགྲོ་བའི་ལྷུག་བསྟལ་ཕྱུག་གིས་མི་སེལ་ལ། ।ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཏེ། ।ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། ।ཅེས་གསུངས་པ་

ལྟར། གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་བསྟན་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པ་སྟོག་པ་ཙམ་ལའང་བློ་པ་སོགས་བྱར་ མེད་དོ།།

དེ་ལ་ཚོས་བཞི་ལས།

༢ སྒྲ་མཁས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བཀྲི་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་གཏུལ་བྱེད་ཟློ་ལ་སྐྱེལ་བ་ལ་གཙོ་བའོ།།

༡ བརྡེ་བ་ནི། ཚོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་དཀའ་བ་སྟེ་རྡེད་བཀུར་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་སྟོན་པའོ། **།པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས་སྨྲན་སྤ་ལ།** ལི་མཱའི་བུ། ཅི་ཙམ་པའི་ཚོས་བཤད་ཅིག་བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ་གཅིག་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་མ་ཐོང། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མིན་པ་མེད་གསུངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྱུར། **༤ བརྟེན་བཅས་ནི།** གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོ་བ་བརྩན་པའོ།། **༧༠ སྐྱོ་བ་སྤངས་པ་ནི།** ཡང་ཡང་འཚང་པས་མི་ངལ་བ་སྟེ་འཚང་པའི་དཀའ་སྡུག་བཟོད་པའོ། **།པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས།** བསླབ་པ་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་སྙིང་བརྩེ་བ་ལྟ་གཙོ་བོ་ཡིན། ངེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞང་བཙུན་ཀུན་ལ་མང་དུ་ཐོས་པཱའང་མེད་སྐྱོ་བ་བཟོད་པཱའང་མེད་པས་ལྷ་བོ་ཏེན་དུ་གཅགས་པ་རེ་བྱེད་པཱའང་མེད་དེ་སྤ་མ་ལྟ་ཡོད་པས་བྱང་ནས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཕན། གཉན་སྟོན་ལ་སྨྲ་མཁས་པ་ཡེ་མེད་ཡོན་བཤད་རེ་བྱེད་པཱའང་འདི་ཀུན་གྱིས་ད་རེས་མི་གོ་སྙམ་པ་ལས་མི་ཤེས་ཏེ་ལྟ་བོ་ཡོད་པས་སུ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གསུངས་པོ།།

དེ་ལྟར་ན་བསླབ་པ་རྣམས་ལ་བསྟྲན་པ་ལྟར་ལེན་མེད་པར་དེ་དག་གི་བསྟན་པཱའམ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་རང་གི་འཚོ་བ་བསྟྲན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་མི་འོས་ཏེ། ཅོན་དན་གྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་པས་འཚོ་བ་བསྟྲན་པ་ལ་ཅོན་དན་དོན་དུ་གཉེར་བ་འགལ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བར་དོན་མེད་པར་ཚོགས་ཅོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། **ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།** ཕྱི་མའི་དུས་ལ་དགེ་སློང་ནི། །སྟོམ་པ་མེད་པ་མངའ་བོ་དག །མང་དུ་ཐོས་པ་དག་འདོད་ལྡན། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་བརྗོད་བྱེད་ལ།། ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། །ཅེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་དག །ཀཏ་དག་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །སྟོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་ཞེས། །ཅོན་དན་དག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད། །དེ་ནས་མི་གཞན་ལ་ལ་ཡིས། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ཡི། །ཅོན་དན་ཐུང་ཟད་བསྲེལ་ཏམ་ཞེས། །སྐྱེས་བུ་ལ་ལས་དེ་ཏྲིས་ན། །སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་སླར་སྨྲས་པ། །གང་གིས་འཚོ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །སྟོས་ཀྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་དེ། །སྟོས་དེ་ང་ལ་མེད་ཅེས་སྨྲ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མི་བརྩོན་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་ལས་འཚོ་བ་དག ། ཕྱི་མའི་དུས་ན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད། །ཅེས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་བསྟན་པའི་བློ་མ་ནི་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། བློ་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཚོལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང། སྨོན་མ་བསྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ།།

དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚང་བར་རྟོག་པ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་མ་རྟོག་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། **དགེ་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས།** ཇི་ལྟར་འགོར་ལོ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྟའི། །རྩ་དང་ལྡན་ཡང་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་ཡི་ནི་གྲོགས་མེད་ན། །ལུས་ཅན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཆོ་ལྡན་གཟུགས་བཟང་གཙང་སྦྲ་ཆེ། །རིགས་ནི་བཅུན་ཞིང་ཚོས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སྒོམས་པ་ཆེ་ཞིང་དཔའ་ལ་དབང་པོ་དུལ། །སྙན་པར་སྨྲ་ཞིང་སྨྲིན་པོད་སྙིང་རྗེ་ཅན། །བཀྲིས་དང་སྐྱོམ་དང་ཉོན་མོངས་བཟོད་པ་དང་། །བྱམ་རྩེ་དང་ནི་ལྷ་གཙུག་མཆོད་མི་བྱེད། །བསྒྲིན་ཅིང་གཙོ་ལ་བྱས་པ་གཙོ་བ་དང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་གྲོགས་པོ་ཡིན། །དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྡན་པ་དག །ཆོད་པའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་ན། །ཡོན་ཏན་ཕྱེད་དམ་བཞི་ཚ་བརྒྱད་ཚ་ཅན། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟག་པའི་གྲོགས་པོར་བསྟེན། །ཞེས་གྲོགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་ཚ་ལ་མ་མཐར་གསུངས་ལ། དེ་བློ་མ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྫོ་བོ་ཆེན་པོ་གསུང་བར་པོ་ཏི་བའི་གསུང་སྒྲོས་དོལ་པས་བསྒྲིགས་པ་ལས་བཤད་པས། མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཚང་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སྟ་ཅི་རིགས་པར་བསྟེན་པའི་བརྒྱད་ཚ་དང་ལྡན་པ་ལ་མ་མཐར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྟེན་བྱེད་སློབ་མ་ནི།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་སྟོང་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །སྟུ་པོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་བུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པ་པོ་ལའང་མིན། །ཞེས་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞེག་ཉན་པའི་སྟོང་བུ་རྩུང་བ་དང་དེ་གསུམ་ཚང་ན་ཚོས་སྟུ་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོན་ཏན་བུ་སྟང་གི་རྫོན་བུ་སྟང་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉན་པ་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བུ་སྟང་གི་རྫོན་བུ་མི་སྟང་བར་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མ་ཚང་ན་ཚོས་སྟུ་བའི་བཤེས་གཞེན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་རྫོན་ཀྱི་དབང་གིས་རྫོན་ཏན་བུ་འཇུག་ལ། འཚང་པ་པོའི་རྫོན་ཡང་ཡོན་ཏན་བུ་འཇོན་པར་འགྱེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བཤེས་གཞེན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཞིག་རྟེན་ཀྱང་དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པ་དཀའ་བས་དེར་ཤེས་ནས་བསྟེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཚང་དགོས་སོ།།

དེ་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ནི། ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་དེས་བསྒྲིགས་ནས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་རྟེད་དེ། **དགུ་མའི་སྒྲོང་པོ་ལས།** ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུངས་པས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱོགས་ལྷུང་ནི། རང་གི་ལུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེ་སྡང་བའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་དོར་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རང་གི་འདོད་པ་བཏང་སྟེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་གུས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན་གཟུ་བོར་གནས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ཉེས་བཤད་ལམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློའི་མཐུ་མེད་ན་སྒོ་དུ་མི་རྩད་བས་དེ་གཉིས་གོ་བའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། དེས་ནི་སྒྲོང་པོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དོར་ནས་སྒྲོང་པོ་ལེན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རེ་མོའི་ཆོས་ཉན་ལྟར་མི་རྩོམ་ན་སྒྲོད་དུ་མི་རྩད་བས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། **།འགྲེལ་བ་ལས།** ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་དང་ཡིད་གཏོང་བ་གཉིས་བསྟན་ནས་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་ཆེ་བ། ཉན་པའི་ཚེ་ཡིད་ལེགས་པར་གཏོང་བ། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་འཛིག་པ། ཉེས་བཤད་དོར་ནས་ལེགས་བཤད་འཛིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་པོ་དེའི་མཐུན་རྒྱན་གྱི་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་རྒྱན་འདོར་བ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའོ། །བློ་མས་བཏྱིར་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཚང་མ་ཚང་བརྟགས་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། མ་ཚང་ན་ཕྱི་མ་ཚུན་ཆོད་དུ་ཚང་བའི་རྒྱུ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་པས་རྟེན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་ན་རྟོག་དཔྱོད་མི་འཇུག་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེས་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་སྒོ་དང་ལྡན་པ་དེས་བློ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་པར་བརྟག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཧོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་གསང་ཕུ་བ་གཉིས་རྣམ་པར་ཕར་པ་མི་མཐུན་ཏེ། གསང་ཕུ་བ་ཐུན་མ་མང་སྟེ་བཤད་ཚད་ལ་ཉན་པས་ཁམས་ནས་ཁྱོད་པའི་ལམ་ཁར་དགེ་བསྟེན་ཞིག་ཆོས་བཤད་ཀྱིན་འདུག་པ་ལའང་མཉན་པས། འགོར་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཉན་པ་སྟངས་ཞན་བྱས་པས་ཁྱེད་རྣམས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ང་ལ་ཕན་པ་གཉིས་བྱུང་གསུང་སྐད། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཐུན་མ་ཁྱུང་སྟེ་ལྷ་ལས་མེད་པ་ལ་པོ་ཏི་བ་དང་སྦྲོམ་པ་རིན་ཆེན་ཐུན་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གང་ལེགས་བཀའ་བགྲོས་པ་ལ། ཐོ་མ་སྦྱངས་པས་སྐྱོན་མཐོང་ཞིང་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རིང་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་པར་ཁ་ཉམས

པས་དེ་ལྟར་བྱ་གསུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་མང་པར་སྣང་བས་དེ་ལྟར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་མཛོས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ངག་གིས་བློ་ལེགས་པར་འཕྲིད་

པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྤྱོད་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བོ། །དང་པོ་བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་

གསུམ། བསྟེན་པའི་བསམ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རབ་དད་པ་སྤྱང་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྟོས་སུ་

དྲན་ཏེ་གུས་པར་བྱ་བའོ།།

དང་པོ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་སེམས་དགུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བར་གསུངས་པ་ནི་

བསྟེན་པའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་བཞི་ལས། རང་དབང་དོར་ནས་

རང་ཉིད་ཟླ་མའི་དབང་དུ་གཏོང་བ་ནི། བྱ་མཛད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། བྱ་མཛད་པ་དེ་བྱ་བ་ལ་རང་དབང་

དུ་མི་འཛིན་གི་པའི་ངོར་བལྟ་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་དགེ་བཤེས་བྱེད་པ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་

ངོར་བལྟ་བའོ། །ད་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་

ངོར་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་བློ་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཚང་

བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཀྱི་སུ་རྡང་རྡང་ལ་སྟ་ཀ་སྤྱིན་དུ་མི་བཏུབ་གསུངས་པོ། །མཛད་བ་དེ་སུས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པར་བརྟན་

པར་བྱེད་པ་ནི། རྟོ་ཇེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། བདུད་བདང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའོ། །**མདོ་དེ་ཉིད་ལས།**

མཛད་བ་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་མི་རྟག་པ་སྟང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །བློ་མའི་བྱ་བའི་ཁུར་ཐམས་ཅད་འཁུར་བ་

ནི། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ། ཁུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའོ། །**པོ་ཏི་བས་སྦྱན་ལྟའི་གླ་པ་རྣམས་**

ལ། ཁྱེད་ཅའི་དགེ་བཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཐུན་རྐྱེན་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱུབ་ཏུ་ཡོད་པ་

བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ད་ཁུར་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཁུར་འཁུར་བ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་རྟོག་ལས། ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ཐུག་བསྡལ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་མི་བསྐྱལ་བའོ། །ཐུན་ཐ་རྟག་པ་ན་ཁ་ཤས་ཙ་ཧ། ཐོག་པ་ཡོན་ཏན་འབར་བ་ཆེས་པས་ཁམས་ཞན་

ནས་ཇོ་བོ་གཞོན་ནུ་གྲགས་ལ་འགྲོ་འདུག་གི་ཐོས་ཤུས་པས། གནས་མལ་བའི་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་

དུ་བསྡད་པའང་ཅི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ལ་བཏེན་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་ད་རེས་ལས་མ་ཐྱོང་

བ་ཡིན་པས་ཙོག་གི་ལྟོད་ཅིག་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱན་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ངན་ལས་ཐམས་ཅད་

ཉམས་སུ་ཟློང་བ་ལ་ཡང་ཡི་མི་འཕྲིག་པར་བསྐྱུབ་པ་སྟེ། གཙང་དུ་ལོ་བཏ་ཀུན་ལ་གནས་ཕྱིན་གསེབ་ཅིག་བྱུང

བས་སྟོན་པས་ན་བཟའ་ཐམས་ཅད་གསོལ་ནས་རྒྱབ་རྟེན་ཐུགས་ཀྱི་གཏན་བྱུང་ཚ་མེད་པར་ས་དཀར་སྐྱམ་པོས་གཡོགས། རྒྱ་བོའི་མདུན་ན་མཆྭ་ཞིག་ཀྱང་གྱུབ་འདུག་པས། **རྒྱ་བོའི་ཞལ་ནས།** ཨ་རེ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་གར་ན་ཡང་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐུགས་བདར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤོང་ཞིང་རང་བློ་མ་ལས་དམའ་བར་འཛིན་པའོ། །**དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།** ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་འབྱུང་གསུང་བ་དང་། **སྤྱན་སྔའི་ཞལ་ནས།** སོས་ཀྱི་དུས་ན་རིའི་རྩེ་མོ་གང་མཐོ་བ་ནས་སྟོ་ལྷུང་གྱིས་འོང་བར་འདུག་གམ་གཟོད་བུ་གང་དམའ་བ་ནས་འོང་ལྟོས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཞེག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ཆུ་མའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁུར་ལྷི་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟོ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའོ། །ཁྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ཆུ་མས་བརླུས་ཤིང་གཤེ་ཡང་དེ་ལ་མི་ཁྲོ་བ་སྟེ། དགེ་བཤེས་ལྟ་བཟོ་ལ་སྟོད་ལྷངས་པས་མཇལ་རེས་ཀྱིས་བཀའ་བབ་འབྱོན་པ་ལ། ལྟ་བཟོའི་སྟོབ་མ་ཉཀ་མོ་པས་སྟོབ་དཔོན་འདི་འོ་སྐོལ་དཔོན་སྟོབ་ལ་སྡང་བ་ཞིག་འདུག་བྱས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་བཀྲོན་དུ་གོའམ། ཁོ་བོ་ལ་འདིས་འདི་ལྟ་བུ་རེ་མཛད་རེས་ཀྱིས་ཏེ་རུ་ཀས་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པ་འདྲ་རེ་ཡོད་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །**བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་།** གལ་ཏེ་ཚོས་སྟྲ་བ་དག་ཚོས་འདོད་པ་དག་ལ་བརླུས་ཤིང་མི་སེམས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟག་པར་ཡང་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་གྱས་ཤིང་མི་སྐྱོ་བས་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་བར་གསུངས་སོ། །བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི། ཆུ་མའི་བྱ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་ཞུགས་ཀྱང་འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་མི་སྐྱོ་བའོ།།

གཉིས་པ་རྩ་བ་དང་པ་སྤྱང་བ་ནི།

དགོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་གཟུངས་ལས། དང་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུང་ཞིང་འཚེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་མེད་ཞིང་ཚུ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ། །དང་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཆོག་བྱེད་ཡིན། །དང་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མེམས་དང་བྱེད། །ང་རྒྱལ་སྟོང་ཞིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དང་པ་ཏོར་དང་གཏེར་ཟུང་པའི་མཆོག །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྦྱོང་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང། **ཚོས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།** གང་གིས་འཇིན་པ་ངེས་འབྱུང་ལ། །དང་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པའི་མིས། །དང་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟེན། །མ་དང་པ་ཡི་མི་དག་ལ། །དཀར་བོའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །སྐྱ་ཀྱ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོགས་གི་སྨོན་ནས་དང་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་བོ་ལ། སྟོན་པས་བོད་ལ་སྨོས་སྨྲས་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་

བརྟེས་པ་མི་བདོག་ཞུས་པས། **རྗོ་བོའི་ཞལ་ནས།** ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྐྱེས་ཚུང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བློ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱིད་བོད་ཟླ་མ་ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་མེད་གཅིག་ལ་ཐུགས་བ་དང། རྗོ་བོ་ལ། ཨ་ཏི་ཤ་གཙམས་ངག་ཞུ་ཞེས་སྐད་ཆེན་པོས་ཞུས་པ་ན། ཏེ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལ་རྒྱ་བ་ཏ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་བདོག་སྟེ་མན་ངག་བྱ་བ་དང་པ་ཡིན་དང་པ་དང་པ་གསུང་བ་ལྟར་ངག་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་སྦྱིར་དགེ་མཚ�g་ངང་ལས་འབྲས་ངང་བདེན་བཞི་ལ་ངང་པ་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཟླ་མ་ལ་ངང་བའོ། །དེ་ཡང་ཟླ་མ་ལ་སློབ་མས་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི། **ལག་ན་རྗོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས།** གསང་བ་བའི་བདག་པོ། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མས་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྗེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་དེ་ལྟ་ན། །རྒྱ་ཏུ་དགེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །བཙན་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུའང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་དོ།།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྗེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་རྟོག་པའི་བློ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་སེམས་པའི་བློ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཟླ་མ་ལའང་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོན་རྟོག་པ་ནས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྟོག་པའི་བློ་སྦྱོང་བའོ། །**དེ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ལས།** སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང་། །སྐྱོན་ནི་ནམ་ཡང་གཟུང་མི་བྱ། །ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། །སྐྱོན་ནམས་བཟུང་ན་དངོས་མི་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཟླ་མ་ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྐྱོན་ཆུང་ཟད་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་ལ། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དང་པ་སྦྱངས་ན་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ཟླ་མ་ཡིན་ན་སྐྱོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོས་ནས་རྟོག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་སྦྱོང་སེམས་མང་ཏུ་བྱས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པའམ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱོན་རྟོག་པ་བྱུང་བའི་ཚེ་ནའང་བཤགས་བསྡམ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་མཐུ་ཆུང་དུར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ་མང་ཏུ་ཐོས་པའམ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བློས་དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་ན་སྐྱོན་ཐན་ཐུན་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་བློས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པས་དད་པ་ལ་གེགས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སྐྱོན་མཐོང་བའི་བློ་ལུགས་དྲག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བློ་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་པ་དང། ཡང་རང་ལ་སྐྱོན་མང་པོ་མཐོང་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྟ་རེ་

མཐོང་བའི་བློ་ཤུགས་དྲག་ན་དེས་སྲོན་མཐོང་བའི་བློ་ཟིལ་གྱིས་གཏོན་པ་བཞེན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བ་དབུ་མ་འཇུག་ཅང་གསེར་གླིང་པ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་རྒྱས་བདེན་འཇུག་པས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་མཚོག་དམན་ཡོད་ཀྱང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྦྱི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་ཏང་པས་གསེར་གླིང་པ་ཟླ་མ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲན་གྱི་དོ་མེད་དུ་འཇུག་པ་བཞེན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཕས་ནས་སེམས་ཤིང་སྒྲོན་གྱི་ཕས་ནས་བརྟག་མི་ཉན་པ་ནི། ཚུལ་འཆལ་སོགས་ཡིན་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཉན་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། **དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་ལས།** ཟླ་མ་བསྟེན་ན་དགེ་བ་འགེལ་ཞིང་མི་དགེ་བ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པས་མཁན་པོ་ཐོས་པ་ཆེ་བཅམ་ཚུང་བཅམ་ཤེས་པཅམ་མི་ཤེས་པཅམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པཅམ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལའང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྟེད་དོ། །རི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལྟར་མཁན་པོ་ལའང་དད་པ་དང་དགའ་བར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱས་ལ་ཞེ་ས་དང་རིམ་གྲོ་བསྟེད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་མ་ཕྲོགས་པ་ནི་ཕྲོགས་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་སྤོང་བར་འགྱུར་སྣྲེ་བགའ་བ་དང་རངས་པ་འཕོ་ཅིང། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་དང། **དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང།** ཁྱིམ་བདག་ གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་མི་ཁོད་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པཅམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པའི་ཕ་ཆ་ལ་ཁ་ཅིག་ཀུན་ཏུ་ལུང་མི་ཁོས་མམ་བློན་ཏམ་ལུང་མ་ཁོས་ཤིས་ཀུས་པར་བྱའོ། །མིང་དང་ཚོགས་ཏང་ཡི་གེ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཚོགས་ཕ་ཅ་བསྟན་པ་ཅ་ཕ་ཇི་ཀྱི་བསྒྲལ་བར་གལ་ཏེ་སྒྲོན་དེ་ལ་གཡོ་མེད་པར་ཆེད་པ་དང་བཀུར་ཕྱི་དང་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང། ཁྱིམ་བདག ད་དུང་སྒྲོན་དགོས་ལ་སྒྲོན་དགོས་དུ་གུས་པར་བྱ་བ་ཡོངས་ཁ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་གུས་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་ཁ་དྲན་པ་ནི།

ཚོས་བཅུ་པ་ལས། བདག་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བར་འཁྱམས་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང། བདག་ཡུན་རིང་དུ་གཉེ་ཁུག་གིས་བསྐྱོས་ཤིང་གཉེན་ཡོག་པའི་ས་དང་བྱེད་དང། བདག་ཁྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་བའི་འཕྱིན་བྱེད་དང། བདག་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང། བདག་ཁྱིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང། བདག་ཡུན་རིང་གོར་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྨན་པ་དང། བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་

མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་ཚར་སྒྲོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། **སྤྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་།** གཞོན་ནུ་ཧོར་བཟང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྤྲོན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྲོད་པས་འདོམས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་སྤྲོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོན་པའོ། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོན་པའོ། ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དྲན་ཞིང་དུ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོར་སྐྱར་ལ་མཏུན་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་དགེ་ཏུ་ཆོག་དེ་རྣམས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་ཤེ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པར་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་མ་ལའང་ཆོག་དེ་ལྟར་སྐྱར་རོ། **།གཞན་ཡང་སྤྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།** འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་བཤེས་ཆོས་སྨྲ་བ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྤྲོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་བསྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལུ་བྱ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟུད་པས་མ་མ་འདུ། ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་ཡིན། །དགེ་བཤེས་འདི་དག་གཞོད་པ་རྣམ་པར་ཟློག །ཁ་ཤི་ཐར་བྱེད་སློན་པ་ལུ་བྱ་སྟེ། །བདུད་རྩིའི་ཚར་འབེབས་ལུ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་འདུ། །ཟླ་ཉ་ལུ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། ། ཞེ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདུ། །དགྲ་དང་གྲོགས་ལ་རི་གོ་འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཛ�gs། །ཡོངས་སུ་སྐྱོང་དང་མཉམ་པ་འདུ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའ་སེམས་ཀྱིས་ཧོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་ཐུགས་སྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག་བདག་བཤེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མཁོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མི་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོག་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཧོར་བཟང་ནི་རང་ལ་འདོད་པ་བསྐྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྨྲོང་བས་བསྟེན་ཚུལ་ནི།

ཆུ་མ་ལུ་བཅུ་པ་ལས། འདིར་མང་སྨོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཆུ་མ་དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བརྩྭ། །དངོས་གྲུབ་སྨོན་དགོས་ཟེས་འབྱང་ཞེས། །རྒོ་ཟེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུངས་པར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཆུ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོར་བསྡུ་ན་མཉེས་པ་བསྲུབ་པ་དང་མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །

མཉེས་པ་བསྲུབ་པ་ནི་སྨོ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དབུལ་བ་དང་ལུས་ངན་གཡོས་བསྟེན་པ་ཀུར་བ་དང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང**མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས།** བཀུར་སྟི་རྟེད་པ་དག་དང་རིམ་གྱི་དང་། །སྲུབ་པའི་སྨོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བརྩན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྲུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མཏུ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། **ལུ་བཅུ་པ་ལས།** རང་གི་དམ་ཚིག་སྨོན་དགོས་ནི། །སྲོག་མིན་བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་། །རང་སྲོག་གིས་རྒྱ་བསྟེན་བྱ་ན། །ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བས་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྒྱ་ཏུ་ཕུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕུལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང**ལག་སོར་བའི་ཞལ་ནས།** བཟང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ངན་པ་འབུལ་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་ཏེ། ཆུ་མ་དེ་ལ་དགྱེས་པཉམ་ངན་པ་ལས་མེད་ན་ཉེས་པ་མེད་གསུངས་པ། **ལུ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།** མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། །ཐུང་ཟད་ཡིད་ཧོང་གང་དང་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཁྲོད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། །དེ་དང་དེ་ནི་ཆུ་མར་བུལ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ཡིན། །དེ་ཡང་སྨོན་མའི་ངོས་ནས་ཚོགས་བསགས་པའི་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བ་ཞེག་དགོས་ཀྱི ། ཆུ་མའི་ངོས་ནས་དེ་ལ་མི་གཟེགས་པ་ཞེག་དགོས་སོ། ། **ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས།** སྲུབ་པས་མཉེས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་ཐུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཡང་མི་བལྟ་བ་ཞིག་ལ་ཆུ་མ་ཟེར་བ་ཡིན་དེ་ལས་ལྷོ་གཡ་པས་རྣམ་གྲོལ་བསྲུབ་པའི་ཆུ་མ་མི་འོང་གསུངས་པ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱུས་བསྐུ་མཉེ་ཏེལ་ཕྱིས་དང་བསྡུན་གཡོག་སོགས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་སོ། ། **གསུམ་པ་ནི།** ཇི་ལྟར་གཏམས་པ་ལས་མི་འགལ་བར་བསྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། **སྒྲིས་པའི་རབས་ལས།** པན་པའི་ལན་དུ་མཚོད་པ་བྱ་བ་ནི། ། བསྐོ་བའི་ཚིག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་ཆུ་མའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྲུབ་དགོས་ན་ཆུ་མ་དེ་བསྟེན་ན་མི་རིགས་པའི་ལམ་དུ་འཁྱེད་པ་དང་སྤྲོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྨྲོར་བར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་བྱའམ་ཞེ་ན། **དེ་ལ་ནི་འདུལ་བའི་མདོ་ལས།** ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་ན་བཏོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། **དགོན་མཚོག་སྨྲིན་ལས་ཀྱང་།** དགེ་བའི་ཚོས་ལ་དེ་

དང་མཐུན་བར་སྦྱོང་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་མཐུན་པར་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་བསྟོ་བ་ལ་མི་ཉན་དགོས་སོ། །མི་རིགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ན་གསལ་བར་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མི་གུས་པ་དང་བརྟས་པ་དང་སྨོད་པ་སོགས་བྱར་མི་རུང་བས། **བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས།** རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་ནུས་ན། །མི་ནུས་དེ་ལ་ཚོགས་གིས་སྡུད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཤད་སྡུད་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚེ་ཡང་། **མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།** དེ་ཚོས་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོང་ཡོན་ཏན་ལྟན། །བཤེས་གཉེན་རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་ཟང་ཟིང་མེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོང་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། **པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས།** ཀུན་དགའ་བོ་སྟོན་པའི་ཞལ་རིང་དུ་བསྐོས་པའི་ཚེ་སྟོན་པས་མི་གསོལ་བའི་ན་བཟའ་འཚང་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་སྟོན་པའི་བཤོས་ལྟག་མི་འཚལ་བ་དང་དུས་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲུན་ཕྲང་འགྲོར་གཤང་ན་སྟོན་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དོ་ཞེས་གཅོགས་པ་བཟུང་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རང་ཅག་ཚོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བརྩི་བར་ཇ་སྲུན་རིའི་མཐོ་དམན་ལ་ཐུགས་ལ་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་བརྩི་བ་དེ་ཐུགས་རྩལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་པ། ། དང་ཅཀ་ཚོས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་བརྩི་བར་ཇ་སྲུན་རིའི་མཐོ་དམན་ལ་ཐུགས་ལ་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་བརྩི་བ་དེ་ཐུགས་རྩལ་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་པ། ། **པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས།** ང་ལ་ཏ་རེ་རེ་བྱུང་ན་ཁྱེར་བསྟན། རེ་རེ་སོང་ན་ཁྱེར་བྱི་སྟེ་ཡོགས་སུ་བསྡད་ན་མི་ཡོང་བས་ཉེ་རིང་རན་པར་ཡུན་རིང་དུ་བསྲིངས་ནས་བསྟུབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཉེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མི་ཕོངས་པ་དང་། ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བ་དང་། ལས་ངན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྗེ་མཚོ་རྗེ་མཚོར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་སྣབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བསྟེན་པཀུར་བས་བསམ་སྦྱོར་དགེ་བ་ཐོབ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང**སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།** རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་ངོ། ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པའི་བསླབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པཀུར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་

བརྟེད་པར་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཞན་གྱིས་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
ཐུགས་མཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་ཚོགས་དང་མི་འགལ་བར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཞན་རྣམས་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་དོན་ཐམས་
ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གྱས་པས་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་ཀུར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་
བའི་ཚོས་ཐོས་པས་བསམ་པ་དགེ་བ་དང་དེ་ལས་སྦྱོར་བ་དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་དགེ་
བར་འགྲོ་བས་དགེ་བའི་གྲོགས་མཁུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་སྟོག་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་བྱེད་པས་བདག
དང་གཞན་ལ་གཏུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །བདག་དང་གཞན་རྟེས་སུ་བསྟུང་བས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ
རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་སོ། །དེ་བས་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔས་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
གཞན་ཡང་བཤེས་གཞན་བསྟེན་པ་ཀུར་བས་ནི། ངན་འགྲོ་སྡུག་བའི་ལས་རྣམས་ཚེ་འདི་ལ་ལུས་སེམས་ལ
གནོད་པ་ཐུ་མོ་ཙམ་མམ་རྩི་ལམ་དུ་སྦྱོང་བས་ཀྱང་ལས་དེ་འདྲའི་རས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ
སྟེ། **སངས་སྒྱེས་པོའི་མདོ་ལས།** དེས་ཟིན་པ་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཙན་འཕྲོམ་པར་འགྱུར
བའི་ལས་རྣམས་ཚེ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པའམ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བས
བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་བརྒྱད་བཅུག་གམ་རྩི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་སྨྲིན་པའམ་མཚོད་པའམ་བསྟན་པ་བཟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྤ
ངས་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནོ། །བླ་མ་ལ་བསྟེན་པ་ཀུར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན
པའི། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་འབྱུང
བར་བལྟའོ།།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་བླ་མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་ཀུར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །**སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་།** དམ་པ་རྣམས་ནི་སྲས་ཀྱང་མི་བསྲིང་སྟེ། །དུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་བ་བསྟེན་པར་བྱ། །དེ་དང་ཉེ་ན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ། །ཆེད་དུ་མ་བསྟོས་པར་ཡང་གོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །**པོ་ཏི་བའི་ཞལ་ནས།** ཁོ་སྐྱོལ་པའ་དུ་སྨོག་ཐུལ་དུ་འགྲོ་ཉིན་ཆེ་སྟེ། སྨོག་ཐུལ་བྱད་པས་སྦྱར་མ་འབྱར་ཧོང་གསེར་སྦྱམ་མི་འབྱར་བ་བཞིན་དུ། དགེ་བཤེས་དེའི་ཡོན་ཏན་མི་འགོ་བར་སྐྱོན་བཤད་རེ་ཙམ་ཡོད་པ་འགོས་ནས་ཧོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུད་ཡུད་བྱས་པས་མི་ཧོང་གསུངས་པོ།།

ལྷ་པ་བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི།

བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་ཚེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་གཅེ་བ་དང་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐོར་བར་འགྱུར་ཏེ། **ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དཔང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས།** བཅོམ་ལྡན་འདས། གང་དག་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་གི་ནམ་པར་སྨིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱག་པར་འགྱུར་གྱིས་དེ་སྐད་མ་སྨྲ་ཞིག །གསང་བའི་བདག་པོ། ཁོན་ཀྱང་ཆུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི། དཔའ་བོ་བསྲིམས་ཏེ་དེ་ཉོན་ཅིག །མཚམས་མེད་ལ་སོགས་མི་བཟད་པ། །དམྱལ་བ་གང་དག་ངས་བཤད་པ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་བརྗོད། །དེར་ནི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ནམ་ཀུན་ཏུ། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་བཏུས་མི་བྱ། །ཞེས་དང། **ལྷ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་།** སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྨོད་པ་དེ། །ཡམས་དང་མཇོ་དང་ནད་ནམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་ནམས་ཀྱིས། །རྨོངས་ཚེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྦྱོལ་གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཀུན་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ནམ་ཡང་སློབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དགྱེ་མི་བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྨོངས་པས་བྱས་གྱང་ན། །དམྱལ་བར་དེས་པར་འཚོད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རྩུང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྨོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་བཤད། ། ཅེས་དང། **མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤཱན་ཏི་པས** མདོ་བའི་དགྱ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང། ཚོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་མཉན་པ་ལ། །གང་གིས་ཐུ་མར་མི་འཛིན་པ། ། ཁྱི་ཡི་སྐྱེ་གནས་བརྒྱར་སྐྱེས་ནས། ། སྨོ་ཥ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ནས་འགྲོ་སྟེ། ད་ལྟར་ཀྱི་**སངས**

གནས་ན་ཡོན་ཏན་འཕོར་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་ཕེག་པ་གསུམ་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་ལ་གུས་པ་དང་བླ་མཉམ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་མ་ཕོག་པའི་ཆོས་འཕོར་པཉམ་ཕོག་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ་མ་གུས་པས་ནི་ཆོས་ཀུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྡིག་གྲོགས་ཀྱང་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཁད་ཀྱིས་འཕྱིན་ཅིང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཚེལ་ནས་མི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དཔེ་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྟེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྦོང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། **མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་།** བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲོགས་ངན་པ་ལ་འཇིགས་པ་ལྟར་གླང་པོ་ཆེ་མྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཙམ་འཇིགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་མས་ནི་དགེ་བ་དང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་ཀ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤའི་ལུས་ཙམ་དང་ཆོས་ཀྱི་ལུས་འཇིག་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་བགྱིར་བར་མི་ནུས་པ་དང་། ངེས་པར་བགྱིར་ནུས་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། **བདེན་པ་གསོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་།** གང་དག་སྟོག་གྲོགས་སྤྲུལ་གྱིས་སེམས་ཟིན་ཅིང་། ।དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་དུག་སྨན་རྣམ་སྤངས་པ། ।དེ་དག་དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐོས་ཀྱང་ན། ।ཀྱེ་མ་བག་མེད་གཡང་ས་ཆེ་ལས་ལྟུང་། ।ཞེས་པ་དང་། **མཇའ་བཤེས་ཀྱི་ཚོམས་ལས་ཀྱང་།** དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང་། ।བརྟུན་དུ་སྨྲ་དང་ཐ་མ་ཅན། ।མཁས་པས་བཤེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ।ཕྱིག་ཅན་མི་དང་འགྲོགས་མི་བྱ། ।གལ་ཏེ་ཕྱིག་པ་བྱེད་པ་དག ।ཕྱིག་མི་བྱེད་པས་བསྟེན་ན་ཡང་། ।ཕྱིག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ।མི་སྙན་པ་ཡང་འཚེལ་བར་འགྱུར། ।བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟེན་པའི་མི། ।དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་འགྱུར། ।དོན་པར་དུག་བསྐྲུས་མདའ་བཅུག་པས། ।དུག་མ་བསྐྲུས་པའང་གོས་པ་བཞིན། ।ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤང་ཡོད་པ་རྣམས་མི་འགྱིན་ཅིང་སྤང་མེད་པ་རྣམས་གསར་དུ་འཚེལ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། ।**དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས།** ཐ་མ་ཞིག་གྲོགས་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་འབྲེང་ལས་མི་ཐེངས། རབ་ཅིག་ཐ་མ་དང་འགྲོགས་ན་ཐ་མར་འགྲོ་བ་ལ་ཚེགས་མེད་གསུང་ངོ།།

དྲུག་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ན་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གདམས་པ་ཡང་སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྦྱངས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་ཤེག་བྱེད་ན་ནི་མ་ཧོར་བར་

འཁྲིད་པའི་བཤེས་གཞན་དམ་པ་ལ་རྒྱུན་རིང་དུ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་ཡང**མཚན་གཅིག་བཤད་ནས།** བླ་མ་བསྟེན་བདོ་ཙ་ན་སྦྱངས་དོ་གས་ཡོད་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟེན་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་བསྟེན་ན་ནི་ཁེ་མི་ཐོན་པར་གྱོང་འབྱུང་བས། བཤེས་གཞན་བསྟེན་པའི་ཆོས་སྐོར་འདི་རྣམས་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མའི་རྩ་བར་སྣང་བས། རགས་རིམ་ཞིག་ཏུ་མ་མེད་པའི་གསུང་རབ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བྱངས་ཏེ་གོ་སྒྲ་ལ་ཡིད་འཁྲལ་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་བཀོད་དེ། རྒྱས་པར་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་སྐོལ་ཅོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་རགས་ལ་བླ་མ་བསྟེན་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང། དེ་ལའང་འཚགས་པ་དང་སྡོམ་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་འབྱུང་དཀའ་བས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡོན་བདེ་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། ཚེ་རབས་སྤྱ་མ་རྣམས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བཤགས་ཤིང་སྡོམ་སེམས་མང་དུ་བྱ། སྔོན་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་འབད་པས་བསྒྲུབ། དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་བསམས་ལ། དེ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་ཆོགས་བསགས་ཅིང་སྨོན་ལམ་མང་དུ་གདབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྲིད་སྡོམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྲས་རྣག་ཏུ་དུ་དང་བཤེས་གཞན་འཚོལ་བས་དོམས་མི་ཤེས་པའི་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།།

སྒྲོར་ཚན།

ཀ། གཙམ་གསལ་ཏི་པ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

ཀ། དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་བྱིས།

ཁ། སྟེན་བྱེད་སྒོམ་མའི་མཚན་ཉིད་བྱིས།

ག། སྒོམ་མས་བཤེས་གཞན་བསམ་པས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བྱིས།

๔། སྒོ་བ་མས་བཤེས་གཉེན་སྒྲོར་བས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བྱིས།

๕། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བྱིས།

๖། བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ཡོད་བྱིས།

๗། ཆོས་བཙུ་པ་ལས། མ་དད་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །སྨྱ་ཀུ་ལྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་བར་ཚིག་འགྲེལ་བྱིས།

སྨོན་ཚིག་བཀྲ་བ།

བློ་ལྡོག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་དེས་པའི་རྒྱབས།

ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱེན་ལས་བཏུས།

སྐབས་བཞི་པ་བློ་ལྡོག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་དེས་པ་ལ་གཉིས། ཐོས་བསམ་གྱི་ལག་རྗེས་སྤྱིར་བསྟན་པ། བློ་ལྡོག་རྣམ་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ།།

དང་པོ་ནི།

ཐོས་བསམ་ལག་རྗེས་རིས་མེད་བསྟན་པ་དང།།
བསྟན་འཛིན་ཀུན་ལ་བཅོས་མིན་དད་པ་སྐྱེ།།
ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་ལས་འབྲས་ཞིབ་མོར་སྤྱོད།།
གསུང་རབ་གཏམས་པར་ཤར་བས་རྒྱུད་ལྡོག་ཡང།།
ཐ་མལ་བློ་སྟ་བཅན་ཐབས་སྤྱོར་བ་ཡི། །
མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་བློ་ལྡོག་རྣམ་པ་བཞི།།

དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ཕྱོགས་མེད་དུ་བྱས་ཤིང་དེའི་དོན་རིགས་པས་ཞིབ་མོར་བསམས་པས་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་སྐྱེས་པའི་ལག་རྗེས། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་དང་། བསྟན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱེད་པར་ཅན་ཀུན་ལ་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་བཅོས་མིན་

ཀྱི་དང་པ་སྐྱེ། ཟླ་སྐྱོ་མ་སྦ་བཅན་དང་རང་རང་གི་གླིང་མཐའ་དང་ཚོས་ལུགས་ཅམ་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུངས་པར་གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྦང་བླང་མ་འཚོལ་བར་ཞེབ་མོར་སྤྱོད། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཚིག་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོར་བའི་གཏམས་པར་ཤད་བས་རྒྱུད་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཐོས་བསམ་གནད་དུ་སོང་བའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་ན་དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐུན་ཚོགས་ཆེད་དུ་བསམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང། ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་མ་ནུས་པཉམ། ནུས་ཀྱང་ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལམ་འབྱོར་བ་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་ནམས་ཀྱི་ཟླ་ཤ་བཅན་ཐབས་སུ་སྣྱུར་བར་བྱེད་པ། མན་ངག་པ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཟླ་ལྟོ་གཉིས་པ་བཞི་པོ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཚེ་འདི་ལས་ཟླ་ལྟོ་གཅིག་པ། འཁོར་བ་ལས་ཟླ་ལྟོ་གཅིག་པ། ཞི་བདེ་ལས་ཟླ་ལྟོ་གཅིག་པ། གཟུང་འཛིན་ལས་ཟླ་ལྟོ་གཅིག་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཟླ་ལྟོ་གསོལ་བའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བསམ་པ། ཟླ་ལྟོ་དངོས་མི་རྟག་པ་བསམ་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

དལ་བརྒྱད་འབྱོར་པ་བཅུ་ལྡན་རིན་ཆེན་རྟེན།།
དོན་ཆེ་རྒྱ་འབྲས་དཔེ་ཡིས་རྟེད་པར་དཀའ།།

འདི་ལ་གསུམ། དལ་འབྱོར་དངོས་བཟུང་། དེ་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྟེད་དཀའ་བར་བསམ་པའོ།།

དང་པོ་ལ། དལ་བ་བརྒྱད་ནི་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་ནི། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱ་བའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པ་དང་། གྲོན་ཕྱུགས་དང་ཡན་ལག་དང་རྒ་བ་སོགས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཚེ་ལྷ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཇིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དང་། ས་ངམ་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་བཞི་ནི་མིའི་འགྲོ་བའི་མི་ཁོམས་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམས་པའོ། །ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ནི་**བར་ཚེས་སྨྲིང་ལས།** འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ལ་བར་ཤད་པའི་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཚེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཕྱོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སོ་སྐྱེའོ། །མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་ལས། འདོད་པའི་བྱ་བས་རྟག་ཏུ་གཡེངས་པའི་འདོད་ལྷ་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་བཤད་དོ།།

འབྱོར་པ་བཅུ་ལས་རང་འབྱོར་ལྡན་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་འཕོར་རྒྱམ་བཞི་རྒྱུ་བ་ཡོད་པར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི་གླེན་ལྡུགས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཡན་ལག་ཉིད་ལག་མིག་རྣ་སོགས་ཚང་བའོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་གནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ནི་འདིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཀ་ལ་བྱའོ། །ལྡེ་སོ་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ཤིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཚ་རྒྱན་ཡིན་པས་རང་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ།།

གཞན་འབྱོར་ལྡན་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེ་རྗེས་འཇུག ། གཞན་ཕྱིར་སྟོང་ནི་བཅུ་པའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པཱན་ཀ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་བསགས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །དམ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པ་ནས་ཐུ་ཚན་ལས་མ་འདས་པར་དུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མ་ཉམས་པའོ། །ཆོས་གནས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རིག་ནས། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྟོང་བཅུ་བཅུ་པ་ནི་ཕྱིན་པ་པོ་དང་སྟྲིན་བདག་གིས་ཆོས་གོས་སོགས་སྟེར་བའོ། །དེ་ལྟ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཚ་རྒྱན་ཡིན་པས་གཞན་འབྱོར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དོན་ཚེ་བར་བསམ་པ་ནི། དལ་བརྒྱུད་འབྱོར་པ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱེ་བར་དཀའ་ཞིང་རྒྱེ་ན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐའ་དག་སྒྲུབ་ནུས་པས་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། **སྒོམ་སྒྲིང་ལས།** བདེར་གཤེགས་ལམ་བརྟེན་འགྲོ་བ་འཇིན་པར་ཚས་གྱུར་ཅིང། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེད་པ་གང་ཡིན་པ། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་གླུ་ཡིས་རྟེད་མིན་ལྟ་མིན་དང། །མཁའ་ལྟིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྟེན་བཟང་པོ་ད་རེས་ལན་ཅིག་ཅང་རྟེད་པ་དོན་ཆེ་བའི་རྟེན་འདིས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིན་མཚན་དུ་བཅོན་པས་མ་བསྒྲུབ་ན་རིན་ཆེན་གྱིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ་ལོག་པ་ལས་ཀྱང་རྩོར་ཚབ་ཆེ་བ་སོགས་ལ་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་རྟེད་དཀའ་བར་བསམ་པ་ལ། རྒྱལ་སྲོལ་ནས་རྟེད་དཀའ་བ་ནི། སྲོད་བདེ་འགྲོ་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པ་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྣམ་དག་སྦ་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་དང། ཁྱད་པར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བར་ཐོབ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང། སྲོན་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས། སྨོན་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་སོགས་དགེ་ཙ་མང་པོ་ཞིག་དགོས་ན། རྒྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྣྲོན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཕྱུང་བར་སྣང་བས་དེ་ལ་དཔག་ནས། འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྲོ་དང་ཁྱད་པར་དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་བར་སེམས་པའོ།།

འབྲས་བུའི་སྲོལ་ནས་རྟེད་དཀའ་བ་ནི། སྲོད་ལུང་གཞི་ལས། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་ངན་འགྲོ་འགྲོ་བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྡུལ་དང། དེ་ནས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་སེན་མོའི་སྟེང་དུ་ཆགས་པའི་རྡུལ་ཙམ་ལས་མེད་པར་གསུངས་པས། རིགས་མི་མཐུན་ངན་འགྲོ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་སྲིད་མཐར་སྣང་ལ། རིགས་མཐུན་བདེ་འགྲོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དཔལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཆེས་དཀོན་པར་བསམ་པའོ།།

དགེའི་སྲོལ་ནས་རྟེད་པར་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི། ཞེ་བ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི ། བུ་གར་རྡུ་སྲལ་མཁྲིན་ཆུང་ལྟར། ।མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐོབ་དཀར་གསུངས། ।ཞེས་དང། གཞན་ཡང་ཉིན་མོའི་སྐར་མ། ཕུ་དགྲ་རའི་མེ་ཏོག་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་སྟོར་ཏེ་ངེས་པ་རྟེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ལངས་རྟེན་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ དང། ལངས་རྟེན་གཞན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

འཆི་ངེས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་འཆི་བའི་ཚེ།།
ཚོས་མིན་མི་ཕན་རྣ་བའི་དམིགས་པ་གསུམ།།
ཡན་ལག་མི་ལྡོག་སྟོན་མེད་ལོང་སྐྱབས་མེད།།
དུས་ལ་མ་ངེས་ཏྲེན་མང་ཉམས་ཆུང་དང།།
གཉེན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མི་སྡུངས་ཐག་གཅོད་བཅས།།
རྒྱ་མཚན་དགུ་སྲོར་འཆི་བ་རྟེས་སུ་དྲན།།

འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ། སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འཆི་བར་བྱེད་པས་ཅིས་ཀྱང་འཆི་ངེས་པ་དང། ཏིན་གཞོན་མ་ངེས་པར་ཤི་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པ་དང། འཆི་བའི་ཚེ་ཚོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང

མི་ཕན་པར་ལྷང་གིས་བསྒྲུབས་ཏེ་རྒྱ་བའི་རྣམས་པ་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཡན་ལག་
གསུམ་གསུམ་སྦྱར་ཏེ། འཚེ་བདག་ངེས་པར་འོང་ཞིང་དེའང་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་བློ་ཁ་པ་དང་། ཚེ་ལ་བསྟོན་
པ་མེད་ཅིང་འབྲེད་བྱེད་ཉིན་མཚན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་ཡོད་པ་དང་། གསོན་པའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྱ་བཞག་བསམ་ཚད་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་ལོང་སྐབས་མེད་པར་འཚེ་བ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ན་འཚེ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གསུམ། གྲོང་གཞན་དག་ཏུ་ཚེ་ཚད་ཕལ་ཆེར་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་གྲོང་གི་ཁྱིམ་ལ་ངེས་པ་མེད་
པ་དང་། ནང་གི་ནད་དང་ཕྱི་རོལ་འབྱུང་གཏོན་སོགས་འཚེ་བའི་རྒྱུན་ནི་ཅིན་ཏུ་མང་ཞིང་གསོན་པ་ཉིད་ཀྱང་འཚེ་
བའི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་དང་། ལུས་ཚུ་བུར་ལྟ་བུར་ཅིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་གཙོ་བ་
ཆུང་ངུས་ཀྱང་སྲོག་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ན་ནམ་འཚེ་ཆ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ། འཚེ་བའི་ཚེ་གཉིན་གྲོགས་
འགོར་གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཀྱང་ཁྱེད་དབང་མེད་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལུས་གཅེས་པར་
བསྒྲུངས་པ་ཉིད་ཀྱང་ས་རྡོ་ལྟར་འདོར་དགོས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་འགྱོར་པ་དཔག་མེད་ཡོད་ཀྱང་ཁབ་ཅམ་ཁྱེར་
ས་མེད་པས་དེ་དག་གིས་འཚེ་བའི་སྐབས་སུ་མི་སྡུངས་པས་ཆོས་མ་གཏོགས་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་པའི་རྒྱུ་མཚན་
གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དགུ་པོ་སྤྱོད་ལ་འཚེ་བ་རྟེས་སུ་དན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི།

ཤི་ནས་འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟེ།།

དེ་དག་བསམ་ནས་ཚེ་འདིར་བློ་ལྡོག་བྱ།།

དེ་ལྟར་སྡུར་ཏུ་འཚེ་བར་ངེས་པས་ཚེ་འདིར་བསྡད་ལོངས་མེད་ཅིང་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་མེད་ནས་མི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་
བླངས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་སྐྱེ་ས་མེད་པས་བདེ་འགྲོ་ཉམ་ངན་འགྲོ་བར་སྐྱེའོ།། དེ་ལང་རང
དབང་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས། ལས་དཀར་ནག་གིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་སྐྱེའོ། །དེ
ལྟར་ན་བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་དུ་ངན་འགྲོའི་ཕྱོགས་བསྡལ་བས་མ་སྟེ། **ཟུང་སྦྱོར་ཀྱིས།**
རབ་ཏུ་ཚ་ཞིང་གྲང་བ་ཡི། །དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། །བཀྲེས་སྐོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །ཡི་དྭགས
དག་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ། །ཟོངས་པའི་ཕྱོགས་བསྡལ་རབ་མང་བའི་བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དྲན་པར་བྱ། །དེའི་རྒྱུ་ནམས
སྡང་བདེ་རྒྱུ་སྤྱད། །ཐོག་དཀའ་འཛོམ་གྲོང་མི་ཡི་ལུས། །དེ་ཐོག་དུས་སུ་ངན་སོང་རྒྱུ། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་བཅད
པར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལང་དམྱལ་བ་ལ་ཚ་གྲང་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་བསྡལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། **འཕགས་པ་ཟུང་སྦྱོར་ཀྱི་**

ཞལ་ནས། དམྱལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །དྲན་དང་བསྒྲག་དང་གཟུགས་སུ་བཏྱིས་ནམས་ཀྱང་། ། འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་གྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །ནམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཐྱོང་ནམས་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ཞེས་དང་། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མཏུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པ། །དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་ཉེ་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡི་དྭགས་ལའང་བཏེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད་དེ། ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཆོས་པ། །བཏེས་སྐོམ་གང་ཟོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། ། བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དུད་འགྲོ་ལའང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་བསད་པ་དང་། བཅིངས་དང་བཏེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆི་བ་ཇི་སྲུ་བྱས་པ་དང་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལ་བསམས་ཏེ་ཚེ་འདི་ལ་བློ་ལྡོག་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

གཞིས་པ་འགོར་བ་ལས་བློ་ལྡོག་པ་ལ་གཞིས། བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བསམ་པ། འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའོ།།

དང་པོ་ལ་གཞིས། ལས་འབྲས་སྦྱིར་བསམ་པ། ཕྱི་ཡང་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

མི་སྣ་འཕེལ་ཆེ་མ་བྱས་མི་ཐུབ་ཅིང་།།

བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་ལས་ཀྱི་ལམ།།

སྦྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚོར་བ་མིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་ཆུང་བསིལ་བ་ལའང་བ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱོན་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་ལ། ཚོར་བ་གཏུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མན་ཆད་ཕྱོན་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་གི་དགེ་བའི་ལས་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། **དེན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས།** མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་

ཀུན། །དེ་བཞིན་དན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་སོ།།

ལས་དེའང་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ལས་འབྲས་རིས་པ། འཚེལ་ཆེ་བ། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་དགེ་སྡིག་ཅི་བགས་པ་དང་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བཤམ། རྒྱ་མེད་དང་གཅོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་མིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སྤྱི་ལས་བདེ་སྡུག་སྤྱི་དང། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་གཞིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ལས་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཚོལ་བར་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་ལས་འབྲས་དེས་ཅན་ནམ་མི་སྣུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེད་བ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་དཀར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་བསྟན་པའོ།།

གཞིས་པ་ནི། ལས་དགེ་བ་ཚུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཅིན་ཏུ་ཆེ་བ་འབྱུང་ལ། ལས་མི་དགེ་བ་ཚུང་དུ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཅིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་འདུ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཡང**ཚོམ་ལས**། སྤྱིག་པ་ཚུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་འགྱུར། །ཕུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཚུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འཇིན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་སྡུག་རྫོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་མ་བསགས་ན། འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གཏན་མི་རྫོང་བ་སྟེ། སྟོན་པས་ཚོགས་གྲངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྨོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དེའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ལས་དགེ་མི་དགེ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་སྟེ། **ལྷུང་ལས**། ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཚུད་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྟེན་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཞིས་པ་ལྷོ་ཡང་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི།

ལྷོ་ཡང་ཞིང་བསམ་རྟེན་དངོས་སྟོབས་ཆེ་བས།།

རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱིན།།

དེའང་ལེགས་སྦྱང་ཉེས་སྦྱང་ཀྱི་སྦྱོང་པ་འཇུག་པའི་སྦོ་ནི་གསུམ་དུ་རིས་ལ། ལྷོ་གསུམ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་

ཅང་ལས་ལམ་བཅུ་ཁོ་ནར་འདུས་པ་མ་ཅིས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ཆེ་ཚོང་ངམ་རགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ཆེ་བ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནད་བསྡུས་ནས་ནག་ཕོའི་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་སྐྱེས་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བཅུར་འདུ་བ་གཟིགས་ནས་དཀར་ཕོའི་ལས་ལམ་བཅུར་གསུངས་ཏེ། **མཇུག་ལས།** དེ་ལས་ཆེ་ཚོང་བསྡུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་ཝོ། །ཞེས་དང་། **ལུང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།** ངག་རྣམས་བསྡུས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྡུམས་ཏེ། ། ལུས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། །ལས་ལམ་བཅུ་ཡོ་འདི་དག་རབ་སྤྱངས་ན། །དྲང་སྲོང་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཝོ།།

ལས་ལམ་བཅུ་ཡོ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་ཞིབ་ཏུ་མ་སྟོས་ཤིང་གོང་དུའང་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་དག་ཕྱི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ནི། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཕྱི་བའི་ཚུལ་བྱེད་ཀྱིས་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་མམ་དེ་གསུམ་མི་ལྡན་པའི་བསམ་པ་དྲག་ཡོས་ལས་ཀུན་སྟོང་བའོ། །གོམས་པ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཞིས་ཡུན་རིང་ཡོ་ནས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་གོམས་ལན་གྲངས་མང་དུ་བྱས་པའོ། །ངོ་ཚེ་ཉིད་ནི་ལུས་དགེ་གི་བདུན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་བའོ། །གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ཏྲི་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་གཏོང་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་ཇི་ལྟེད་ལྷོ་འཚོ་བའི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐྲངས་ཏེ་འདུག་ལ། དགེ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ནི། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བའི་ལས་སྤྱོད་པའོ། །**བར་ཧེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་།** རྒྱ་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉིས་པོ་མེད། །ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྡ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལས་དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། ། དེའང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དང་པ་མ་སོགས་པན་འདོགས་པའི་གཞི་གཞིས་སུ་བྱེ་བས་ལྡའོ།།

སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ནི་བཞི་སྟེ། ཞེས། བསམ་པ། རྟེན། དངོས་པོའི་སྟོ་ནས་སྟོབས་ཆེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཟླ་མ་དང་དེ་འདྲ་བ་ཕ་མ་སོགས་ཀྱི་འདི་དག་ལ་ནི་བསམ་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་མེད་ཅིང་ཕན་གཏོང་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཁྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཅོན་པ་མྱུན་ནས་ཀུ་ཏུ་བཅུག་པ་བས་ཁྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་ནས་མ་རྟུངས་པ་འདི་

མི་ལྟའི་ཞེས་ཟེར་ན་སྟོག་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་གཏྲྭའི་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བཤེག་པ་དང་བསྲེགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང་གཙོད་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་མི་སྙན་པར་སྨྲས་ན་ཕྱོག་ཆे་བ་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་ཡང་དེ་བཞིན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། **རིན་ཆེན་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས།** སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལའང་བསྐལ་པ་བྱེ་བསྟེད་དུ་བསྟེ་སྟང་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེ་སྟང་དུ་བྱེད་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཉྫེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་དོར་བ་བསོད་ནམས་མང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱ་མཚོག་དམན་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཙན་དང་། །དེའང་ཕྱགས་དྲག་ཞན་དང་རྒྱུན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་སྦྱོང་ལའང་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཕྱགས་དྲག་པ་དང་རྒྱུན་རིང་བས་སྟོངས་ཆे་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཁོང་ཁྲོ་ཤིན་ཏུ་སྟོངས་ཆे་སྟེ། **སྟོང་འཇུག་ལས།** བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེར་གཤེགས་མཚོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། ། དེའང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོང་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཁྲོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་ཆུང་ཡང་གཉིང་དུ་བྱིང་ལ། དེ་ཉིད་སྟོང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆ་ཡང་སྟེང་དུ་འཕྱོ་བ་བཞིན་དུ། མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པས་བྱས་པའི་ཕྱོགས་ཡང་ཕྱི་བ་དང་ཡང་བར་གསུངས་སོ། །དེའང་ལྷ་མའི་ལས་ལ་འགྱོད་ནས་ཕྱི་མ་སྟོས་ཞིང་ཕྱོགས་པ་མི་གསང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ལ་ཡང་བར་གསུངས་ཀྱི། དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་མཁས་པར་རྟོམ་པ་ལ་ནི་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་བྱེད་པ་ལའང་གནད་དོན་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དང་། སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་པན་ཡོན་འགྱུར་ཁྱད་ཆे་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཟངས་རྒྱས་མཚོད་པ་ལ་སྦྱིན་པའི་མཚོད་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མཚོད་པ་ལས་ཆེས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ལས་ལམ་དེ་དག་གིས། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི། ལས་ལམ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་གཞི་དུག་གསུམ་ཆे་འབྱེང་ཆུང་གསུམ་ལ་བསྟེན་པས་གསུམ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དམྱལ་བ། འབྱེང་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ཡི་དྭགས། ཆུང་དུ་བཅུ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ནི་ཆུང་འབྱེང་གཉིས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ལྟོ་གཅེ་གསུངས་སོ།། །

གཉིས་པ་ནི། ངན་འགྲོ་ནས་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ། **ཇི་སྐད་དུ།** གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཚེ་ཐུང་འགྱུར། །རྣམ་པར་འཚེ་བས་གཞོད་པ་མང་། །བཀྲས་པ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཕོངས། །བྱི་བོ་བྱས་པས་དགྲ་ཟློར་བཅས། ། རྒྱན་དུ་སྨྲ་བས་སྐྱར་བ་སྟེ། །ཕ་མ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་འབྲེད། ।ཚོགས་རྒྱབ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྙན་ཕོས།། མ་འཕེལ་བས་ནི་ཚོགས་མི་བཙུན། ।བཏུབ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་འཇོམས། ।གཞོད་སེམས་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད། ।ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་ངན་ཉིད། ।ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གཟི་ཚུང་གཞོད་པ་མང་། །རྩལ་འཕྲིགས་ཏེ་ང་མཚོ་དམན་ཅན། ।ཚུ་སྨོ་ཅན་དང་ལོག་པ་དང་། ।འབྲས་བུ་ཕ་ཀ་ཚུང་ངམ་མེད། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཚུང་སྡ་མས་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། རྣམ་སྨིན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ཚུང་ངུ་དང་འགྲིང་དང་ཆེན་པོས་མི་དང་འདོད་ལྟ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེའོ། །རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྐྱར་རོ།།

དེ་དག་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་འགྲོར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་དགེ་བ་དང་། ངན་འགྲོར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ་རྫོགས་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ་བདེ་འགྲོར་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་། ཚ་ཐུང་བ་དང་། ནད་མང་བ་དང་། དབུལ་བ་སོགས་ནི་མི་དགེ་བས་བྱེད་ལ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལའང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་དགེ་བས་བྱེད་པའོ། ।དེ་ལྟར་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་དང་། འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་པ་ལ་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་བས་རྫོགས་པ་དང་དགེ་བས་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མུ་བཞིའོ། ।སྲོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་གཉིས་ལས་སྲོང་ངེས་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་བསགས་པའོ། ।སྲོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་མ་བསགས་པའོ། ।བྱས་པ་དང་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བྱས་པ་ནི་བསམ་པའམ་བསམས་ནས་ཀྱང་ལུས་ངག་གིས་ཀྱན་ནས་བསླང་བའོ། ।བསགས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལས་དུ་བྱས་པ་སོགས་བཅུ་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ལས་སོ། ।མ་བསགས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལས་དུ་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་པོའོ། ।སྲོང་ངེས་ལ་འབྲས་བུ་སྲོང་བའི་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུམ་སྟེ་མཐོང་ཚོས་ལ་སྲོང་བ་ནི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདི་ལ་སྲོང་བའོ། ।སྐྱེས་ནས་སྲོང་ཐུར་ནི་ཚེ་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྲོང་བའོ། ।ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྲོང་བ་ནི་ཚེ་གསུམ་པ་བན་ཚད་དུ་སྲོང་བའོ། ।དེ་དག་གི་ཚུལ་ལའང་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་ཤ་ན་འཆི་སྡུག་པ་བླལ་བ་དང་།།
མི་སྡུག་ཕྲད་ཅིང་འདོད་པ་བཅལ་མ་རྙེད།།
ཉེར་ལེན་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ……

ཞེས་པ་སྟེ། ངན་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་རྣོགས་བློ་མོད། མཐོ་རིས་ནཱ་ལ་ནད་པ་མེད་ཅིང་སྲིད་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། **མགོན་པོ་བྱམས་པས།** མི་གཅོད་པ་ལ་ཏྲི་ཞེས་མེད་བཞིན་འགྲོ་ལྟ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་མཚོན་རྩ་ཚྭ་ལ་སོགས་རིག་སྐྱེས་བཞིན། ། ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བརྒྱད་དེ། དང་པོ་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན། སྐྱེ་བ་གནས་བཏན་ལེན་དང་ལྡན། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར། །སྐྱེ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར། སྐྱེ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་ལ་གཟུགས་ཉམས་པ། མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པ། དབང་པོ་ཉམས་པ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ། ཚེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ།

གསུམ་པ་ན་བ་ལ། ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་འཚེལ་བ། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྤྱད་དབང་མེད་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བསྟེན་དགོས་པ། སྲོག་དང་འབྲལ་བར་ཉེ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ།

བཞི་པ་འཆི་བ་ལ། ཉེ་དུ། འགོར་གཡོག །ལོངས་སྤྱོད། རང་ལུས་ཏེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་དང་བྲལ་ལ། འཆི་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་སྐྱེད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་སེམས་པའོ།།

ལྔ་པ་མི་སྡུག་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྔ་སྟེ། དགྲ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྲད་པ་ཅམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྐྱེ་བ་དང་། དེས་ཆད་པ་གཅོད་པ་སོགས་འཇིགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གཏམ་བཏན་པས་འཇིགས་པ་དང་། ཉམ་ང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པ་དང་། ཚོས་དང་འགལ་བས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བཏེར་སོང་དོགས་ནས་འཇིགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་སེམས་པའོ།།

དྲུག་པ་སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་བསྔལ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཆེས་ཕོངས་པའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཅི་ས་ཕེམས་ལ་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ་དང་། ངག་ཏུ་སྨྲ་སྡུགས་འདོན་པ་དང་། ལུས་ལ་གཅོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་བྱན་ཞིང་འདོད་པས་ཡིད་གཏུང་བ་དང་། དེའི་ཕོངས་སྟོད་མ་ཚང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཅི་ས་ཕེམ་པའོ།།

བདུན་པ་འདོད་པ་བཅལ་ཏེ་མ་རྟེད་པའི་སྦྱིན་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲེལ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི། ཕོ་ནམ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མ་གྱུབ་པ་དང་། ཚོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སྟོགས་མ་ཐོན་པ་ཕོགས་ཏེ། གང་ལ་རེ་བ་དེ་འབད་ནས་བཅལ་ཡང་མ་རྟེད་པས་ཡི་ཚད་པའི་སྦྱིན་བསྔལ་བོ། །འདི་དག་སྐྱེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མི་ལ་གཅོ་ཆེར་སྟོར་དུ་ཡོད་པས་ཁ་ཅིག་གིས་མིའི་སྦྱིན་བསྔལ་ཁོ་ནར་བཞག་པའོ།།

བརྒྱད་པ་མངོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྦྱིན་བསྔལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྦྱིན་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། མངོན་པར་གྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱིན་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། སྦྱིན་བསྔལ་གྱི་སྦྱིན་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། འགྱུར་བའི་སྦྱིན་བསྔལ་གྱི་སྟོང་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་བློངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྔལ་རྣམས་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་གྱུབ་ཟིན་ལ་བརྟེན་པའི་ན་ཀ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་བསྔལ་གཉིས་པོ་དེའི་གནས་བཏེ་ལེན་རྫོས་ས་ལ་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་སྐྱེད་པའོ། །ལྟ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གྱུབ་ཅམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྦྱིན་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ཉོན་སྤ་མའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣལ་མ་ཞེག་མ་སྐྱེས་ན་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་སྟྲོའི་སྦྱིན་བསྔལ་གསུམ་བསམ་པ་ནི།

""""ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།

ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་མི་ངོམས་ཐོག་མེད་ཞུགས།།

སྦྱིན་བསྔལ་གསུམ་བསམ་འཁོར་བར་གོ་ལྟོག་གོ།

འཁོར་བ་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་

འདོར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གྲོགས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དྲུག་བཤེས་སྤྱོང་ལས་གསུངས་པ་ནི། བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱས་མེད་པ་དང་། དེའི་བདེ་བ་ལ་ཇི་ཙམ་དུ་སྡུག་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་འདོར་བའོ། །ཕན་གཅོད་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི་ཕ་བུ་དང་། མ་ཚུང་མར་འགྱུར་བ་དང་། དགྲ་བཤེས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི་མཐོ་ས་ནས་དམའ་སར་ལྷུང་བའོ། །འགྲོགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྩང་བ་ནི། གྲོགས་མེད་པར་འགྲོ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་མངོན་པར་ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་ན་ལྷ་དང་མིའི་དབང་ཕྱུག་དག་ཏུ་གྱུར་ནས་འདོད་པའི་དགའ་བའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ལན་ཚྭའི་ཆུ་འཐུང་བཉམ་གཡན་པ་ཐུག་པ་ལྟར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ངོམས་མ་ཤེས་པས་སྲེད་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་པའི་མཐའ་མི་མངོན་པའོ། །མིའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཡང**ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས།** ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ། །མི་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྣང་། །སྡུག་བསྔལ་གཟིར་བས་དགྱལ་བར་མཚུངས། །དབུལ་བས་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པ། །མི་ཡི་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །མཐུ་ལྡན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པར། །རྣམ་པར་གཏོན་ཞིང་འཚེ་བ་དག །ཆུ་བོ་ལྷ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། **བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།** མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ཐ་མལ་རྣམས་ལ་ལུས་སྐྱེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ལྷའི་དབལ་འབྱོར་མི་བཟོད་པའི་ཐ་ཤེས་ཡིད་གདུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་འཕད་པ་ན་ལུས་བཅད་པ་དང་། ཏལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཐྱོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྟེན་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་མི་རྩང་བར་གསུངས། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྡོང་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཐུ་ཀོང་བའི་སྡུག་བསྔལ། བཅད་པ་དང་འདྲལ་བ་དང་གསོད་པ་དང་སྨྲུགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་ལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་གནས་བཅུ་ལེན་ཀྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མངོར་ན་ཁམས་གསུམ་གནས་རིས་མཐོ་དམན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ།

འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱག་ཏུ་གཡེང་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟེ་འཕོར་བ་ལས་བློ་ལྡོག་གོ།

གསུམ་པ་ཞི་བདེ་ལས་བློ་ལྡོག་པ་ནི།

རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ཀྱིས་གཞན་དོན་བློ།།
སྐྱེ་གཞི་སེམས་སྟོམས་པ་དང་ཡིད་འོང་བསྒྲུབ།།
བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ།།
ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཞི་བདེར་བློ་ལྡོག་བྱ།།

དེ་ལྟར་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམས་པས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་མེའི་འོབས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀུན་ཏུ་གདུངས་བ་དེས། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་ན་འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་ཅིང་། དེའང་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ལྟར་སླར་ལྡོག་པའང་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཟད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་རང་དོན་མ་རྫོགས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཞན་དོན་ཡང་ཉི་ཚེ་བར་ཟད་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པར་རིགས་ཤིང་། དེའི་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་པར་འཇུག་གོ། །འདི་ལ**སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།** རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་རྒྱུན་སྲུ་དང་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་གཤེ་རྒྱུར་མི་རུང་བས་ན་སྒྲ་གཤེ་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཟིན་པའི་ཆུ་ལུང་སོགས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྒྲ་གཤེ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གཤེ་རྒྱུའི་ནང་ནས་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆུ་ལུང་སོགས་དང་འདྲ་བར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གཱའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གོ། །དེའི་ཕྱིར**རྒྱུ་བློ་ལས་ཀྱང་།** ཐེག་མཆོག་ལ་སོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེད་མ་དང་། ཞེས་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སོས་པ་ནི་པའི་ས་བོན་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཏེ། དགེར་ན་ས་བོད་ལ་བུ་རྒྱ་ཏོར་སོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་ས་ནི་བུའི་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཨ་བོད་ལ་ནི་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བས་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།། **ཟུང་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་།** སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པ། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཁོད། །གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་པས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ལ། དེས་ན་ཤེར་

ཕྱིན་ལ་ཡུམ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྒས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་འབྲེད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱོར་བ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་དགོས་པས། དེའི་མན་ངག་ལ་རོ་བོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས། ཤ་ར་བའི་སློབ་མ་གཏུམ་སྟོན་བློ་གྲོས་གྲགས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རིམ་པ་ལྔ་སྟེ། བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོས་པར་འདུག་དེའི་རྒྱུར་སྟོང་རྗེ་དགོས་པར་འདུག་དེའི་རྒྱུར་བྱམས་པ་དགོས་པར་འདུག་དེའི་རྒྱུར་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དགོས་པར་འདུག་དེའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་པ་དགོས་པར་འདུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་དྲིན་རེ་ཆེ། འདི་རྣམས་སྦྱོག་བསྡལ་དང་བྲལ། བདེ་ཞིང་སྐྱིད་ཅི་མ་རུང་། འདི་རྣམས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞུག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ།།

ཡང་བྱ་ཡུལ་བའི་སློབ་མ་གཅང་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་ལ་བློ་ལྡོང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནི། འཚོག་བྱའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། རྒྱ་མེད་ཀུན་མེད་ལས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྐྱེ། དེ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སྐྱེ། དེ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེ། དེ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱེ། དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་ལས་སྐྱེ། དེ་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེའང་གཞན་དོན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་གཞི། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སྟོམས་པ་བསྒྲུབ་སྟེ། དེའང་ཐོག་མར་ཕན་གཏོད་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་བར་མ། དེ་ནས་མཇའ་བར་ཤེས། དེ་ནས་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱེས་ཏེ། དེའང་སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་སྡུག་བསྡལ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པས་ན། ཁ་ཅིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཕན་འདོགས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་གཏོད་པ་བྱེད་པཱཊ། ཕན་པ་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རང་གི་ངོས་ནས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལན་བརྒྱར་བདག་གི་གཉེན་དུ་མ་ཐུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པས། གང་ལ་ནི་ཆགས་པར་བྱ་ལ། གང་ལ་ནི་སྡང་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཞེས་སློབ་རིམ་བར་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ། དེའང་སེམས་ཅན་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་རང་གི་མར་བསམ་པ། དེའི་ཕྱིན་དྲན་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད

འགོར་བ་ནས་འདོན་པའི་བྱེ་བ་དགོས་པར་བསམ་མོ།།

འགོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པས། དེའི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྒོམས་ལ་བློ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱམས་པའི་དམིགས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཐུན་ཏེ་མ་རྟོག་བདེ་བ་དང་ཐུན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ཐུན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའོ། །ཕན་ཡོན་ནི། **རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས།** རྟེའུ་ཚོད་སྲུམ་བརྒྱའི་ཁ་བྲས་དག། ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཚར་མི་ཕོད། ।ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ।དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྡུང་བ་དང་། ।ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། ।དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གནོད་མེད་དང་། ।འབད་པ་མེད་པར་དོན་འགྲུབ་པ་ཕོ། ।ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། ।གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། ।བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཕོབ་བོ། ।ཞེས་གསུངས་པས་མཚོན་མཐའ་ཡས་སོ། ।སྙོམ་པའི་རིམ་པ་ནི་ཕོག་མར་མཛའ་བར་ཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དགྲ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ།།

སྙོམ་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམ་ན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། བདེ་བས་ཕོངས་ལུགས་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་ཏེ། དེ་གོམས་པ་ན་བདེ་བ་དང་འཐུད་འདོད་ཅང་གིས་འབྱུང་ལ། དེའང་དགེ་བ་སྟ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྔོ་བར་བྱའོ། ।སྙིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་ནོ། ।རྣམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་སྙོམ་པ་དང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙོམ་པ་དང་། དབྱལ་བར་བྱའོ་སྙོམ་པའོ། ।སྙོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། ཕོག་མར་མཛའ་བར་ཤེས་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དགྲ་དང་། དེ་ནས་ཐུགས་བརྩེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་བསྒོམ་མོ། ।དེ་ལྟར་བཏང་སྙོམས་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་མདོའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒོམ་བཤད་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལས་མཛད་པ་ཡིན་ལ་གནད་ཀྱིན་ཏུ་ཟབ་པའོ། ।སྙོམ་ཚུལ་ནི་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྲོད་པར་ལྟུང་ནས་སྨྲ་དང་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ཚུད་བ་རྣམས་ལ་སེམས་པའོ། ।སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི། **སྙོམ་རིམ་དང་པོ་ལས།** གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྙིང་རྗེ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། དེ་ཇོག་པ་ཡིན་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་

མིང་འཛིན་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།།

ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པའི་མཐར། ཀྱེ་མ་བདག་ལ་སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ལྟར་བདེ་བས་ཤོར་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ན་འདི་དག་རྣི་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཐད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་སྨྲོལ་བའི་ཁུར་ཁྱེར་བ་ལ་ཐ་ན་ཚོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བློ་སྟོང་ལ་དེ་དག་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེའང་ཉན་རང་གི་འཕགས་པ་དག་ཀྱང་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་ཅིང་སྨྲོས་མེད་ལ་སེམས་ངང་གིས་གནས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། རང་ཅག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་ན་བློས་མི་འཁྱུད་པའི་ཏམ་ཆེན་ཡིན་མོད་ཀྱི། ས་ངམས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲིན་པ་གཞིས་སྦང་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་མྱ་མཐའ་མེད་པ་མངའ་ཚུལ་དང་། ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་དང་ནུས་མཐུའི་རྩལ་རྗོགས་པར་དཀའ་བ་བཞུགས་ཚུལ་དང་། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན། ཉན་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་དེ་ཆེས་ཆུང་བར་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་རི་རབ་དང་ཕྱང་གི་ཁྱད་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེ། དེས་ན་རང་དོན་སྒྲུབ་རྗོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་གཞན་དོན་ཕྲིན་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐར་པའི་མཚོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ། རི་ལྟར་བྱས་ན་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་གུ་སྙམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་དམན་པའི་ཞི་བདེ་ལས་བློ་ལྡོག་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་གཟུང་འཛིན་ལས་བློ་ལྡོག་པ་ནི།

ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན། །

སོར་རྟོག་གིས་དཔྱོད་གཟུང་འཛིན་བློ་ལྡོག་བྱ། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པས། དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་འདི་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མཐའ་དག་ལས་བློ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྨོས་ཟིན་ཅིང། ཡུལ་ཅན་སོར་རྟོག་ཉིད་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ནི། **ཕོད་སྦྱངས་ལེའུ་ལས།** ཕོད་སྦྱངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་གཞིས་རྩྭ་གིས་དྲུད་པ་དེ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱང་

ནས་ཤེང་གཉིས་སྲེག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་སྲུངས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྒྲུ་སྟེ། དེ་སྒྲུས་པས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་དོ།། ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲུ་བར་གསུངས་ལ། **སྨོན་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་།** དེས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཀུན་ཏུ་ཆེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་གོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་སོ། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྨོན་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྨོན་པར་བྱེད་པ་དེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་བློག་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་མེ་བྱུང་ན་གཞན་ཤིང་གཞན་པས་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤིང་སྲེག་གོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་སོ།།

སྨོན་པ་ལའང་བསམ་པ་གལ་ཆེ་བ་ནི། **དམ་པ་སྦྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས།** སྦྱར་ཐོས་པའི་ཚོས་རྣམས་བློ་ལ་རུག་གིས་ཡོད་པར་བྱས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པར་བྱེད། འཇལ་བར་བྱེད། རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས། ཚོས་བརྗེད་དུ་བཅུག་ནས་སེམས་འཛིན་ཏྲང་པ་རེ་ལ་སློབ་པ་དེ་ལ་གྲོགས་མེད། སྨོན་ཆེན་རབ་ལ་སྟོན་པ་རབ། སྨོན་ཆེན་འབྲིང་ལ་སྟོན་པ་འབྲིང་འོང་བ་ཡིན། རྗེ་ཙམ་བསྨོན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཚོས་ཤེས་པ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཅིག་དགོས། དེ་ལྟར་བསམ་པས་རེས་ཤེས་བརྟན་ནི། དགེ་མི་དགེའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱང་བྱ་ཡིན་ཞེས་སྟོག་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེར་བ་ནི། ཚོས་ནས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས། དགེ་བའི་བར་ཤེས་གཉིན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་སྙམ་ནས་ཁོའི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞིག་འོང་། དེ་མེད་ན་དད་པ་ནི་བག་རེ་ཡོད། ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་ཏུ་བའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་ཏུ་བྱོ། དགོད་པའི་ཁ་ལ་བལྟས་ན་དགོད་བྱོ། ཚུ་སྦ་བཞིན་དུ་ཅི་ཟེར་ལ་བདེན་སྙམ་ནས་གང་ཁྱིད་སར་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །བློ་ལྡོག་རྣམ་བཞི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་བ་བའོ།། །།ཟེག་པའི་སྨོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བསླབ་པ་གསུམ་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་རིམ་པར་བྱེ་བ་སྟེ་གཉིས་པར་འགྱུར་པའི་འགྲེལ་བ་བྱུས་སོ།། །།

སྒོ་ཚན།

ཀ། གཙམ་གསལ་ཏི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱེས།

༡། བློ་ལྟོག་རྣམ་བཞི་གང་དང་གང་ཡིན་བྱེས།

༢། དལ་འབྱོར་རྒྱེད་དཀའ་བས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་བྱེས།

༣། མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་གང་དང་གང་ཡིན་བྱེས།

༤། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བས་ཚུལ་སྒོམ་ཚན་ལྟར་བྱེས།

༥། ལམ་དེ་འང་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྡན་ཚུལ་བྱེས།

༦། སྙིག་བསྡལ་བརྒྱད་དང་། སྙིག་བསྡལ་གསུམ་བས་ཚུལ་སྒོམ་ཚན་ལྟར་བྱེས།

༧། ལས་འཕྲས་སྦྱིན་བས་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྩ་ཚིག་བྱེས།

སྒོ་ཚན་དགུ་པ།

ཚད་མེད་བཞི་འགྲོ་སྒོ་བ།

ཀུན་བཟང་བློ་མའི་ཞལ་ལུང་ལས་བཏུས།

སྒྲིང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྙོམས་བཞི་ལས། ཐོག་མར་བྱམས་པ་ནས་སློས་ཀྱང། འདིར་ཉམས་སུ་ཟློས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཏོ་སྒྲོང་བའི་ཚེ། དང་པོ་བཏང་སྙོམས་ནས་མ་སྐྱེས་ན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་བྱོགས་རིས་ཅན་དུ་ཤོར་ནས་རྒྱམ་པར་དགা་བ་ཞིག་མི་འོང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་དང་པོ་བཏང་སྙོམས་ནས་ཏོ་སྒྲོང་བ་ཡིན།

བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

དགྲ་ལ་ཞེ་སྡང་བཏང། གཉེན་ལ་དགའ་གཏུང་བཏང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཆགས་སྡང་མེད་པར་སྙོམས་པ་ལ་བཏང་སྙོམས་ཞེས་བྱ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ན་ཕ་མ་དང་གཉེན་འདུན་ལ་སོགས་རང་བྱོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས། དགྲ་དང་དེའི་བྱོགས་ལ་སྡང་ཞེན་མི་བཟད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན། ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྒྱས་སུ་ད་ལྟའི་དགྲ་འདི་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་གཉེན་བྱས་ནས་བརྩེ་བས་འགྲོགས། མཐུན་པས་བསྐྱེར། ཕན་བཏགས་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ད་ལྟ་གཉེན་དུ་བརྩེ་བ་འདི་རྒྱས་ཀྱང་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ལ་རང་གི་དགྲར་གྱུར་ཏེ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། **འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡྭ་ནས།**

པ་ཨ་ཟ་ཞིང་མ་ལ་རྡེག །ལས་ངན་དགྲ་བོ་པང་ན་བཟུང་། །ཚུང་མས་ཁྲོ་ཡི་རྒྱས་པ་འཚལ། །འགོར་བའི་ཆོས་ལ་གང་མོ་བྱོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

དེར་མ་ཟད་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེའུ་བཅན་གྱི་སྲས་མོ་ལྷ་ལྷམ་པbecomes ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལོན་པ་ཞིག་འདས་སྐབས། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ། བདག་གི་སྲས་མོ་ལྷ་ལྷམ་འདི་ལས་དག་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་འདུ་སྟེ། བདག་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེའུ་བཅན་གྱི་བུ་མོར་སྐྱེས། ཁྱེད་ལོ་བཅུ་སངས་རྒྱས་དངོས་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་བ་ཡིན། ངོན་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་ངུ་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞུས་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་མོ་ལྷ་ལྷམ་འདི་ལས་དག་པས་ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་མོར་སྐྱེས་པ་ཅི་ཡང་མིན། ཕྱོགས་བཟླ་བདག་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བོ་ཏེ་སཏྭ་རྣམས་རིགས་ངན་གྱི་བུ་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས། མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱ་བྱང་ཁ་ཤོར་བཞེངས་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ལྷམ་འདི་སྦྱང་བུ་ཏེ་མ་ཞིག་གི་ལུས་བློངས་ནས་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྩེ་ལུང་ཚུང་ལ་ཐོས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོས་བདག་མེད་དུ་ཕྱག་གིས་བྱབས་པས་སྦྱང་བུ་ཤི་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྲོག་གི་ལན་ཚགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་སྲས་མོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གསུངས། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེའུ་བཅན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དཔོས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལན་ཚགས་ཀྱི་བུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་ལྟ་ཡང་ཅི་སྟོས།

དེས་ན་ང་ལྟ་རང་རེ་ཕ་མ་དང་བུ་རྒྱུད་དུ་འཕྲེལ། བཙུ་གཏུང་དང་འདུན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཆེད། དེ་ལ་སྦྱིན་བསྔལ་དང་མི་འདོད་པ་བྱུང་ན་རང་ལ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་ཐུ་བའི་ཐུ་ངན་འབྱུང་བ་ནམས་ཀྱང། ཕྱོན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བའི་ལན་ཚགས་འགོར་བ་ཤ་ས্ক་གཡིན། ང་ལྟར་རང་གི་དགྲ་བ་ཀུན་པ་འདི་ནམས་ཀྱང་ཚེ་རབས་སྔ་མ་ནམས་སུ་པ་མ་མ་བྱས་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད། ང་ལྟ་ཡང་དགྲ་ལ་དགྲར་བཟུང་ཡང་དེས་རང་ལ་གནོད་པའི་ངེས་པཙང་མེད་དེ། རང་གིས་དགྲར་བཟུང་ཡང་དེས་ཚུར་ལ་དགྲར་མི་འཛིན་པ་དང། དགྲར་འཛིན་ཀྱང་གནོད་པ་སྐྱེལ་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། འཕྲལ་དུ་གནོད་པ་བསྐྱལ་ཡང་དེའི་རྒྱུས་རང་གི་ཚེ་འདིའི་ཕྱན་གྲགས་འཕེལ་བ་དང། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བ་སོགས་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། རང་གི་ཐབས་ཀྱིས་དེའི་ཡིད་དང་བསྟུན་ནས་འཇམ་པོའི་ཚིག་གིས་ཤེད་སྦྱངས་ཏེ་མཐུན་པར་བྱས་ན། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ཚེགས་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ང་ལྟ་གཞན་དུ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བུ་ཚས་ཕ་མ་བསྐྱས་པ་དང་གསོང་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང། རང་དང་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཟླ་རྣམས་དང་བསྟོངས་ནས། དེའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་ཅོར་འཕྲོག་ཙོད་པ་འགྱེད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་དང། གལ་ཏེ་མཐུན་པ་ལྟར་ཡོད་ན་ནི། དེ་ལ་སྦྱིན་བསྔལ་དང་མི་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་ན་རང་ལ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་ཐུ་བའི་ཐུ་ངན་ཐོག་ཏུ་ཡང། གཞན་དང་

བུ་ཚ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་སྟོག་རྒྱས་པོ་ཆེ་བསགས་ནས་ཕྱི་མ་དགྱལ་བར་འཕེན་པ་དང་། རང་གི་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བཤོལ་འདེབས་པ་དང་། ཕ་མ་དང་བུ་བཏྲུད་སོགས་བློས་མ་ཐོང་བས་ཆོས་ཕྱི་བཤོལ་དུ་ལུས་ནས་བསྒྲུབ་ལོང་མི་འབྱུང་བ་སོགས་དགྲ་ལས་ཀྱང་ཐུ་བའི་གཙོ་བ་སྐྱེལ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ལ་ཡང་དཔྱ་རང་གིས་དགྲར་འཛོན་པ་འདི་དག་རང་གི་བུ་བཏྲུད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཉེན་རྣམས་དགྲར་སྐྱེ་བ་སོགས་ངེས་པ་མེད། དེས་ན་དགྲ་གཉེན་གྱི་སྣང་བ་སྐད་ཅིག་མ་འདི་ལ་བདེན་པར་བརྟེན་ནས་ཚགས་སྦང་གིས་ལས་དན་བསགས། རང་ཉིད་དན་སོང་གི་གཏེར་ཏོ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད།

དེས་ན་རང་གིས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་མ་དང་བུ་ཚའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། ཕྱོན་ཀྱི་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དགྲ་གཉེན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་། དང་པོ་རང་གི་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་དགེ་ཞིང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐབས་དུ་མའི་སྨོ་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་བློ་སྦྱངས་ནས། རང་བཞིན་གྱི་མི་ཕན་གཏོང་གང་ཡང་མེད་པའི་བར་མ་རྣམས་དང་སྟོམས་པར་བྱ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་གི་ཕ་མ་བྱས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པ་སོགས་ལ་བསམས་ནས། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་འདིའི་ཕ་མ་དངོས་དང་འབྲ་བར་བཅུ་གཉིས་གི་བློ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བློ་སྦྱང་ཞིང་བསྒོམ། མཐར་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྦྱང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཚེ་འདིའི་ཕ་མ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་སྟེང་ཟླེའི་བློ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒོམ།

དེ་ལྟར་མ་བྱང་ན་རང་བཞིན་དུ་དགྲ་གཉེན་གང་ལ་ཡང་སྟེང་ཟླ་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་སྟོམས་པ་ཅམ་བྱང་ཡང་། དེ་ནི་ཕན་མེད་གཏོད་མེད་གཏི་མུག་བཏང་སྟོམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་པའི་གོ་མི་ཚོད། དེས་ན་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་པ་དང་སྲོང་གི་མཚོན་འགྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ། དགེར་ན་དང་སྲོང་རྣམས་མཚོན་ནས་སྟོན་མོ་འགྱེད་པའི་ཚེ་མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་བཟང་ངན་རབ་འབྲིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འགྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར། ནམ་མཁས་གང་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟེང་ཟླ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་བྱང་གི་བར་དུ་ཐུགས་སྦྱང་།

དེ་ནས་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པར་བསྒོམས་པས།བསམ་གཏན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་སྙོམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། དགེར་ན་བུ་ཚ་ཚུང་དུ་པ་མས་སྐྱོང་བ་ན། བུ་དེས་ཚུར་ལ་ལོག་སྟྲུབ་བྱས་པ་དང་རང་གི་དཀའ་ཚེགས་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་དུ་བསད་དེ། བུ་དེ་བདེ་ཐབས་སྐྱེད་ཐབས་འཇམ་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྨོན་ནས་བརྩོན་པ་ལྟར་བྱ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཐབས་སྟ་ཚོགས་ལ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་འབད་པ་འདོན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བདེ་ན་སྙོམ་དུ་རང་གི་བདེ་སྐྱིད་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འདོད་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དག་བ་སྟྲུབ་མི་ཤེས་པར། མི་དག་བ་བཅུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་བྱེན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་འོང་བ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འོང་བའི་མེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད། རང་རང་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་བདེ་བ་དང་སྐྱིད་པ་ཁོ་ན་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒོམ་ཞིང། མཐར་རང་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་ཅི་ལྟ་བར་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་པ་རང་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒོམ།

དེ་བཞིན་དུ**མདོ་སྡེ་དག་ལས།** བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱམས་པའི་ངག་གི་ལས་དང་། བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཡིས་ཚིག་བཤད་ཀྱང། ལག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཏོད་པ་མེད་པར་དྲངས་ཤིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་ཁོ་ན་བྱ། **སྟྲོང་འཇུག་ལས།** མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང། །དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་ན་མིག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ན་ཡང། འཇུམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་ལས། སྔོན་མིག་སོགས་ཁྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བལྟ་སྟེ། སྟོན་མི་དགོན་བཅན་པོ་གཞན་ལ་མིག་ལོག་ཁོ་ན་ལྟ་བ་ཞེག་ཡོད་པ། ཕྱིས་དུད་གཅིག་གི་མ་སྟྲེད་འོག་ཏུ་ལྟག་མ་ཟ་བའི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མིག་ལོག་བལྟས་པས། དགྱལ་བར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་པས། ལུས་ཀྱི་སྟྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྨོན་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོད་ཅིང་ཕན་གདགས་པ་ལྟར་ལེན། ངག་གིས་ཚིག་གཅིག་སྨྲ་ཡང། དེ་གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་སྲུན་འབྱིན་ཟུར་ཟ་སོགས་མི་བྱ་བར། བདེན་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ། ཡིད་ཀྱི་སྨོན་ནས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱས་ན། དེའི་བཟང་ལན་འོང་དུ་རེ་བ་དང། སྟྲོད་ལམ་དང་ངག་འཇམ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས། གཞན་གྱི་རང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་མཐོང་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་འཚོས་བྱེད་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར། སྙིང་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དང།

བདེ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་བྱ། བདག་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བ། ཚེ་རབས་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཐ་ན་བ་སྡུའི་ཁྱང་བུ་གཅིག་ཙམ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་གྱུར་ཅིག ཕན་འདོགས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྨོན་ལམ་གདབ།

ཁྱད་པར་རང་ལ་བསྟེན་པའི་དུད་འགྲོ་དང་འཁོར་གཡོག་ཐ་ན་སྦོ་ཁྱི་ཡན་ཆད་ལ་བརྟུང་རྟེག་དང་བཀོ་ལ་སྦྱོང་ཀྱི་ཏ་ཙང་མནར་བ་སོགས་མི་བྱ་བར། དུས་དང་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱམས་པར་བྱ། ད་ལྟ་བྱན་ཁོལ་དང་སྒོ་ཁྱི་སོགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརླུས་བཅོས་དང་སྡང་བ་སོགས་བྱེད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྤོན་དགང་ཡོད་རེར་སྐྱེས་སྐབས་གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་དང། བརླུས་བཅོས་སོགས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་སྨིན་པ་དང་ལན་ཆགས་འཁོར་བ་ཡིན། ད་ལྟ་རང་ལ་ཐོབ་ཐང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་བརླུས་པར་བྱས་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་དེའི་ལན་ཆགས་འཁོར་ནས་རང་ཡང་གཞན་གྱི་བྲན་ཁོལ་སོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རང་ལས་དམན་པ་ལ་ལྷག་པར་ཡང་བྱམས་པར་བྱ།

ཁྱད་པར་རང་གི་ཕ་མ་དང་གཞན་ཡུན་རིང་གི་ནད་པ་སོགས་ལ་སྨོ་གསུམ་གྱིས་ཕན་པར་བྱས་ཚད་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། **རྗོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་གི་ཞལ་ནས།** ཐག་རིང་གི་མཁྱོན་པོ། ཡུན་རིང་གི་ནད་པ། ཕ་མ་ཆས་འཁོགས་སོགས་ལ་བྱམས་པར་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་བསྟོམ་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས། ཁྱད་པར་ཕ་མ་ནི་བུ་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་ཞིན་རྒྱས་ཆེ་བས་ཆས་པའི་དུས་ཕ་མའི་ཞེ་གཅོད་པ་ནི་སྲོག་པ་ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ཞིང། བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་བྲིན་ལན་བསབ་ཕྱིར་སྲུམ་ཐུ་ཚ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་གསུངས། བུས་ཐུགས་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཕ་མ་གཉིས་ཁྱད་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བསྐོར་བ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཞབས་ཏོག་བསྟྱུབས་ཀྱང་ཕ་མའི་བྲིན་ལན་མི་འཁོར་ཞིང་ཕ་མ་ཆོས་ལ་བཙུད་ན་བྲིན་ལན་འཁོར་བར་གསུངས་པས། དུས་ཅིག་ཏུ་ལུས་དང་དག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕ་མའི་ཞབས་ཏོག་བསྟྱུབ། ཐུགས་ཆེས་ལ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་འབད། གཞན་ཡང**ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོས།** ཆས་པ་ཡི་མུག་མ་འཇུག་བཀུར་སྟེས་སྐྱོང་། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལས་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་ངག་གི་བྱམས་པ་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ལ་ཅི་འཐད་ཀྱིས་སྐྱོང་། ལར་དེང་སང་རང་རེ་ཆམས་ནས་འཁོར་བའི་དུག་ཆུས་སྨྱུབ་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མི་འདུག་ཟེར་ཀྱང་ཐབས་ཡོད་དེ། སྤོན་ལི་ཡུལ་དུ་དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བསྟྱུབས་པས། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མཇལ་ཏེ། ང་དང་ཁྱེད་གཉིས་ལས་འབྲེལ་མེད། ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཡིན། སྦྱན་རས་གཟིགས་དེ་ད་ལྟ་བོད་ན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཅིང་བཞུགས་ཡོད་པས་

དེར་སོང་ཞིག་གསུངས། ཁོང་གཉིས་བོད་དུ་འོང་བས་ལྟ་སའི་ལྟགས་རིའི་རྒྱབ་ན། མི་མང་པོ་བས་པ་དང་བཙོན་དུ་བཟུང་བ་མཐོང་ནས་འདི་རྣམས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོས་ཚད་པ་བཅད་པ་ཡིན་ཟེར། རྒྱལ་པོ་དེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་མིན་པར་འདུག །དེང་གཉིས་ལ་ཡང་ཚད་པ་གཅོད་ལས་ཆེ་བས་བྱོས་པ་དགག་སྟམ། ཁོང་གཉིས་བྱོས་འོང་བ་རྒྱལ་པོས་མཁྱེན་ནས་འགོད་མེ་བཏང་ནས་མདུན་དུ་གོས་ཏེ། ཁྱེད་གཉིས་འཇིགས་མི་དགོས། བོད་དམྱ་ཆོད་གདུལ་དཀའ་བས་ངས་ཚད་པས་བཅད་པའི་མི་བས་པ་དང་གཏུབ་པ་སོགས་སྟྲལ་པ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ངར་གཡོས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བ་སྟྲའི་ཁུང་བུ་ཅམ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བསྐྱལ་བ་མེད་གསུངས། ཁོང་གོང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་ཞིང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་བཞི་མངའ་འོག་ཏུ་བསྡུས། མཐའ་ཡི་དམག་དབྱང་ཐམས་ཅད་བཏུལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་ཁ་བསྡུངས། དགྲ་འདུལ་གཉིན་སྐྱོང་གི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་དགོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བ་སྟྲའི་ཁུང་བུ་ལ་ཡང་གནོད་པ་མ་བསྐྱལ་ན། ང་ལྟ་རང་རེའི་གཞིས་ངན་འབྱུ་ཚང་ལྟ་བུ་འདི་འཇིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་མ་བསྐྱལ་བའི་ཐབས་མེད་པ་ཀ་ལ་ཡིན། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་བས་གནོད་ལན་རང་ལ་འཁོར་ནས་ཆེ་འདི་ངང་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་མྱ་མཐའ་མེད་པ་ལ་སྟྲོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལས། ཆེ་འདི་ཅམ་དུ་ཡང་ཕན་པ་མི་འབྱུབ་སྟེ། མི་བས་པ་ལ་སྟྲོང་དང་། ཀུ་བྱས་པ་ལ་འཇལ་སྟྲོད་པ་སོགས་རང་གི་ཆོར་དང་ལོངས་སྟྲོད་ཆུད་གཟན་པ་མ་གཏོགས། དེ་དག་ལ་བཏེན་ནས་ལོངས་སྟྲོད་འགྲུབ་པ་ནི་སྲུ་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་བྱ་མས་བྱེའུ་གསོ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱ་མས་བྱེའུ་གསོ་བའི་ཚེ། དང་པོ་ཚང་འཇམ་ཞིང་བདེ་བར་བཅས། དེ་ནས་ཀྱང་གཤོག་པས་བཀག། དྲོད་ལ་བཅར། སྟྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་འཇམ་པོའི་སྐོན་བྱེའུ་དེ་འཕྱར་མ་སོང་གི་བར་དུ་སྐྱོང་བ་དང་འཇུ་བར། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྐོན་ནས་བྱམས་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་ལྷིང་ཇེ་བཆོམ་པ་ནི།

སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། གང་ཞིག་ནག་ཅན་བཙོན་དོར་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཉིད་མཐར་གསོད་དུ་ཉེ་བའམ། ཤན་པའི་མདུན་སར་དུད་འགྲོ་འཚེ་ཁ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གདུང་བ་ཞིག་བློ་ཡུལ་དུ་བསམས་ལ། དེ་ལ་བཟློ་བའི་ཡུལ་མ་དང་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཅེས་གསུངས་པས། དཔེར་ན་ནག་ཅན་གྱི་བཙོན་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོས་གསོད་ནས་ཁྲིད་པའམ། བར་ལུག་ཤན་པས་བཟུང་སྟེ་བཏྲིག་བཞིན་པ་སོགས་ལ་བལྟས་ནས། སེམས་ཅན་

གཞན་དེ་དང་དེ་ཡིན་སྟམ་པའི་བློ་དེ་བོར་ནས། དེ་ང་རང་ཡིན་ན་རྟེ་ལྟར་བྱེད་སྟམ་དུ་པ་རོལ་སྡུག་བསྔལ་སྲོང་
བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་བློ་བཞག དཀྱི་བྱེད་བློས་ས་དང་གནས་ས། སྐྱབས་དང་སྐྱོབ་པ་ནི་མེད
འགྲོས་ནི་མི་ཀུས། འཕྲུར་ནི་མི་ཤེས། ཤེད་དང་དབྱུང་གིས་ཆོལ་ནི་མི་ཐུབ། ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་མ་འདིའི་བར་ལ་ཚེ
འདིའི་སྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ། ཐ་ན་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཀྱང་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས། ཚེ་ཕྱི་མའི
ལས་པོ་ཆེར་འགྲོ་དགོས་པ་འདི་ཡ་རེ་ང་སྟམ་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་རང་ཐོག་ཏུ་བློ་ཟློ
སྲོང་།

ཡང་ན་བཤད་ལུག་གསོང་སར་ཁྱིད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བལྟས་ནས། འདི་ཅའི་ཨ་མ་ཆུན་མོ་དེ་ཡིན་ན་རྟེ་ལྟར་བྱེད་སྟམ
དུ་དེ་ལ་ལུག་ཡིན་པའི་བློ་དེ་བོར་ནས། སྟེང་ཐག་པ་ནས་རང་གི་མ་ཆུན་དེ་ཡིན་པར་བསྟོམ། ངའི་མ་ཆུན་མོ་དེ
ཉེས་པ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་འདི་ལྟར་གསོང་ན་ད་ཅི་བྱེད། ངའི་མ་ཆུན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ལྟ་བུ
ཞིག་ཡོད་སྟམ་དུ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བློང་། དེར་མ་ཆུན་མོ་དེ་འཕྲལ་དུ་ཤན་པས་གསོང་བའི་སྡུག
བསྔལ་ལས་ཐར་འདོད་དང་སྟེང་བཅེ་དུང་དུང་བ་སྐྱེས་ཙ་ན་འདི་སྟམ་བུ། ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་སྲོང་བ་འདི་རང་གི
ད་ལྟའི་ཕ་མ་མིན་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཀྱི་ཕ་མ་ནི་དེས་པར་ཡིན། ཕ་མར་གྱུར་ནས་ད་ལྟའི་ཕ་མ་བཞིན་དུ
དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ད་ལྟའི་ཕ་མ་དང་ཁྱད་མི་འདུག འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས
མནར་བའི་ཕ་མ་འདི་སྟེང་རེ་རྟེ། འདི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐུར་བ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་ཐར་ནི་ཅི
མ་རུང་སྟམ་དུ་སྟེང་རྟེ་དྲག་པོ་ཤས་མི་བཟོད་པ་མཆི་མ་ཐོན་ཐོན་དུ་བསྟོམ།

དེར་སྟེང་རྟེ་སྐྱེ་བར་འདུག་ན། སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོང་བ་ནི། ཕྱོན་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་ཡིན། ད
ལྟ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྟོད་པ་རྒྱས་ཀྱང་ཕྱི་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཐོང་བར་འོས་པས་སྟེང་རེ་རྟེ་སྟམ
བུ། སོག་གཅོད་བྱེད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་ལ་དགེ་སྲོག་ནས་སྟེང་རྟེ་བསྟོམ། དེ་ནས
དགྱེལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་དག་རང
ཡིན་པ་དང་། ཕ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་བཞག་སྟེ། སྟེང་རྟེ་བསྟོམ་པ་ལ་འབད། མཐར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས
ཅན་འདི་ཐམས་ཅད། ནམ་མཁས་གང་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱིས་གང་ཁྱབ་ལས་བཅ
དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པས། ལས་བཅ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ལ་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྒྱས་སྟེང་རེ
རྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ལས་སྐྱང་སྡུག་བསྔལ་བག་ཚགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས། གཏན
གྱི་བདེ་བ་ཐོ་རོགས་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་བསྟོམ། དེ་ལྟར་སྟེང་རྟེ

བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱན་བསྟལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་གང་རུང་རེ་རེ་བཞིག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོ་སྦྱང་སྟེ། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བྱེད་ཀུ་བསྒོམ་པ་སོགས་མ་བྱས་ན། སྟེང་རྟེ་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་སྡུ་འབྱམས་གོ་ཡུལ་ལྟ་བུར་ཤོར་ནས་ཅི་བཞིན་པ་མི་འོང་། ཁྱད་པར་རང་ལ་བསྟེན་པའི་ཐུགས་ལུགས་དང་ཁྱེར་ཀུ་སོགས་ཀྱི་སྤྱན་བསྟལ་དང་དཀའ་ལས་ལ་བལྟས་ནས་སྟེང་རྟེ་བསྒོམ།

དེ་ཡང་དཀྱུ་རང་རེ་རྣམས་ནས་རང་གི་སྒོ་ཐུགས་ཀྱི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་སྙན་འདེགས་པ་དང་། བྱ་གཅོད་པ། ཐུ་བཏོག་པ། གསོན་ཁྲག་འབྱིན་པ་སོགས་དགྱེལ་བ་དང་འཚེ་བའི་སྤྱན་བསྟལ་དུ་མ་གཏད་ནས། དེ་དག་ལ་སྤྱན་བསྟལ་ཡོད་སྙམ་པའི་སྙང་བ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་འདུག་པ་འདི། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་སྟེང་རྟེ་མ་བསྒོམས་པའི་སྐྱོན་ཡིན། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དཀྱུ་རང་གི་སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་འཕེན་ནས་བཏོག་ན་ཙ་ཚ་ཚ་ཟེར་ཞིང་བཟོད་མི་ཏུས་པ་ལྟ་བུའི་ཟུག་རྡུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གནག་ཐུགས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་རྩིད་པ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་གཅུས་ཕུར་བརྒྱབ་ནས་ཤེད་ཀྱིས་འཕེན། ཤུལ་དམར་རྟེན་དུ་ཕུད། ཐུ་ཉག་མ་རེ་རེའི་ཤུལ་ནས་ཁྲག་ཕིགས་པ་རེ་འབབས། ན་ཚ་དང་ཐུག་བསྟལ་མ་བཟོད་པར་འཁྱུན་བྱ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཐུག་བསྟལ་ཡོད་སྙམ་པ་མི་བྱེད་པར་རང་གི་ལག་ངོར་ཆུ་བུར་དུ་སོང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ། དེ་བཞིན་དུ་རྡ་ཁལ་སོགས་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་འཕོང་ན་ནས་སྐ་ཕོག་ཏུ་ཕྱོད་མི་ཏུས་པར་བཟུར་ཏེ་ཕྱོད་དགོས་སྐབས་ཀྱང་། རྡ་ཁལ་དེ་ལ་ནི་དཀའ་ལས་སམ་ཐུག་བསྟལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་སྙམ་པ་མི་བྱེད། ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་མི་ཏུས་པར་ཏུ་ཐུག་གོས་རྡུགས་པའི་སྐྱབས། ད་རུང་ཡང་འདིས་ངན་གཤིས་བྱས་ནས་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། ཞེ་སྡང་ལངས་ནས་རྟེག་བཅོག་བྱེད་པ་ལས་དེ་ལ་ཀ་ཚ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ།

ཁྱད་པར་ཟཱཊ་ལུགས་སོགས་གསོད་པའི་སྐབས། དང་པོ་མར་པོའི་ཁ་ནས་བཟུང་བའི་ཚེ། དེ་ལ་འཇིགས་སྐྲག་གི་སྙང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པས། དང་པོ་གང་དུ་བཟུང་ས་དེར་ཀ་ལ་ཁྲག་ཚོམ་འབྱུང་། དེ་རྟེས་ལུས་གནས་ས་བསྡུར་ཡན་ལག་འབྲེང་བས་བཀྲིག །མཆུ་ཐ་གྱས་དཀྲིས། དབུགས་ཕྱི་ནང་གི་རླུ་འགྱུལ་བཅད། དེ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱན་བསྟལ་དོས་ཏྲག་པོ་ཆོང་བའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ད་དུང་ཆུང་ཟད་འཆི་བ་འགོར་ན་ཀན་པ་ལས་ངན་ཝལ་ཆེར་ཞེ་སྡང་ལངས་ནས་འདི་ལ་འཆི་རླུ་མི་འདུག་ཟེར་ཏེ་བརྟུང་རྟེག་སོགས་བྱེད། ཤི་མ་ཐག་དེའི་པགས་པ་བ་ཤུས་ནང་ལྟོ་ལྡུང། དེ་མ་ཐག་གནག་ཐུགས་གཞན་ཞིག་ལ་ཁོང་ཁྲག་བཏོན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་གོམ་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་འགྱོར་རོ་རོ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱས། ཤི་ཁྲག་དང་གསོན་ཁྲག་གཉིས་བསྲེས་པས་སྤར་བསད་པ་

དེའི་ནང་ལྟོ་གཡོས་ནས་ཟ་ཕོད་པ་འདི་ལས་ཀྱི་སྲིན་པོ་དངོས་སུ་འདུག ད་ལེགས་པར་བསམ་ན་དུད་འགྲོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བལྟས་ནས། དེ་རང་ཡིན་པར་བསྟོམས་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག རང་གི་མཚུ་ལག་པས་བག་ཀན་ནས་དབྱུགས་བགགས་ཏེ་ཆུང་ཟད་སྟོད་དང། དེ་ལ་ན་ཚ་དང་འཇིགས་སྣག་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་དག་པོ་ལ་ཁོར་མོར་སྦྱོང་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ཐ་རྒྱང་སྟམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམ།

ཁྱད་པར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་མངའ་བདག་ཆུ་མ་སེར་མོ་བ་རྣམས་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཆུ་མ་དང་སེར་མོ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྤྱ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཅན་སྡུག་ལ་གཏད་པ་ཁྱེམ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཐུ་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་ལ་ཐུག་སྟེ། ཀཱ་ཟ་དང་སྲིན་པོ་མཆོད་གནས་སུ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་བབས་པ་ཡིན། ཐོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་པོར་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང། འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བཟད་དང་འཁར་གསོལ་བསྟན་ཏེ་ཞབས་ཐང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཕེབས་པ་ལས། ཏ་ཁལ་དང་ཏྲི་ཌུ་སོགས་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་ཆེབས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆེབས་རྒྱུ་མེད་པ་དེ། སེམས་ཅན་སྡུག་ལ་གཏད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་མིན་པར་དགོངས་ནས་མ་ཆེབས་པ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་རྡུགས་ནས་ཏ་ཏན་ཞིག་ཆེབས་རྒྱུ་མ་རྟེད་པ་གা་ལ་ཡིན།

ད་ལྟ་རང་རེའི་སེར་མོ་བ་རྣམས་གྲོང་ཚོགས་སོགས་ལ་འབྱོན་སྐབས་གཡག་ཏན་རེའི་སྣ་ཚ་ལུང་དུ་ཕྱུག་ནས་དེར་ཐ་མའི་ཐག་པ་རྩྭར་ངེས་པ་རེ་དྲངས། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཞོན་ནས་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱིས་ཤེད་ལྷུང་སྟེ་ཐག་པ་འཐེན་རེས་ཀྱིས་སྣ་ནང་དུ་བྱུད་པས་གཡག་ཏན་སྣའི་ན་ཚ་མ་བཟོད་པར་སྐྱོར་ཡིང་བྱེད་པ་ན་ཤེད་ལྷུང་སྟེ་ལྷག་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད། དེར་འཕོངས་ལ་ལྷག་གིས་བྱེད་པའི་ན་ཚ་མ་བཟོད་པར་རྒྱུ་ཙ་ན་ཡང་སྣ་ནས་འཐེན། ཡང་སྣའི་ན་ཚ་མ་བཟོད་པར་བསྡད་ཙ་ན་ལྷག་གིས་བྱེད། དེ་གཉིས་རེས་མོས་ཀྱིས་སོང་སོང་བས་ལུས་ངལ་དུབ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་གྱུར། སྤྱ་ཉིན་མ་རེ་ནས་རྡུལ་ཕིགས་པ་རེ་འབབས། ལྷེ་དོས་ཕྱར་ཙམ་བྱུད་དེ་འགྲོ་མི་ནུས་པར་དབྱུགས་ཏར་སྐྱ་འདོན་པའི་ཚེ། ང་དུང་ཡང་འདི་ལེགས་པར་མི་འགྲོ་བ་ཅི་ཡིན་ན་སྣམ་ཞེ་སྟང་ལངས་ནས་ལྷག་ཡུ་དབྱུག་པ་དེས་འཕོངས་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་ཞེ་སྟང་གིས་ཤེད་ལྷུང་ཆེ་བས་དབྱུག་པ་དེ་དུམ་བུ་གཉིས་བྱས། ཆག་འཕྲོ་དེ་སྐྱེད་གསེར་ཏུ་བདས། ཇོ་མདུང་ཞིག་ཐྲངས། ཐྲ་ཕོག་ནས་ཕྱིར་ལ་འཁོར་ཏེ་གཡག་ཏན་གྱི་ཚང་ར་ལ་བརྡུང་གིན་འགྲོ་

བ་དེ་སྟེང་རྟེ་ཅང་ཟད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པས་ལན།

ད་དེ་ཅ་ན་གཡག་ཆན་དེ་ལ་རང་ཡིན་པའི་བློ་ཞིག་བཞག་རང་གི་རྒྱབ་ཏུ་མི་ཕེག་པའི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱུར། སྣ་ཐག་པས་དྲངས། འཕོངས་ལྟག་གིས་བྱག། ཅི་བས་མ་ཡོད་ཆེན་གྱིས་བཅོམ་པས་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་ཐམས་ཅད་ན་ཟུག་ཚ་ཟུག་གི་ངང་ལ་སྣད་ཅིག་ཅམ་ཡང་ངལ་གསོ་ལོང་མེད་པར་གྱེན་མཐོན་པོ་ལ་འཛེགས། ཐུར་གཟར་མོ་ལ་བབས། ཚུ་ཆེན་པོ་ལ་འགོག །ཐང་ཆེན་པོ་ལ་བགྲོད། ཟས་ཁམ་གཅིག་ཀྱང་ཟ་ལོང་མེད་པར་ད་ནས་ནམ་ལངས་ནས་དོ་དགོང་ཉི་མ་དམར་ཐག་མ་ཚད་བར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན། དེ་ལ་དཀའ་ཚེགས་དང་ངལ་དུབ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། ན་ཚ་དང་བཏེས་སྐོམ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོང་སྟམ་ནས་ཁྱུག་བསྟལ་རང་ཐོག་ཏུ་ཟླངས་ན། སྟེང་རྟེ་དྲག་པོ་ཤས་མི་བཟོད་པ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ར་ཟླ་མ་དང་མེར་མོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རིས་མེད་པའི་མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་སྐྱོབ་པ་མགོན་དང་དབུང་གཉེན་ཡིན་པ་ལ། རང་ལ་བཟའ་བཏུང་དང་འབྲལ་བ་བྱེད་པའི་ཡོན་བདག་དེ་རང་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སྙངས་ཤིག་དང་སྐྱོབས་ཤིག་ཞེར་ཞིང་དབང་སྐྱུར་དང་བྱིན་ཟློས་བྱེད། ལས་ངན་ཀྱི་རྒྱུས་འཕངས་པས་ལུས་ངན་ཟློང་པའི་ཡི་དྭགས་དང་འབྲུང་པོ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་འཇེ་དེ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་བཟུང། དེ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ཏེ་སོད་སོད་དང་རྒྱོབ་རྒྱོབ་ཞེར་ནས་བཏུང་རྟེག་གི་སྡང་ཀ་བྱེད། ལྟ་འཇེ་གཙོད་བྱེད་དེ་གསོད་རྒྱ་དང་བཏུང་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཆགས་སྡང་གི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་མཉམ་པའི་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་པས་ལན།

ད་ལེགས་པར་བཏགས་ན་ཡོན་བདག་ལས་ཀྱང་གཙོད་བྱེད་དེ་སྟེང་རྟེ་སྟེ། གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་འཇེ་དེ་ལས་ངན་གྱི་རྒྱུས་འཕངས། ལུས་ངན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པས། ན་ཚ་དང་འཇིགས་སྐྲག་གི་སྡང་བ་དཔག་ཏུ་མེད། ཏག་ཏུ་བཏེས་སྐོམ་དང་ངལ་དུབ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད། སྡང་བ་ཐམས་ཅད་དོགས་པར་འཚར་རྒྱུད་ཞེ་སྡང་དང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བས་ཤི་མ་ཐག་བསྲལ་བར་འགྲོ་བ་མང་བས་དེ་ལས་སྟེང་རྟེ་བ་སུ་ཡོད། ཡོན་བདག་དེ་ལ་ན་ཚ་དང་ཟུག་རྔུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་ལས་ངན་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ལས་ངན་མི་སོག ཁོ་ནོ་ཏ་ཕ་ལ་ཁ་ནོ་ད་པ་ལ་ཁ་ནོ་ད་ཟུས་པས་ལས་ངན་ཀྱི་རྒྱུས་ངན་སོང་གི་ཁ་ཅིང་དུ་འཚེན་པ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྟེ་ཆེ་བས་བྱག་ཤུལ་དང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ལྟ་འཇེ་བསྐྲད་པ་དང་བསྟེགས་པ་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཡང། ལྟ་འཇེ་དེ་ཁོ་རང་སྟེང་རྟེ་བས། དགེར་ན་བྱིས་པ་ཚུང་ངུ་ཉན་ཏུ་མ་བཏུབ་པ་ལ་མས་བཏུང་རྟེག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང། ཕྱིག་པ་དང་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལས་ངན་ཀྱི་རྒྱུན་བཅད་ནས་ནམ་ཤེས་དགེ་

པའི་ཞིང་དུ་འཕེན་ནུས་ན་བསྟན་ལས་བྱེད་པ་སོགས་གནང་བ་ཡིན་གྱི། ཡོན་བདག་བང་གྲ་འགོར་སོགས་རང་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཚགས། ལྷ་འཇེ་བང་གཞོད་བྱེད་དེ་གཙན་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སྦྱང། ཚགས་སྦྱང་གི་དབང་གིས་རང་ཕྱོགས་སྨྱང་བ་དང་གཙན་ཕྱོགས་བརྡུང་བའི་ཐབས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་གཅིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚགས་སྦྱང་གི་ཟློ་བང་ལྟན་ཕྱིན་ལྟ་འཇེ་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་བསྟད་པ་དང་བརྡུངས་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དུ་མི་བཏུབ་ཅིང་སྨར་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད། ཚགས་སྦྱང་གི་ཟློ་ཅན་ལྟ་ཅི། ལྷ་འཇེ་རང་རྒྱུད་དུ་བཟུང་ནས་སོང་ན་དགའ་བ་ཅམ་གྱི་ཟློ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་འཇེ་མི་ཐུལ་བ། སྲོན་ཏེ་བཅུན་མི་ལ་མཚོང་ལུང་ཚུང་གི་རྟོང་ན་བཞུགས་སྐབས། བགེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བི་ནྱ་ཡ་ཀས་ཆོ་འཕྲལ་བྱུང་སྟེ། ཨ་ཙ་ར་མིག་ཕོར་ཁོག་ཅམ་བསྟད་པ་ལྟ་གཟིམ་ཁང་དུ་འདུག་པ། ཟླ་མ་དང་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་རྩང་མ་སོང་། ཡི་དམ་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་ནས་དགྲ་སྟགས་བཟློས་ཀྱང་འགྲོར་མ་འདོད་པའི་ཚེ། ང་ལ་ལྟོ་བྱ་མར་པས། སྟང་སྲིད་སེམས་སྙིང་སྦྱད་ཅིང། སེམས་ཉིད་ཧོད་གསལ་སྟོང་པར་ཕྱད་པ་ཡིན་པས། གདོན་བགེགས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཟུང་ནས་སོང་ན་དགའ་བ་འདི་བྱེད་དོན་མི་འདུག་དགོངས་ཏེ། ལྷ་འཇེ་རང་སྟང་དུ་ཤེས་པའི་ལྟ་བའི་ངར་གདངས་སྐྱེས་ནས་ནང་དུ་ཉམངས་ཀྱིས་བྱོན་པས། ཁོང་ཆུམས་སྐྱག་ནས་མིག་རིག་རིག་བྱེད་ཅིང་མི་སྟང་བར་ཀྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་བླ་ཁྱིན་མོའི་གླུ་ལས་ཀྱང། ལར་བག་ཚགས་བདུད་འདི་སེམས་ལས་བྱུང། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་ན། །ཁྱོད་སོང་ཞིག་བྱས་པས་ངམི་འགྲོ། །རང་སེམས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་ན། །འཇེ་ངཡིས་མི་ཚད་གཙན་ཡང་ཡོད། །རང་སེམས་རང་གིས་ངོ་ཤེས་ན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གྲོགས་སུ་འཚར། །ང་བླ་ཁྱིན་མོ་ཡང་འབངས་སུ་མཆི། །ཞེས་པ་ལྟར། ལྷ་འཇེ་རང་སེམས་སུ་ཤེས་པའི་ལྟ་བའི་གདེངས་དང་མ་ལྡན་ན། ཞེ་སྦྱང་གི་ལྟ་འཇེ་འདུལ་གཏ་ལ་ནུས། དེ་བཞིན་དུ་ཐྲིན་བདག་གི་ཁྲིམ་དུ་འགྲོན་སྐབས་ཀྱང་ཡོན་བདག་དེས་བཤད་ལྷག་ཅི་ཅམ་ཞིག་བསད་ནས་ཏང་ཐུགས་ལ་དོགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་དགྲེས་བཞིན་དུ་གསོལ། ཁྱད་པར་སྟང་བ་དང་གསོལ་མཆོད་སོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཧོས་ཤ་གཅང་མ་ཞིག་དགོས་ཟེར་ནས། ང་ལྟ་འཕྲལ་དུ་བསད་པའི་ཤ་ཆོལ་ཁྲག་ཅ་ར་རྩང་པ་ཕལ་ལེ་བ་དེ་ལ་གཅང་མར་འཇོན་ཞིང། དེ་དག་གིས་གཏོར་མ་དང་མཆོད་ཕྱས་ཐམས་ཅད་བཏུན་ཏེ་ཧམ་ཧམ་དང་ཕྱིག་ཕྱིག་བྱེད་པ་དེ་དག་གོས་དང་ཟུ་ལྷེ་ཞིག་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ནི་མིན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ན་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་སྤང་དགོས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། གང་དུ་འགྲོ་ཡང་དེར་སེམས་ཅན་རེའི་སྲོག་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་ནས་བསད། ཀ་ཁྲག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ན་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ།

ཁྱད་པར་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུགས་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེས་
དང་སྐྱོན་པ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ལ། གང་བསྐྱེན་པར་བྱ་རྒྱུའི་སེམས་ཅན་ལས་ངན་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མེད་
པར། བསྐྱེན་བྱ་སེམས་ཅན་དེ་བསད་ནས་ཤ་ཁྲག་གཡོས་སུ་བྱས། སྐྱོན་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དྲུང་
དུ་བཞག་ཅ་ན་དགེས་བཞིན་དུ་ཀུན་སྤྲོ་ཐག་གེ་ཁ་ལས་ཐུ་བ་དང་སྡུག་པ་ཅི་ཡོད། **གསང་སྦྱགས་
རྗེ་རྗེ་ཞེག་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས།** ཤ་ཁྲག་མཆོད་པ་གཞུང་བཞིན་མ་ཚོགས་ཏེ། །སོ་ཏ་ཐ་ཞེན་ཐུགས་དང་
ཅི་འགལ་བ། །ཡུལ་གྱི་མཁའ་འགྲོའི་སྐྱ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤ་ཁྲག་གི་མཆོད་པ་གཞུང་
བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། གསང་སྦྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཚོགས་དགོས་པ་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན། གསང་སྦྱགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་རྗེ་ལྟར་བཤད་ན། ཤ་ལྟ་བདུད་ཅི་རྣམ་པ་ལྟ། བཟའ་བཅའ་བཏུང་
བ་ཕྱི་ཡི་ཚོགས། །ཞེས་བྱ་སྟེ། གསང་སྦྱགས་ཀྱི་དམ་རྫས་སུ་འོས་བའི་ཤ་ལྟ་སོ། མི་ཤ་དང་། ཏ་ཤ་དང་། ཁྱི་ཤ
ལ་སོགས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོག་མེད་ཀྱི་ཤ་ལྟ་སོ་ཚོགས་རྫས་སུ་བཤམས་པ་ཤ
ཁྲག་མཆོད་པ་གཞུང་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཙང་དམའི་གཉིས་རྟོག་གིས་བཅིངས་ནས།
མི་ཤ་དང་། ཁྱི་ཤ་སོགས་ལ་མི་གཙང་བ་དང་དམན་པར་འཇོན་ཞིང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཕྲལ་ལ་བསད་པའི་ཤ
ཞེས་པ་དང་འཚོ་བ་ལ་གཙང་མར་འཇོན་ན། དང་དུ་བླང་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ། །གཙང་དམེར་བལྟས་དང་བག་མེད
སྤྱད། །ཅེས་བྱ་བའི་གཙང་དམེར་ལྟ་བ་ཡིན་པས་དང་དུ་བླང་བའི་དམ་ཚིག་དང་འགལ། རྒྱང་བའི་ཤ་ལྟ་སོ་ཡིན
ཀྱང་ཁ་ཟས་བདུད་ཅིར་སྐྱུར་ནུས་པ་དང་། དབེན་པར་དངོས་གྲུབ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་མ་ཡིན་པར། ཤའི་ཇོ་ལ་སྲེད་པས
གོང་ཡུལ་དུ་བག་མེད་དུ་ཐོས་ན། དང་བླང་གི་དམ་ཚིག་བག་མེད་དུ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འགལ། དེས་ན
ཕྱས་ཤ་གཙང་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཁ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཤི་བའི་ཤ་ཞེས
སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆགས་ནས་ཚེ་ཐད་པའམ། ནད་ཀྱིས་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤ་ལ་ཟེར་བ
ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་འཕྲལ་དུ་བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་དྲོན་མོ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཞག་ན་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་ཐམས
ཅད་བཏྲལ་འགྱོ་བར་མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས། བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་གིས་མཆོད་ན་མ་ལྷོན་དུ་བྱ་བ་ཤད་ལ
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབེར་ན་མ་མཉོན་དུ་བོས་ནས་དེའི་ལྷོན་དུ་བྱ་བསད་པའི་ཤ་བཞན་ཡམ་མི
དགག། དེ་བཞིན་དུ་ཆུལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག
པའི་མ་བཞིན་དུ་བརྩེ་བས་དགོངས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ། ལས་ངན་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དུད་འགྲོ་བསམ

མེད་ཅིག་བསད་ནས་ཤ་ཁྲག་གི་མཆོད་པ་བྱས་པས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཐབས་མེད་དེ། **རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས།** གང་ཞིག་ལུས་ལ་ཀུན་ནས་མེ་འབར་བ། །འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་བཏེར་མི་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཏོད་པ་བྱས་ན་ཡང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་དགྱེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་ཤ་མཆོད་དང་ཁྲག་མཆོད་བྱས་ཏེ་སྲུང་མ་གསོལ་མཆོད་སོགས་བྱས་ཚེ། ལྷ་ཡི་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་བསྟན་སྲུང་བའི་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་ཤན་པའི་འདུན་པ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་བསད་པའི་མཆོད་རྫས་ལ་བཞེས་པ་ལྟ་ཅི། དེའི་ཕྱོགས་ཅམ་དུ་ཉེ་མི་ནུས། ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་མཐུ་བོ་ཆེ་བསད་པའི་ཤ་དྲོན་མོ་དང་། ཁྲག་དྲོན་མོ་ལ་དགའ་བ། སེམས་ཅན་ལ་གཏོད་པའི་ལས་ལ་རྒྱག་པར་བརྩོན་པ་དེ་དག་དེར་འདུས་ནས་དེའི་ཤ་ཁྲག་གི་མཆོད་པ་བྱས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ། གནས་སྐབས་སུ་དམར་ཆོག་བྱེད་པ་དེའི་རྟེས་སུ་འབྲང་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་ཐུན་ཐུན་བྱེ་སྐྱེ། ཤ་ཁྲག་པར་སེམས་ཅན་ལ་གཏོད་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པས། ན་ཚ་དང་ཡེ་འདོག་གློ་བུར་དུ་གཏོང་ཞིང་དེར་ཡང་དམར་ཆོག་བྱེད་པ་དེ་ཕོང་ནས་ཤ་མཆོད་དང་ཁྲག་མཆོད་བྱས་པས་རེ་ཞིག་ཕན་པ་ལྟར་བྱེད། ཁོང་གཉིས་གཅིག་ཁོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་དེ་ཤ་ཀུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཤ་ཟ་སོ་ལ་ཆས་པ་ལྟར། ཟ་རྟློམ། འཚའ་རྟློམ། ཆེད་རྟློམ་ཁོ་ནས་རྒྱུ། དམར་ཆོག་མཁན་པོ་དེ་ཡང་ལྟ་འདྲ་མ་རྙེད་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུད་བརླམས་པས་སྦར་ངེས་འབྱུང་དང་ཤྲོ་ཤས། དད་པ་དང་དག་སྟང། ཆོས་ཀྱི་སྟང་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཡང་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྒྱུ་མ་ལུག་ཀྱང་སྟེང་རྟེ་མེད་པར་ལས་ཀྱི་སྲིན་པོ་དམག་ལ་ཆས་པ་ལྟར། གཙོ་དམར་ཐུར་ཞུར་རེ། ཤེས་པ་ཁྲོ་ལེང་ངེ། རྒྱུད་རྒྱུས་ཏྲག་ཀེ། །ཏྲག་ཏུ་གཟེར་གུར་རེ་བ་ཞིག་བྱས། ལྷ་འདྲེའི་ཕྱོང་གྲོགས་བྱས་པས་ངག་ཁུས་དང་བྱིན་རླབས་ཡོད་པའི་སྙིགས་འཚང་ཞིང་། ཤི་མ་ཐག་དགྱལ་བར་རྡོ་འཕངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བཤམ། ཡང་ན་ལས་བཏང་གྱི་ཁ་ཅུང་ཟད་མ་གང་བས། ལྷ་འདྲེ་མ་རྙེད་པའི་འགོང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་ལ་དབང་བཤམ། ཁྱད་སྦྱང་ཀི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་ཡིན།

ཕྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱེ་སྲོང་ལྷོའུ་བཅན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྐུའི་རིམ་གྱིར། བོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་མཆོད་དང་ཁྲག་མཆོད་བྱས་པའི་ཚེ། ཨོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ། པཊ་ཆེན་པི་མ་མི་ཏ། མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་ལོ་པཊ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་པོའི་ཡས་ལ་གཟེགས་ནས་ཐུགས་ཅིན་ཏུ་མ་དགའ་སྟེ། བསྟན་པ་གཅིག་ལ་ཕྱོན་པ་གཉིས་མི་འབྱུང། །ཆོས་ལུགས་གཅིག་ལ་བྱེད་ལུགས་གཉིས་མི་འབྱུང། །ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་བོན་ལུགས་འདི། ।ཕྱིག་པ་ཐལ་ཀྱི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་བས། ।འདི་འདྲ་བྱེད་བཅུག་ངེད་རྣམས་རང་

ཡུལ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བཏེ་ཏ་ཐམས་ཅད་གྲོས་མེད་པར་ཐུགས་བློ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ཆོས་གསུང་བར་ཞུས་ཀྱང་ཆོས་མི་གསུངས། བཞེས་པ་དྲངས་ཀྱང་མི་བཞེས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན། དཔལ་རང་རེ་སྟོན་གྱི་པཏ་གྲྭབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་རྟེས་འཇུག་ཡིན་པར་རྟོག་ཞིང་། གསང་སྦྱགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་བོན་དུ་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན། བསྟན་པའི་བླ་བཅོང་དགོན་མཆོག་གི་ཤུང་འདྲེན། རང་གཞན་དགྱལ་བར་འགེན་པ་ཡིན་པས། དུས་རྒྱ་ཆུ་དམན་པའི་ས་བཟུང་། ཆུལ་པོའི་གོས་ཀྱིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཅི་ཐོགས་བྱེད་ཅིང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པོ་འདི་ཁོ་ན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་འབད་ན་ཁ་ཏོན་དང་དགེ་སྦྱོར། སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་དོན་སོགས་གཡེར་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཤེག་མ་འགྲུབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། **ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའི་མདོ་ལས།** སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱི་ཡི། ཆོས་གཅིག་ལ་བསླབ་པར་བགྱིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། །གང་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

སྟོན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་བྱང་དུ་སྐྱ་མཆེད་གསུམ་དང་ཁམས་ལུང་པའི་སྨོན་མ་ཡིན་པའི་བཙུན་པ་ཞིག་མཇལ་དུ་བྱུང་བ་ལ། སྟོན་པས་པོ་ཏི་བ་ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གཏན་གསུངས་པས། ཁོང་གིས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ལ་ཆོས་གསུང་གིན་གཏན་ཞུས་པས། ངོ་མཚར་ཆེ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གསུངས། དགེ་བཤེས་ཕྱ་ཚུང་བ་ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གཏན་གསུངས་པས། རང་གཞན་གྱི་ཡོ་བྱད་མང་པོས་རྟེན་གསུམ་འབབ་ཞིག་བཞེངས་ཤིང་གཏན་ཞུས་པས་སྤར་བཞིན་གསུངས། དགོན་པ་བ་ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གཏན་གསུངས་པས། ཁོང་སྒྲོམ་འབབ་ཞིག་མཛད་ཀྱིན་གཏན་ཞུས་པས། སྤར་བཞིན་གསུངས། ཁམས་པ་ལུང་པ་ཁོང་ཅི་མཛད་ཀྱིན་གཏན་གསུངས་པས། ཁོང་པ་གྲོག་ཁ་རེ་རྒྱ་བཞུགས། དབུ་བཏུམས་ཏེ་བཤུམ་པ་འབབ་ཞིག་མཛད་ཅིང་གཏན་ཞུས་པས། སྟོན་པས་དབུ་ཞྭ་ཕུད། ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཕྱིན་ཆད་མང་པོ་ལྷུང་ནས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ། ཆོས་བྱ་བ་ཁོང་གིས་བྱས་པ་ཡིན། འདིའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བཤད་ན་ཁོང་མི་མཉེས་པར་འདུག་གསུངས། ཁམས་པ་ལུང་པ་ཁོང་དབུ་བཏུམས་ནས་བཤུམ་པ་འབབ་ཞིག་མཛད་པའི་ཚེ། འཁོར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པོ་འདི་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་སྤྱན་སྔ་བས་གསུངས་པའི་ཚེ། གླང་ཐང་པས་ཕྱག་མཛད་དེ། བདག་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་འབབ་ཞིག་སྐྱེས་པར་ཞུ་ཞུས་པས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པས་དབུ་ཞྭ་ཕུད། ཕྱིན་ཏུ་ཡང་ཆ་བཟང་ལགས་ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས།

རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོག་ཐྲིན་སྦྱོང་བ་ལ་ཡང་སྟེང་རྗེ་ལས་ལྟག་པ་མེད་དེ། སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་དགྱ་ལན་གསུམ་བྱུང་བས་ནུབ་པ་ན། བྲམ་ཟེའི་དགེ་སློང་མ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བས་བདག་བྱང་མེད་དུ་ཀྱུར་པ། སྐྱེ་བ་དམན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པས་སྐྱེས་པ་དང་འགྲོགས་ཏེ་བུ་བསྐྱེད་ལ། དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང་དུ་གཞུག་གོ་དགོངས་ནས། རྒྱལ་རིགས་ཤིག་དང་འདུས་པ་ལས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བྲམ་ཟེ་ཞིག་དང་འདུས་པས་དབྱིག་གཉེན་འཁྲུངས། སྲས་གཉིས་ཀ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་པའི་ལས་དྲི་བ་ལ་མ་ན་རེ། ཁྱེད་གཉིས་པའི་ལས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་སློབ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་པ་དང་བ་ཞིག་གྲོས་ཤིག་ཟེར་བས། དབྱིག་གཉེན་ཁ་ཆེའི་འདུས་བཟང་གི་དྲུང་དུ་མངོན་པ་སློབ་པ་ལ་སོང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རི་བོ་བྱ་ཀང་ཅན་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་མཇལ་ཏེ་གདམས་ངག་ཞུས་ཆོག་པ་ཞིག་བྱ་དགོངས་ནས་བྱམས་པ་བསྟུན། ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་བསྒོམས་པས་ཟླ་ལམ་བཟང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་། དེར་ཁོང་གིས་ང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་པ་འདྲ་དགོངས་ཡི་ཚད་དེ་བྱོན་པས། ལམ་ཁ་ཞིག་ན་མི་ཞིག་གིས་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རས་འཛམ་པོས་བྱི་ཡིན་འདུག ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་འདི་ལྟར་བྱིས་ནས་ཅི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེས་པས། ང་ལ་ཁབ་མེད་པས། ངས་འདི་ཟད་ནས་ཁབ་ཅིག་བྱེད་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར། ཁོང་གི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་རས་འཛམ་པོ་འདིས་བྱིས་པས་ཟད་ནས་ཁབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་མི་འོང་། བཀྲ་ལ་འོང་ཡང་དེའི་ཚེ་ཁོ་གོ་ལ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པ་ཆུམས་དོན་མེད་པའི་ལས་ལ་འདི་ཅམ་ཀྱི་དཀའ་ལས་བྱེད་པ་ལ་བལྟས་ན། ངས་དམ་པའི་ཆོས་བསྟུན་པ་ལ་སྙིང་རྗེས་ཡེ་མ་ནུས་པར་འདུག་དགོངས་ཕྱིར་ཡོག་ནས་བྱོན་ཏེ། སྨན་ཡང་ཡོ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་བསྟུན་ཀྱང་རྒྱས་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་། དཀའ་ངེས་པར་མི་འགྲུབ་པ་འདྲ་དགོངས་ནས་བྱོན་པས། ཡང་ལམ་ཁ་ཞིག་ན་བྲག་རི་ཆེན་པོ་དགྱང་ལ་རེག་པ་ཞིག་གི་རྩང་ན་མི་ཞིག་གིས་བྱ་སྟོ་ཞིག་ཚུ་ནང་དུ་ཅན་ནས་བྲག་དེ་ལ་བྱས་ཅིང་འདུག ཁྱོད་ཅི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེས་པས། འདིའི་བྲག་འདི་མཐོ་ཆེས་ནས་ང་རང་གི་ཁང་པ་བྲག་འདིའི་ནུབ་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་མི་འཚར་བར་འདུག་པས། བྲག་འདི་ཟད་ནས་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་དགོངས་ནས་སྨར་ལོག་གསུམ་དུ་བསྟུན་ཀྱང་རྩི་ལམ་བཟང་པོ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཁོང་ཡི་ཚད་དེ་དགེ་ཅིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་འདུག་དགོངས་བྱོན་འདུགས་པས། ལམ་ཁ་ཞིག་ན་ཁྱི་མོ་ཆུང་པ་གཉིས་ཞ་བ་ཞིག་ཁོག་སྨད་ཐམས་ཅད་འབུས་གལེན་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་ནས་ཁོག་སྟོད་ཁོང་གི་སྟེང་དུ་ཟུག་ཅིང་ཁོག་སྨད་དྲུད་ནས་འཇོན་དུ་འོང་བ་ལྟེ་བ་ལ། ཁོང་སྟེང་རྒྱུ་བོ་ཤས་

མི་བཟོད་པ་ཞིག་སྐྱེས། སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཀ་བཅད་དེ་བྱིན་ནས་ཁོག་སྟོད་ཀྱི་འབྲུ་བསལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཕྱག་གིས་ བསལ་ན་འབྲུ་བསད་ཀྱིས་དོགས། འབྲུ་འདི་རྣམས་ལྷེས་བླངས་ཏེ་བསལ་དགོས་དགོངས་ཀྱང་ཁྱོའི་ལུས་ཐམས་ ཅད་རྒྱལ་བ་དང་རྣག་གིས་གང་བས་མཐོང་བཞིན་དུ་ལྷེས་རེག་མ་ནུས་ཏེ་སྤྱན་བཙུམ་ནས་ལྟོགས་བཏུང་བས། ལྟོགས་ཁྱི་ཅོ་ལ་མ་ཐུག་པར་ས་ལ་ཐུག་སོང་། སྤྱན་ཕྱེས་ནས་བལྟས་པས་ཁྱི་ཅོ་མི་སྟང་བར་རྡེ་བཙུན་བྱམས་པ་ འདོད་ཀོར་རེ་བཞུགས་འདུག །ཐུགས་རྡེ་རེ་ཚུང་དེ་ཅམ་དུ་ཞལ་མི་སྟོན་པ་ཞུས་པས། ངས་ཁྱོད་ལ་ཞལ་མ་བསྟན་ པ་མིན། ང་དང་ཁྱོད་ལ་འབྲལ་བ་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་སྲིག་སྒྲིབ་ཆེས་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ སུ་སྒྲུབ་པ་བྱས་པས་སྲིག་སྒྲིབ་ཅུང་སྨན་པས་ཁྱི་མོ་རྒྱ་མཐོང་ཞིང་། ང་ལྟ་སྟེང་རྡེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྒྲིབ་པ་ལྟག་ མ་མེད་པར་དག་སྟེ་ང་རང་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན། ང་ཡིད་མི་ཆེས་ན་ང་རང་ཐུག་པར་ཐོགས་ལ་མི་ཐམས་ ཅད་ལ་སྟོན་དང་གསུངས། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་ཐུག་པ་གཡས་སུ་ཐོགས་ཏེ། ཚོང་འདུས་སུ་བྱིན་ནས་ མི་ཐམས་ཅད་ལ་ངའི་ཐུག་པ་ན་ཅི་འདུག་གསུངས་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཟེར། ཆུང་ཟད་བག་ ཚགས་སྲབ་པའི་ཆུན་མོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་པ་ན་ཁྱི་ཅོ་རྒྱལ་པ་ཞིག་འདུག་ཟེར། དེ་ནས་ཐོགས་མེད་མགོན་ པོ་བྱམས་པས་དགའ་ལྟན་ལྟ་ཡུལ་དུ་ཁྲིད་དེ་བྱམས་ཚོས་སྟེ་ལྟ་སོགས་བསྟན་ནས། སྨར་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཞེག་ པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དང་བར་མཛད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྟོག་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ཡང་སྟེང་རྡེ་ལས་ལྟག་པའི་ཚོས་མེད་ ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚོར་བ་ཡིན་པས་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྟེང་ རྡེ་འདི་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་དགོས།

དེ་ལྟར་སྟེང་རྡེ་བསྒོམ་པ་དེ་ཡང་མ་ལག་རྡུམ་མའི་བུ་ཆུས་ཁྱར་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་ལག་པ་མེད་པ་ཞིག་གི་བུ་ ཆུས་ཁྱེར་ན། བུ་ལ་སྟེང་བཙེ་བའི་ཐུག་བསྟལ་དགག་པོ་ཤས་མི་བཟོད་པ་སྐྱེ། རང་ལ་ལག་པ་མེད་པས་ཆུ་ནང་ནས་ འདོན་ནི་མི་ནུས། ང་ཅི་དགེ་ན་སྟམ་དུ་ཐབས་ཁོ་ན་སེམས་ཤིང་སྟེང་ནས་མི་བཟོད་པར་འདོ་དོད་འགོད་ཅིང་རྒྱུག་པ་ ཅང་འཕྲ་བར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆུ་བོས་ཁྱེར། འགོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་ ན་ལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྟེང་རྡེ་སྐྱེ་ཡང་རང་ལ་དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མེད། ང་ཅི་བྱེད་སྟམ་ ཏུ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་བླ་མ་ཅང་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་དགའ་བ་བསྐོམ་པ་ནི།

གང་ཞིག་རིགས་རྒྱས་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡུལ་ན་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ། ཚེ་རིང་བ། འཕོར་མང་བ། ཡོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བསམས་ནས། དེ་ལ་འགྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་མེད་པར། ད་རུང་འདི་བས་ཀྱང་མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་ཞིང་། འཚེ་བ་མེད་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུ་མས་འབྱོར་པར་ཤོག་ཅེག ཅེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་ན་ང་རེ་དགའ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐོམ། དེ་ཡང་དང་པོ་གང་ལ་སྐྱེ་སྨྲ་བའི་ཡུལ་རང་གི་ཉེ་བ་དང་མཚའ་བ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་སྐྱིད་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་བསྐོམ། དེ་རྗེས་ལ་སྐྱེས་ནས་བར་མ་རྣམས་ལ་བསྐོམ། དེ་ནས་རང་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་དང་ཁྱད་པར་ཕྱག་དོག་གི་གནས་སུ་ཀྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གཞན་འབྱོར་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་བློ་ངན་ཀྱི་ཚ་བ་དྲངས་ནས་ཐུར་སྤྱོ། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྐོམ་ཞིང་མཐར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག

དེ་ཡང་དགའ་བ་ནི། ཕྱག་དོག་ཡིན་པས་ཐབས་སྟ་ཚོགས་པས་བློ་ཐུངས་ཏེ་ཕྱག་དོག་གི་བློ་ངན་འདི་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཐམ་ཅད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཇོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང། འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་དགོས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། ཐེག་ཆེ་ནང་ནང་གི་ལས་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྱོར་པ་ཕ་མོ་རེ་ཐོབ་པ་ལ། མི་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། རང་རྒྱུད་ཕྱག་དོག་གིས་བསླད་ཕྱིན་ཚད་གཞན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང། རང་གི་ཕྲིག་ཚགས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོན་ཇེ་བཙུན་མི་ལ་སྐུ་བསོད་དང་ཕྲིན་ལས་རྒྱས་པའི་སྐབས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་དོག་སྐྱེས་ནས་ཆོལ་དུ་བྱུང་བ་ལ། ཇེ་བཙུན་གྱིས་མངོན་མཁྱེན་དང་ཟླ་འཕྲལ་ཅི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཡོག་ལྟ་དང་སྐུར་འདེབས་ཁོ་ན་བྱེད་པས་ཕྱིས་གདོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང། ཡང་དག་བཤེས་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་གིས་ཇེ་བཙུན་ལ་དུག་ཟངས་པ་སོགས་ཀྱང་ཕྱག་དོག་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཡིན། དེས་ན་ཕྱག་དོག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་འཇིན་མི་ནུས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཕྱག་དོག་གིས་བསླད་པས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་དང་པ་ལྟ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ། དང་པ་མ་སྐྱེས་པས་ཕྱགས་ཇེ་དང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལྟས་ཕྱིན་དང་ལེགས་སྐར་གཉིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཙུང་ཡིན་པས་ཁོང་གཉིས་ཕྱག་དོག་གིས་རྒྱུད་འཛིན་ཀས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་དད་པ་ཆུང་ཟད་སྐྱེར་མ་འདོད་པས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་བྱང་ནས་གནས་ཀྱང་འདུལ་བའི་ཐབས་མེད་པ་
ཡིན།

དེར་མ་ཟད་གཞན་ལ་བསམ་པ་བཏང་བ་ཁོ་ན་བཟུང་བས་དེ་ལ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཙོད་ཀྱང་རང་གི་སྲོག་ཚབས་
པོ་ཆེ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དགེ་བཤེས་ཆེ་རབ་གཉིས་འགྲན་ཟླར་ཡོད་པ་ལ། གཅིག་ལ་བུད་མེད་ཡོད་ཟེར་བ
ཐོས་པས། ཁེ་གནས་ལ་ཌ་ཞིམ་པ་ཞིག་སློལ་ཅིག གཏམ་སྙན་ཐོས་ཟེར། ཌ་བསློལ་ནས་ཏྲངས་ཏེ་གཏམ་སྙམ
ཅི་གསན་ཞུས་པས། རང་རེའི་འགྲན་ཟླ་དེ་ལ་བུད་མེད་བྱུང་ཟེར་ལོ། དེ་ཀུན་སྦྱངས་བཀས་རྒྱལ་གྱིས་གསན
པས། ཞལ་ནས་ཏེང་སོང་ནས་དེ་གཉིས་སྟོག་པ་གང་ཚེཧམ། གསུངས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཐུགས་དོགས་དང་འགྲན་སེམས
སོགས་རྒྱ་ཏུ་སློས་པ་དེ་རང་ལ་མི་ཕན་གཞན་ལ་མི་གནོད། དོན་མེད་དུ་རང་གི་སྲོག་སོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ
བུའི་བསམ་པ་བཏང་བ་དེ་སྤངས་ཏེ། དུས་རྒྱ་ཏུ་གཞན་ལ་རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཞོར་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས
ཡོན་ཏན་དང་མཐུན་ཏྲེན་ཅི་ཙམ་འབྱོར་པ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེམ་ཞིང། འདི་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན
ཏན་དང་འབྱོར་པ་སོགས་ཡོད་པ་ང་རེ་དགའ། ད་དུང་འདི་ལ་འདི་དགེ་ལས་ལྟག་པའི་སྟོབས་དང་འབྱོར་པ་ཐོས
པ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ཀྱིས་འབྱོར་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སྲོག་ཐག་པ
ནས་བསྐྱེམ། དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་ཌ་མོས་རྡེའུ་སྟོར་ནས་ཆ་ཞུ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཌ་མོ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན
ལས་ཀྱང་བུ་ལ་ལྟག་པར་བརྩེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་རྡེའུ་དེ་སྟོར་ན་དེ་ཙམ་གྱི་ཆུ་བར་ཆེ་ཞིང། གལ་ཏེ་ཆ་ནས
གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུར་བསྐབ་པོ། ཁེ་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས
མཚན་ཉིད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆོར་བ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་བར་བྱ་བསྐྱེམ་དགོས།
དེ་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དོན་ཚུར་བསྡུས་ཏེ་གོ་སྒྲ་བར་བྱས་ན། བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་འདུ་བ
ཡིན་པས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེ་དགོས། སྟོན་ཏོ་པོ་ཏེ་ལྟ་གཅིག་ཕྱག
བསྟུང་བ་ལ་འབྱོམ་སྟོན་གྱི་པང་དུ་བཞག་ནས་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིན་རླབས་ཤིག་གྱིས་དང། ཁྱོད་ལ་བསམ་པ
བཟང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། བསམ་པ་བཟང་པོ་ཁོ་ན་གཅོགས་སུ་མཛད། ཁམས་བདེ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བསམ
པ་བཟང་པོ་བྱུང་ངམ་གསུངས། ཞལ་ཏ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསམ་པ་བཟང་པོ་གྱིས་ཡང་གསུངས་པ
ཡིན། བསམ་པ་བཟང་བཏ་འདིའི་དབང་གིས་ལས་དཀར་ནགར་དང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱུར་འགྲོ
བ་ཡིན། བསམ་པ་བཟང་ན་ལུས་ངག་གི་ལས་གང་བྱས་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུར་སྤྱན་ཆགས་ཤེ་ལ་ཏ
ཀྱང་བཞག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་དང། བསམ་པ་བཏ་ན་ནམ་པ་དགེ་བ་ལྟར་སྦྱང་བ་ནམས་ཀྱང་དོན་ཏུ་མི་དགེ་བར་

འགྲུར་བས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ལ་བསླབ་དགོས། **རྗེ་སྒོང་བློ** བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། །བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་ངན། །ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དགེ་ལ་རགས་ལས་པས། །རྒྱུ་པར་བསམ་པ་བཟང་ལ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་རྗེ་ལྟར་བཟང་ན། ཕྱོན་ཆུན་མོ་མ་བྱ་གཉིས་ལག་ཐྲེལ་བྱས་ནས་ཚུ་ཆེན་པོ་ཞེག་ལ་འགོག་པས། མ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཆུས་ཁྱེར་སོང་། མས་བསམ་པ་ལ་བྱ་མོ་འདི་ཆུས་མི་ཁྱེར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ངར་ཆུས་ཁྱེར་ཀྱང་ཁྱེར་སྟམ། བྱ་མོས་བསམ་པ་ལ། ཨ་མ་ཆུས་མ་ཁྱེར་ན་ངར་ཁྱེར་ཀྱང་ཁྱེར་སྟམ། གཉིས་ཀས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱེད་བཞིན། ཚུ་ནང་དུ་ཤི་བས་གཉིས་ཀ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན།

ཡང་ཕྱོན་བྱ་ས་ཀོ་ཁར། བྱ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཙུན་པ་དྲྭག་བང་ཆེན་པ་ཞིག་དང་བདུན་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་པས། བྱ་བཀང་ནས་ཚུའི་བཞི་ཆ་ཙམ་སོང་བ་དང་བྱ་པ་ན་རེ་བྱ་ཕྱི་འདུག་པས་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བོན་ཡང་ན་ང་ཚུ་ནང་དུ་འབབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཚོའི་གཅིག་གིས་སྐྱ་བ་ཟུང་ཟེར་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་། སྐྱ་བ་འཇོན་པ་གཉིས་ཀ་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས། བང་ཆེན་པས་ཐམས་ཅད་འཚེ་བ་བས་ང་གཅིག་བུ་ཤི་བ་དྲག་ཟེར་ནས་ཚུ་ལ་མཚོངས་པས། དེ་མ་ཐག་འཇའ་ཟུག་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། རྒྱལ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཚུའི་ཕ་རོ་ལ་སྟེབ་ནས་མ་ཤི་བ་ཡིན། དེ་ཕྱོན་ཚོས་བྱས་པ་ཞིག་མིན་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་གཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་ཡིན།

བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ངན་ན། ཕྱོན་སྦྱང་པོ་ཞིག་རྒྱ་སྐོའི་འགག་ས་ཤུ་ཉལ་ནས་རྒྱལ་པོ་འདི་མགོ་ཆད་ནས་ཤི་སྟེ་ང་རང་རྒྱལ་པོ་བྱས་ན་རྗེ་མ་རྩང་སྟམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཟློ་ལ་སྐྱེས། ནངས་པར་གཉིད་དུ་ཥོར་ནས་ཉལ་ཡོད་པའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཤེང་ཏ་ལ་ཞོན་ནས་ཧོང་ལས་ཤེང་ཏའི་འཁོར་ལོས་ཁོའི་ཀེ་ལ་བརྒྱབ་སྟེ་མགོ་བཅད་པ་ཡིན། ལར་རང་གིས་ཚོས་ཞུས་པའི་དོན་པོ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བཏུག་དགྱུད་མ་བྱས་ན་དོན་མེད་དུ་ཆགས་སྡང་གི་ཟློ་ཏྲག་པོས་ལས་ངན་ཚབས་པོ་ཆེ་སོག་འགྲོ་བ་ལ་ཚེགས་མེད་པ་ཡིན། སྡང་ཆན་དེ་ཡང་འབྲྭ་མི་སྲིད་པའི་བསམ་ཟློ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་པས་འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་པོ་བྱང་གི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པར་གཟིམས་ནས་བཞུགས་ཡོད་པའི་དབུ་ཚད་དོན་ཀྱང་མེད། གལ་ཏེ་ཚད་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲོངས་སོང་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་མི་བྱེད། ཟློན་པོ་སྟག་གཟིག་དོས་ཏེད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་ས་མི་འཇོན་པར། སྡང་ཆན་ཁོ་སེར་ཁ་མེ་རྒྱལ་ས་ལ་འགོད་དོན་ཅི་ལ་ཡོད། དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་ན། དོན་

མེད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་པ་ཡིན་པས། **དགེ་བཅུས་ཀ་པོ་པའི་ཞལ་ནས།** སྲིད་པ་མང་པོ་འཕེལ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་མ་སྐྱོངས། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྒྲིན་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་བསོད་སྙོམས་ལ་སྒྲུན་ཏང་པ་བའི་ཚེ། སློང་མོ་བ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྲེའུ་ཞིག་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲེའུ་དེས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བསོད་སྙོམས་མ་བཞེས་གོང་བསླངས་པས་ཅི་ཡང་མ་རྟེད། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྲེའུ་དེས་བཞེས་པ་ཟིན་ནས་བསླངས་པས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་མང་པོ་རྟེད། དེ་གཉིས་ཕྱི་རོལ་བར་ཞིག་ཏུ་གཏམ་བྱས་པས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྲེའུ་དེ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ང་ལ་ཆོས་དང་བསོད་སྙོམ་ཅིག་ཡོད་ན་དས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་བར་དུ་ན་བཟའ་དང་། བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་མཆོད་དེ། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས་ནས་བསྟེན་བཀུར་བགྱིད་དོ་ཞེས། བྲམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ང་ལ་དབང་ཞིག་ཡོད་ནས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་དས་དགེ་སློང་མགོ་རེགས་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མགོ་དྲྭངས་ནས་བཅད་དོ་ཞེས། དེར་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཁྲེའུ་དེ་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཤིང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གྲིབ་མ་ལ་བསྡད་པས། ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་ནས་སོང་ཡང་ཁྲེའུ་ཡོད་པའི་གྲིབ་མ་དེ་མ་ཡོལ་བར་བསྡད། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཤི་ནས་སྲས་མེད་པས་མི་བསོད་ནམས་དང་དབང་ཕྱང་གང་ཆེ་བ་དེ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དོ་ཞེར་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅོལ་བས། ཁྲེའུ་དེ་གུང་ཡོལ་ཀྱང་གྲིབ་མས་མ་བཏང་བར་གཉིད་ལོག་པ་མཐོང་བས་བསླངས་ནས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་བཀོད། ཕྱིས་ཁོ་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་ཡང་མཆོད་པ་ཡིན། བྲམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་དེ་ལམ་འགགས་ཤིག་ཏུ་ཉལ་བསྡད་པས། ཤིང་རྩ་འཁྱམས་པས་ཆུ་ལ་ཐོག་སྟེ་མགོ་བཅད་ཕལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་དེ་ལམ་འགགས་ཤིག་ཏུ་ཉལ་བསྡད་པས། ཤིང་རྩ་འཁྱམས་པས་ཆུ་ཐལ་ཕོག་སྟེ་མགོ་བཅད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། དེས་ན་རྩྭ་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཁོ་ན་ལ་བསླབས་ན་ཚེ་འདིར་ཡང་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ། ཅི་བྱས་དགེ་བར་འགྱུར་ཞིང་འཚེ་ཁ་གནད་གཅོད་མི་འབྱུང་། ཕྱི་མ་ལྷ་དང་མི་ཡི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་ཐུག་རྡོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཅབ་ཙོན་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་རྟོག་པར་ཐུག་དང་བསྐོར་བ་ཁ་ཏོན་དང་བཟློས་བརྗོད་སོགས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཕྱུལ་ལས། རྩྭ་ཏུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་བསམ་པ་བཟང་པོ་ལ་བསླབ་པ་གལ་ཆེའོ།།

སྒོ་ཚན།

ཀ། གཙམ་གསལ་ཕྱི་བར་རྣམས་ལ་ལན་བྱེས།

༡། སྒྲོ་ར་ཚད་མེད་བཞི་ལས་དང་པོ་བྱམས་པ་ཚད་མེད་གསུངས་ཀྱང་། སྐོམ་པའི་གོ་རིམ་སྐབས་དང་པོ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་བསྐོམ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།

༢། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་སྐོམ་ཏུས། དགྲ་ལ་ཞེ་སྡང་། གཉེན་ལ་དགའ་གཏུང་བཏང་དགོས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན།

༣། གཏི་མུག་བཏང་སྙོམས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྗེ་ལྟར་འཇོག་དགོས།

༤། བྱམས་པ་ཚད་མེད་སྐོམ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་རང་གི་ཕ་མ་དང་། ཡུན་རིང་གི་ནད་པ་སོགས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་ཞུས་པའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད།

༥། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་སྐོམ་ཏུས་ཐོག་མར་དམིགས་པ་རྗེ་ལྟར་བྱེད་དགོས། ཁྱད་པར་སྡུག་སྔོན་སྒྲོ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཚུལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་སྒྲུར་ཏེ་བྱེས།

༦། དགའ་བ་ཚད་མེད་སྐོམ་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་དོག་བྱས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡོད།

༧། བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་རྗེ་བྱ་ལ་ཟེར། བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བསམ་ངན་བཅངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་བྱེད་གྱི་གཏམ་གང་རུང་ཞིག་དང་སྒྲུར་ཏེ་བྱེས།

༨། བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་བསྐོམ་པའི་དཔེ་ར་ཏང་སྲོང་གི་མཚོན་འཁྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གཞན་བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། དགའ་བ་ཚད་མེད་རྣམས་སྐོམ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་རྗེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། དཔེ་རྣམས་ཏང་ཀེ། དཔེ་དོན་གསལ་བཤད་ཀྱིས།

༣།　　སྨོན་ལྷག་ཚང་མས་ཚད་མེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་བློ་ཡི་ཐེག་ཆུལ་ཆོག་ཀྱང་དོན་གསལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཡང་བཀ་ཕོག་ནས་བཤད་ཐུབ་པར་གྱིས།

གཅིག　　སྨོན་ཐུན་འདིའི་ནང་དགེ་སློབ་ཚང་མས་འཛིན་ཁང་བྱ་ཀུང་མཐར་རྒར་མ་ཉི་ཏྲའི་རིང་ཚད་མེད་བཞི་སྒོམས་དགོས།

བཅུ། ལྷ་དགོང་བྱས་ནམ་ཁོམ་ལ་ཚད་མེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་བློ་ཡི་བ་ལ་འབད་བརྩོན་གྱིས།

སྒོན་ཚན་བཞུ་བ།

གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་སྡེ་སོགས་ཀྱི་རྩོད།

དེ་རྒྱུད་བློ། **འཇམ་དཔལ་ཙ་ཏྲུད་ལས།** ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྲོན། །འབར་བའི་སྨོན་ཞི་དཀར་ཐུབ་ཅན། །དྲང་སྲོག་འཇོན་པ་ལྟར་ཤི་ལས། །དགེ་སློང་རྣམས་ཞི་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆे་ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་མི་ཉམས་པར་འཇོན་སྲོང་སྲེལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཁོང་རྣམས་ཁྱིམ་སྦྱང་པ་ཀ་སྟག་ཡིན་པས་དོན་ཉུང་ལ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཆུང་ཡིན་སྟབས་ཆུ་ཚོས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་པས་ཡིན། ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སོ་ནམ་དང་ཁྱིམ་སྲོང་དགོས་པས་རང་ཉིད་ཚོས་ལ་ཞུགས་ནས་བསྲོམ་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང། ནང་རིག་ཆ་ཚང་འཇོན་སྲོང་སྲེལ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་ཡིན། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་ཆུ་གང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང། གོང་དུ་དགོན་པ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ལགས།

གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི།

སྒྲིར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་བོའམ། མགོ་འམ་གཙུག་གིས་བཀུར་བར་འོས་པའི་གང་ཟང་དང་། ལྷག་པར་དུ་གཙུག་ལག་ཅེས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཙ་ཆེན་རྣམས་ལ་གོ་དགོས་ལ། དེ་དག་བཞུགས་པའི་ཁང་པ་ལ་ཟེར། བྱ་བྲག་ནང་པའི་གཙུག་ལག་གི་གོ་དོན་ནི། གཙུག་ཏུ་བཀུར་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་བསྟེ་གནས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་གྲགས་ལ། ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་མ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དེ་ཡིན།

གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགོས་པ་ནི།

དེ་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགོ་བ་དང། གང་ཞིག་ཆོས་ཡིན་པ་དང་གང་ཞིག་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོར་མ་ཁོར་བར་ཤེས་པའི་ཕན་པ་དང། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གཉིར་གྱི་བྱ་བ་གོང་འཕེལ་གྱིས་མཁས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཕྱོན་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་སྒོ་བ་གླ་ཆེན་མོ་ནལ་ཎ་དང། བི་ཀྲ་མ་ཤི་ལ་དང། ཚོ་ཏན་ཏ་ཤུ་རི་སོགས་ལ་ནང་པའི་མདོ་ལྡན་གྱི་རིག་གནས་ཁོ་ན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གྱི་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཀུན་སྒོ་བ་ཡོད་པར་གསུངས།

གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་དགོས་པ་ནི།

གོང་ངམ་གོང་ཁྱེར་སོགས་སྐྱེ་བོ་འདུ་གནས་སུ་བཞེངས་པ་ནི། མི་མང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་མཆོད་པ་དང། ནང་རིག་གི་ཐོས་བསམ་ལ་ཞུགས་ཐུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། དབེན་པའི་གནས་སུ་བཞེངས་པ་ནི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་རྒྱས་ཁྱོང་འཚེལ་ཞིང་འདུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་ཐོག་མར་མ་ཚ་བཏྲག་དགྱུད་དང། མཁའ་བདག་པོ་ལས་ས་ཁྲི་ཞིང་བསྟང་བ་དང། ཕྱོན་ལ་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་རྟེས་གཞི་ནས་ཡར་ལས་མགོ་བཙུག་དགོས་པ་འདུལ་བའི་གཞུང་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ནི་གང་དང་འཚེལ་ཚད་ཙྪོད་པ་མེད་པར་ཞི་ཞིང་མཐུན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན།

གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚད་ནི།

དགེ་སློང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཐོག་ལྟ་བཅུགས་དང། གཙང་ཁང་དང་རབ་གསལ་ལྟ་བུ་བདུན་བཅུགས་བྱེད་ཚོག དགེ་སློང་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མཚོན་ན་ཐོག་སྒམ་བཅུགས་དང། གཙང་ཁང་དང་སྒོ་ཁང་ལ་རབ་གསལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བཅུགས་བྱེད་ཚོག ས་ཚའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་བསྟུན་ནས་བཅུགས་དགོས་པར་གསུངས་

ཡོད། དབྱིས་ནི་གཙོ་བོ་གླུ་བཞི་ཡིན་རྒྱང་རྒྱར་བརྒྱད་དང་རྒྱུས་པོ་ཡང་མི་རྒྱང་བ་མ་རེད། **བྱ་བ་བསྡུས་པ་ལས།** རྒྱུས་བྱའི་དྲི་བཟང་ཁང་གི་ལས། །ཡང་ན་གླུ་བཞིའི་ལས་ཅན་ཏེ། ཞེས་དང། ཇི་སྐྱེད་སྲས་ཐུ་ཙ་དྲུག་པའི། །ཤིན་ཏུ་རྒྱུས་པོའི་གཟུགས་ཅན་བྱ། །གང་གང་དྲི་ཡི་གཙ་ཁང་འདི། །གླུ་བཞི་བར་ཡང་ལྷ་བར་བྱ། །དེ་ལྟའི་གཟུགས་རྣམས་མཁོན་འཛིན་པས། །དེ་སྐྱེད་ཚ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་བྱ། །ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བཞེངས་ཡོད་པ་རེད།

གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཀོད་པ་གཞན་དག་ནི།

ཐུན་མོང་དུ་སྐྱེད་དུ་འཛིགས་པའི་རྩོ་ས་ཤིང་གི་ཐེམ་སྐས་གསུམ་དང། ཡང་ན་ཤིང་སྨིག་མ་ཐག་པའི་སྐས་ཀ་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་ཁྱམས་ཀྱི་དབུས་སུ་སེང་གེའི་ཁྲི་རྒྱན་དང་ཆུང་རྡེན་དང་བཅས་པ། སྐྱེད་དུ་ཟླ་ཟེས། དར་དབྱངས། དེ་དག་གི་འགོར་གྱི་ཁྱམས་ཟླུམ་པོ་དང། བསེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་ལ་ཅིག་པས་བསྐོར་བ། ཀ་ཚར་གྱིས་ཐོག་ཕེབས་པ། ཁྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆུའི་རྩེད་བུ་ཡོད་པ་བྱེད་པ། བསེར་བུ་རྒྱུ་བའི་ཆེད་དུ་སྐར་ཁྲང་གི་དབ་མིག་གམ་སྒོ་ཁྲ་ཅན་བྱ་ཚོགས། རབ་བྱུང་གི་ཀུན་དགའ་ར་བ་མཐའ་བསྐོར་བ་དང། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤིང་བཙུགས་པས་བསྐོར་བ་དང། འོབས་སོགས་སྲུང་ཐབས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། འདི་རྒྱ་གར་གྱི་གནམ་གཤིས་དང་ཁོར་ཡུག་ལ་འཚམས་པར་བསྟན་ཡོད། ཡུལ་གྱི་གཞན་དུ་ཡུལ་དེའི་ཁོར་ཡུག་དང་འཇུག་བསྟུན་གྱི་ལག་རྩལ་དང་མཐུན་པར་བཞེངས་ཡོད་པ་འདི་རེད།

ཀུན་དགའ་ར་བའི་གོ་དོན་ནི།

སྤྱི་བཏང་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བའི་བསྟི་གནས་དང། ཐུགས་སེང་ཁང་དང། ཆེ་ཏོག་གྲོང་ཁ་སོགས་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་ལ་གོ་བ་ཡིན། ནང་བསྟན་གཞུང་བསྟན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་དགོན་མཆོག་གི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་སྒྲ་རྡེན་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་ལྷ་བུ་དང། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་གྲྭ་དང་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་བཙུགས་སའི་དབེ་སྐྱོམ་ལ་གོ་དགོས། དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ནི་སྤྱི་དགོན་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གོ་ལ། དམིགས་བསལ་དུ་དགེ་འདུན་བཞུགས་སའི་གྲྭ་ཁང་ངམ། ཤག་སྐོར་ལ་གོ་དགོས་ལ། རབ་བྱུང་གི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཟེར་བ་ནི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །

དགོན་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི།

གྲོང་དང་རྡུ་པ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ས་ཆ་ལ་དགོན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དགོན་པ་ཟེར་ཞིང་། ཆུ་མེད་པའི་ས་སྟོང་ལ་དགོན་དུང་ཟེར། དེར་བརྟེན་**སྟོང་འཇུག་ལས།** དགོན་སོགས་ལམ་མེད་ཉམ་ང་བར། །བྱིས་པ་ཆགས་པོ་མགོན་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། བོད་དུ་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་དགོན་པ་ཟེར་བའི་དོན་ནི། གྲོང་པ་ལས་རྒྱང་གཏགས་འདས་པའི་ས་ནི་དགོན་པར་བརྗེ་ཚུལ་མདོ་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་བླ་མས་གྲོང་པ་ལས་ཐག་རིང་བ་མིའི་རྒྱ་འགྲུལ་མེད་པའི་ས་སྟོང་ངམ་དགོན་པ་ཞིག་ལ་གཅིག་པུར་བཞུགས་ཀྱང་། རྟེས་སུ་སློབ་མ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཡང་མང་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ས་དེར་སྟོད་གནས་སོགས་བསྒྲུན་པ་དང་། རིམ་པས་མཚོད་ཁང་དང་འདུ་ཁང་སོགས་བཞེངས་པ་དང་། མིའི་རྒྱ་འགྲུལ་དང་འདུ་བོང་རྟེ་མང་དུ་སོང་ན་ཡང་མིང་ནི་ཐོག་མའི་ས་ཡུལ་དགོན་པ་ཡིན་པའི་མིང་རང་འཇུག་བཞག་ཡོད་པས་རེད།

དགོན་པའི་དགོས་པ་ནི།

ཆོས་པའམ་རབ་བྱུང་རྣམས་གྲོང་ལས་ཐག་རིང་བའི་ས་ཆར་དགོན་པ་གནས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གྲོང་དང་འདྲེས་པའམ་ཐག་ཉེ་ན་གཡེང་བ་ཆེ་བ་དང་། གཡེང་བ་ཆེ་ན་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་རྒྱུར་གཞོན་ཀྱི་ཡོད་པས་རེད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲོང་པ་ལས་རྒྱང་གཏགས་གཅིག་གི་འགྱང་བའི་སར་གནས་དགོས་གསུང་ཡོད། བོད་ཀྱི་དགོན་པ་མང་ཆེ་བ་གྲོང་པ་དང་ས་ཐག་རིང་བའི་སར་གནས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད།

ནགས་ཁྲོད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི།

རྒྱ་གར་ནི་ས་བདེ་ཐང་ཁུལ་ཤས་ཆེ་ལ་གང་སར་གཡེང་བ་མེད་པའི་ནགས་ཚལ་གྱིས་ཁེངས་ཡོད། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཁྱིམ་སྦྱང་པ་ཡིན་སྟབས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ཁྱིམ་མེད་པ་རྣམས་ནི་ནགས་ཁྲོད་དུ་ལྷོན་པའི་རྒྱུ་ཐུགས་ཐུ་བཞུགས་དགོས་པའི་སྒོ་ལ་ཡོད། ཁང་པའི་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པ་དང། ཚ་བའི་ཁུལ་ཡིན་པས་འཁྱགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་རང་རེའི་སྟོན་པ་ལོ་དྲུག་དཀའ་སྦྱད་དང། སངས་རྒྱས་ཀ་དང། ཆོས་གསུངས་པ། མཐར་དགོངས་པ་རྟོགས་ཐ་ཚང་མ་ཤེང་གི་དྲུང་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདི་རེད། **མདོ་ལས།** ཤེང་དྲུང་པ་དང། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་གནས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་རེད།

རི་ཁྲོད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་གྱི།

རི་ཁྲོད་ཀྱི་རི་སྲུལ་དང། རི་ཁྲོད་པ་ནི་སྲུལ་དུ་སྤྲོད་པ་པོ་ལ་ཟེར། ནང་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལས་བཤད་ཉན་པ་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང། ཕྱུག་པ་པོ་རྣམས་ནི་གཡེང་བ་མེད་ས་ནགས་ཁྲོད་དང། ཡང་ན་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱ་སྟོལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་རི་ཁྲོད་ཅེས་རི་སྲུལ་དུ་གཅིག་བུར་སྤྲོད་པའི་སྟོལ་བྱང། ད་ལྟར་ས་ཕྱོགས་ཁག་གི་རི་ཁྲོད་ལ་བཀའ་བརྒྱད་གོང་མའི་སྒྲུབ་ཕུབ་དང། ཕྱུག་ཁང་མང་པོ་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་དང། ད་ལྟ་གནས་ས་དང་དགོན་པ་ཁག་ཅིག་རི་སྲུལ་འགྲོ་བཤོད་ཟིན་པའི་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན།

རི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི།

གཡེང་བ་མེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་ཚད་ཉུང་བས་ཡིན་ཞིང། རྒྱ་གར་ན་རི་ཉུང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ཚང་མ་ཐང་གཞུང་ལ་ཡོད་ལ། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་ཡང་སྦ་དར་སྐྱབས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་དང། ཕྱི་དར་དག་ལས་བཀའ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགོན་པ་ཚང་མ་ཐང་དང་བདེ་སར་ཡོད་པ་འདི་རེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་བླ་སྲོན་སོགས་བཀའ་བརྒྱད་པའི་སྐོམ་ཆེན་རྣམས་མི་རྒྱ་འགྲུལ་མེད་པའི་རི་ཁྲོད་དང། གངས་ཁྲོད་ལ་བཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་གཞི་བྱང་བ་དང། རིམ་པས་གོང་ཀྱི་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱང་རི་ངོས་ལ་ཡར་མཐོ་རྒྱ་འཕགས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་བྱང་བ་ཞིག་རེད།

འདུ་ཁང་གི་གོ་དོན་ནི།

དེར་ཡོད་ཀྱི་མི་རྣམས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་ཁང་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དགོན་པའམ་གྲྭ་ཚང་གི་འདུ་ཁང་ནི་ཐོག་མར་དེར་ཡོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་ནང་ཆོས་ཀྱི་རིག་གནས་འཚད་ཉན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ཡིན། ཕྱིས་སུ་གོང་བརྒྱད་ནང་པ་རྣམས་འདོན་ཚ་ཏེ་མང་དུ་སོང་བ་དང། འཚད་ཉན་གྱི་སྟོལ་ཉམས་དམད་སོང་བར་བརྟེན་དགོན་པ་མང་ཆེ་བའི་འདུ་ཁང་ནི་ཆོ་ག་དང་ཆོས་སྦྱོང་མཉམ་འདོན་བྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རེད། དགེ་འདུན་རྣམས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་ཞལ་འདོན་གནང་བ་ལ་ཆོགས་འཚོགས་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད།

མགོན་ཁང་གི་གོ་དོན་ནི།

གནས་དེར་མགོན་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྲུང་གི་རྟེན་བཞུགས་པའི་ཁང་པ་ལ་གོ་དགོས། ལ་ལས་མགོན་ཁང་ཞེས་པ་མགོན་པོའི་རྟེན་ཁང་ལ་གོ་དགོས། ལ་ལས་མགོན་ཁང་ཞེས་པ་མགོན་པོའི་རྟེན་ཁང་ལ་གོ་བ་ལེན་པ་ནི་ཧོར་ཞིག་རེད། དགོན་པ་ཚང་མར་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་མགོན་ཁང་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་དུ་དགོན་པ་དེ་དང་

འབྲེལ་བའི་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྡུད་མ་ཚོའི་སྒྲ་བརྒྱན་དང་། བསྡུད་མའི་རྒྱན་ཕྲས་དང་། མཚོད་གཏོར་བཞཱས་ནས་རྒྱུན་དུ་བསྐང་གསོ་འཕྲིན་བཅོལ་བྱེད་མཁན་ཆེད་མངགས་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་འཕྲི་གྱང་ཕེལ་དགོན་ཨ་ཕྱི་ཁང་གི་མགོན་ཁང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

ས্ত্রིད་པ་འཁོར་ལོའི་གོ་དོན་གྱི།

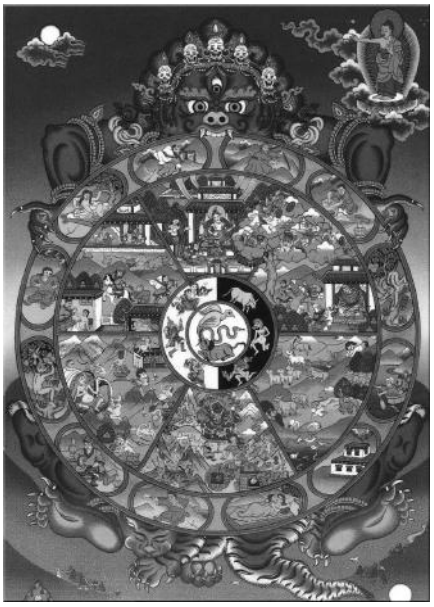

འདི་ལ་ས্ত্রིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱགས་ལ། སྟོན་པས་འཁོར་བ་དང་ཐྱུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྟངས་མཚོན་བྱེད་དང་། བཀའ་དང་བོཌས་ཆོས་འདུལ་བའི་དོན་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་ནི་དགེ་བཅས་བྱེད་མི་རྣང་བ་ནི། མི་དགེ་བ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་དང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྒྲུབ་བཅས་བྱེད་རྣང་བ་ནི་དགེ་བ་སྟེ་རྒྱུ་དམ་པའི་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་ཡང་སྲིད་འཚོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མཚོན་པའི་རི་མོ་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་དུ་ངེས་པར་དུ་བྱེ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་བཤོན་དགོས་དུལ་བ་ལྟས་འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྟ་བ་འཛིན་སྟངས་བཅས་གསུངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མདོ་རྩ་བར་ཡང་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དགོས་པ་ནི་དགེ་འདུན་པས་རྒྱག་པར་མཐོང་བས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ཡོག་པའི་བསམ་བློ་རྒྱུན་འཕྲོངས་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་རེད།

ས্ত্রིད་པའི་འཁོར་ལོས་ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་གོ་དོན་གྱི།

ཀུན་ཏོན་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མཚོན་པ་ལ་རྒྱུ་གང་གིས་འཁོར་བ། གནས་གང་དུ་འཁོར་བ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་གསུམ་མཚོན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་བཞིའི་ནང་མར་གཞི་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱ་ཕུག་རོན་འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་འདོད་ཆགས་དང་། སྣྲུལ་ཞེ་སྡང་ཆེ་བས་ཞེ་སྡང་དང་། པཊ་གཏི་ཆུག་ཆེ་བས་དེ་གསུམ་ཀྱིས་དུག་གསུམ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་མཚོན། དེའི་ཕྱི་གཉིས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་པས་ལས་མི་དགེ་བ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་དཀར་བ་ལས་དགེ་བ་མཚོན་ལ། ལས་དཀར་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འཁོར་

བ་མཚོན། དེའི་ཕྱི་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་བྱིས་པས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་མི་བསྟུ་བ་གནས་དེ་དག་ཏུ་འགོར་བ་མཚོན། དེའི་ཕྱིའི་འགོར་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བྱིས་པ་ནི། **རྗེ་སྐྱོབ་པས**ཏེ་ཏ་ལ་ཁ ཏ ཀ ཏ ཀ ཏ ཀ

ཆོས་འཁོར་དང་དེ་དཀར་ཀྱི་གོ་དོན་ནི།

ནང་པ་སྒྲ་དང་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་ཐོག་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་བར་ལ་ཆོས་འཁོར་དང་དེ་དཀར་ཟུང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞེངས་སྤོལ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་ཁང་པའི་བཀོད་པ་ལ་རྒྱན་ལྟ་བུ་མཛེས་ཆོས་སུ་བཟོས་པ་ཞིག་མ་རེད། འདིས་ནང་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་གནས་དེར་བཤད་སྐྱེལ་གཞིས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད། སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་དང་སྟོང་ལྡན་བའི་རི་དཀར་ཀྱི་ནགས་སུ་བསྐོར་བ་མཚོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩེ་ངར་གྱིས་རི་དཀར་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱའི་བློའི་གཏུ་མུག་གི་རྒྱུན་གཅོད་པ་མཚོན་ཞིང། འདིར་རི་དཀར་གཞིས་ཡོད་པ་ཡང་ལུས་ཅན་ཀུན་ཕོ་མོ་གཞིས་སུ་འདུ་གི་ཡོད་པ་མཚོན། ཐུན་མོང་གི་གཞུང་དུ་འཁོར་ལོའི་རྩེ་བས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིད་པར་གསུངས་སོ། །རྩེ་བས་རྣམས་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་རལ་གྲི་སོ་གཞིས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་དགོས།

ཆོས་འཁོར་དང་དེ་དཀར་ཀྱི་དཔྱིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།

ཆོས་འཁོར་དང་དེ་དཀར་འདི་ཡི་དཔྱིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྒྱ་གར་ཡིན་ལ། བོད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐོག་ངོས་དང། ལྷ་བས་བྲིས་འོག་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི་མཛེས་ཆོས་སུ་བཅོས་པཉང་བྱུང་ཡོད། ད་ཡོད་དཔེ་ཐུ་ཤོས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་ཐང་ནང་ཡོད་པ་འདི་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲག་བཀོས་ནས་སྟོན་པའི་བཞུགས་ཁྱིའི་མདུན་དུ་ཆོས་འཁོར་གྱི་བཀོད་པར། འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་དབུས་ནས་དབྱུག་གུ་ཞིག་ཐད་ཀར་དབས་པའི་ཕྱོགས་གཞི་ཕྱེ་ལ། རི་དཀར་གཞིས་ཀྱི་ལག་ན་བཞག་ནས་བསྐོར་བའི་ཚུལ་ཡོད་པ་འདི་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོས་ཡིན་ལ། མདོ་དང་སྡེགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔྱིས་དང་འགྲེལ་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང། དོན་དངོས་ནི་འདི་རང་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས།

རྒྱལ་མཚན་གྱི་གོ་དོན་ནི།

འདི་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བཙུགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་གོ་དགོས། འདི་ནི་ཐུབ་པ་ཟས་གཙང་སྲས་ཏོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་མཚོན་ཞིང། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདིས་འགྲོ་བ་ཀུན་སྲིད་པའམ་ཏོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་མཚོན་ཏྲས་རེད། མཚོན་བྱེད་

ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གསེར་ཟངས་དང་རས་དང་དང་གོས་ལས་བཟོས་པ་དང། དེར་བརྟེན། ལེགས་བཤད་མདངས་རིས་བཀྲ་བའི་ལྱང་རིགས་གོས། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷག་བསམ་ཡུ་བས་ལེགས་བཏེགས་ཏེ། །དེས་དོན་བསྒོམ་བྱའི་ཏོག་གིས་རབ་མཛེས་པས། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་བརྒྱར་བསྒྲིངས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ནི་དོན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དེ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས།

གཟུའི་རའི་གོ་དོན་ནི།

གཟུར་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིན་ལ། གོང་སྐད་དུ་མཛོད་ལྟན་ཞེས་བསྒྱུར་ཡོད་ཀྱང་དར་ཁྲབ་མ་བྱུང་བ་རེད། འདི་ནི་གོང་གི་དགོན་པ་ཁག་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་ཁར་རྒྱང་བཤམ། རྒྱ་ཕེགས་ཐོག་བཙུགས་པའི་རིགས་ལྟའི་མཚོན་རྟགས་ཤེག་རེད། དེ་ཡང་པད་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོར་ལོ་ཉལ་སྟབས་སུ་ཡོད་པས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཚོན་ལ། དེའི་སྟེང་གི་བྱམ་པས་དོན་ཡོད་བྱུབ་པ་མཚོན་པ། དེའི་སྟེང་གི་པད་མས་འོད་དཔག་མེད་མཚོན་པ། དེའི་སྟེང་གི་ནོར་བུའི་ཏོག་གི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྟན་མཚོན་པས། འདི་ནི་རྒྱས་ཤོས་ཡིན་ལ་དེལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུར་ཡང་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

བྱམ་གཟུགས་གཟུར་རའི་གོ་དོན་ནི།

དབྱིངས་ཀྱི་ཐད་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་གཟུར་རར་གོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་པད་མའི་གདན་སྟེང་གི་བྱམ་པས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཚོན་ཡོད་ལ། དེའི་སྟེང་གི་པད་མ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་མཚོན་པ་དང། དེའི་སྟེང་གི་ནོར་བུའི་ཏོག་གིས་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་མཚོན་ཡོད་པས། དེ་གསུམ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ཀ་ཚང་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་གཟུར་འདི་ལ་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དང། ཕྱི་པའི་ལུགས་དང་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་འདུག དཔེར་ན་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལྷ་ཁང་ཐོག་ཏུ་གཟུར་འཛུགས་སྲོལ་ཡོད་པས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་གོ་དོན་ནི།

འདི་ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་མཚོན་པའི་རི་མོ་ལ་གོ་དགོས། མཇུས་ཚོས་ཀྱི་རི་མོ་འདི་ནི་བོད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒེན་རྒྱན་སོགས་སུ་སྦྱོང་བའི་རི་མོ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཡ་ར་ལ་ཏ་མ་ཀ་ཏ་ཀ་བདུན་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཚེས་ཐིག་ལེ་བཅས་ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམ་པ་བཅུ་བཀྲིགས་མར་ཡོད་པའི་རི་མོ་ཞིག་ཡིན། འདིས་ཕྱི་སྦྱོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དང། ནང་བཅུད་ཀྱི་ས་མས་ཅན་ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་དང་བཅས་པ་དང། དེ་བཞིན་ནང་རྣལ་འབྱོར་བའི་རྟོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚ་ཚང་བ་དང། གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་མཚོན་བྱ་ཞིབ་ཚ་དུས་འཁོར་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས།

སྟོན་པའི་འཁོར་རྣམ་བཞིའི་གོ་དོན་ནི།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེས་འབྲང་གི་སློབ་མ་ལ་གོ་དགོས། འཁོར་རྣམ་བཞི་འདི་ལ་དགེ་སློང་པ་མ་གཏེས་དང། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཏེས་བཅས་བཞི་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་ལ་དགོངས་པ་ཞིག་རེད། དོན་དུ་འཁོར་རྣམ་བཞི་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཏེས་ཀའི་དགོངས་པ་དངོས་ནི། སྟོན་པའི་རྟེས་འབྲང་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕོ་མོ་གཏེས་དང། ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕོ་མོ་གཏེས་བཅས་བཞི་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་འདུག ས་ངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིན་ནས་ནང་པར་ཚུད་པ་ཡིན་པས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རམ་རྟེས་འབྲང་ཡིན་ལ། ནང་པར་གཏོགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་དེ་བཞི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཚོས་སྦྱོང་བཅུ་ཡི་གོ་དོན་ནི།

འདུལ་བ་དང་ཕར་ཕྱིན་སྡེ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་གྲངས་བཅུ་ཡོད་པས་ཚོས་བཅུ་ཞེས་གྲགས། དེར་བཏེན། ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སྦྱིན་པ་དང། ཁན་དང་གློ་གཏོང་བ་དང། ཁཉད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང། ཁེ་སེམས་པ་དང་སྨོན་པ་སྟེ། ཁྱོད་པ་འདི་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། ཁས་ངོ་ནས་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ཁེས་

གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་མ་འགོར་རྣམ་བཞི་ཀུན་ཀྱི་སྨོན་དགོས་པས། སེར་མོའི་ཕྱོགས་དང་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཚང་མས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་གཙོ་བོ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱུན་ཀྱི་ཁ་ཏོན་བྱ་བའི་གསུང་རབ་བཅས་བཏུས་ལ་ཆོས་སྦྱོང་ཅས་མཚན་ཐོགས་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་དང་གྲ་ཚང་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཆོས་སྦྱོང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་འདི་བྱུང་བ་རེད།

དང་པོ་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་གོ་དོན་ནི།

ཡི་གེ་ཤེས་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དོད། བརྟེད་དས་དང་དྲན་པ་མི་ཉམས་པར་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་བྱེད། རིག་གནས་ཆེ་ཐ་མང་པོ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཅན་ཀྱི་གལ་དུ་ཚུད། གནས་སྐབས་ཡི་གེ་འབྲི་བློ་ཤེས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལྟོ་གོས་ཕྱིད་སྣ་བ་ཡང་མཐོང་གསལ་ཡིན། བཀའ་བསྟན་ཀྱི་དོན་དང་གསུང་རབ་དང་རྟོག་ཙམ་དང་ཡིག་ཆ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་བ་ལོན་མི་ལོན་ཡང། དང་པོར་ཡི་གེ་འབྲི་བློ་ཁྱུད་མ་བྱང་གི་ཁྱད་པར་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་ཁྱུད་དང་བརྟ་དག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱང་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཀ་དང་། ཀ་ཤ་དཀའ་བཀའ་རྣམས་སྒྲ་ཅམ་འབྱ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བས་བརྟ་སྦྱོང་གཞུང་དང་། དེ་མཚོན་པའི་ཡིག་གཟུགས་ལ་བྱང་ཆ་ཡོད་དགོས། ཡི་གེ་ནི་བཟོ་ཡི་སྒྲུ་རྩལ་ཀྱི་མཚོག་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་ཡིག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་མི་འདྲ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིག་རིགས་ཇི་ཙམ་ཤེས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་རྒྱ་དང་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱ་འགྲོ་བས་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚོད་པའི་གོ་དོན་ནི།

རང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དམ་པ་རྣམས་ལ་མཚོད་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བའི་བསམ་པའི་རང་གཟུགས་དེ་ཡིན་ལ། ཁོང་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་པས་རེད། ང་ཚོས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་ལམ་ལ་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤེས་པས་མི་ཕན། ཐོབ་འདོད་པས་མི་ཕན། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་དགོས། འབད་པ་ལ་ཚོགས་བསགས་དང་སྒྲིབ་སྦྱོང་གཉིས་ལས་མེད་པས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཐབས་ནི་མཚོད་པ་འབུལ་རྒྱུ་དེ་རེད། ཐེག་དམན་ལུགས་ལ་རང་ལ་ཅི་ཡོད་པ་མཚོད་པ་འབུལ་རྒྱུ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བདག་པོས་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། རང་གི་ལུས་སོགས་མཚོད་པ་དང་། ཐབས་མཚོག་མཆྱལ་ཀྱི་མཚོད་པ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་ཀྱི་མཚོད་པ་སོགས་དངོས་བཤམས་དང་ཡིད་སྨྲལ་ཀྱི་མཚོད་པ་ཡོད་ལ། ལྷག་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཀྱི་མཚོད་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ་སྒྲིན་པའི་གོ་དོན་གྱི།

རང་ལས་དམན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་པས་རང་ལ་ཡོད་པ་གཏོང་བའི་བློ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་གོ་དགོས་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་སྒྲིན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིན་པ་ཡིན། དགེར་ན་ཟས་གོས་སྨན་གནས་སོགས་ཀྱི་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བས་ལྷག་པའི་སྒྲིན་པ་ནི་མི་འཇིག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན། དགེར་ན་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་གླུད་བཏང་ཡས་དང་བསང་དང་གསུར་སོགས་སྒྲིན་པ་དང། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲིན་པ་དང་སྲོག་སྐྱབས་པ་སོགས་རེད། མཆོག་གི་སྒྲིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་རིའི་ཏོར་འཛོལ་གྱི་ཚུལ་ངོ་ཤེས། བླང་དོར་ལ་རང་དབང་ཐོབ། སྲིད་ཞིའི་རང་མཚང་ངམ་འགྲོ་སྟངས། བཟང་ངན་གྱི་འབྲུང་རྒྱུན་རྟོགས། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་རང་གི་ལག་ཏུ་སྟེར་བ་ཡིན་པས་རེད།

བཞི་པ་ཉན་པའི་གོ་དོན་གྱི།

ང་ཚོ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ཚོ་བདེ་བ་མི་འཐོབ་ལ། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བ་བྱེད་མི་ཐུབ། ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་དང་གློག་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མི་འོང་བ་ཡིན། དགེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོ་དང་ལས་རིགས་ཀུན་དགེ་ཏན་བསྟེན་དགོས། མ་བསྟེན་ན་རང་ཚོར་དང་རང་བཟོས་མི་ཡོང་བ་ཞིན་རེད། ང་ཚོས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྱི་དང། ནང་རིག་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་ཉན་དགོས། ཉན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པར་ཉན་ལུགས། ཉན་པ་ཅམ་ཡིན་ན་ཁ་ཅིག་ལུགས་ཁག་ཉན་དགོས། ཉན་ཕའི་ཚུལ་དྲི་མ་བྱུག་རྣམས་སྤང་ནས་ནང་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ཉན་དགོས། ཐེངས་ཁ་ཤས་ཉན་པས་མི་འགྲིག་པར་ཚོགས་དགོས་ཀྱང་གི་ཆ་ལའང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་དགོས།

ལྔ་པ་གློག་པའི་གོ་དོན་གྱི།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་བསྟན་བཅོས་དང་གཙམས་བཀ་རྣམས་གསལ་དག་སྟན་པས་གློག་ནས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལ་གོ་དགོས། སེར་སྐྱ་མང་ཆེ་བས་གློག་ཅེས་པ་འདི་ཚོགས་ཁོ་ན་གློག་རྒྱུར་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གསུང་རབ་ནང་དུ་གློག་པ་དང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་གློག་པའི་ཕན་ཡོན་གསུངས་ཡོད་པས། གློག་པ་གཅིག་པུས་འགྲིག་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། བྱིན་བརླབས་ཀྱི་དོས་ནས་གློག་པ་ཅམ་གྱིས་ཕན་པ་ཡོད་སྟངས་རིམ་གྱི་ལ་གསུང་རབ་གློག་རྒྱུ་དང། བརྒྱ་ཚར་དང་སྟོང་ཚར་གློག་རྒྱ་གསུང་གི་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་གློག་རྒྱ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནང་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། ཡོན་མཚོད་གཉིས་ཀས་ཚོས་གློག་པ་ཞེས་

ནང་དོན་ལ་དོ་སྣང་མེད་པར་གློག་བཞག་ན་འགྲེག་པའི་བསམ་པ་འདི་ཁོར་འཕྲལ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། དོན་ལ་ བསམ་བློ་མ་བཏང་ན་ཀུན་ཚུབ་པ་དང་གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་ཞེས་པ་གསུངས་པ་འདི་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཡིན།

དྲྭ་པ་འཛིན་པའི་གོ་དོན་ནི།

གསུང་རབ་ཉན་པ་དང་གློག་པ་ཀུན་ཐོ་ལ་འཇུག་ཐབས་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་ རེས་ཐོ་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐབས་དང། གཤགས་སྣང་བྱེད་པ་དང་རྒྱགས་ལེན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་ བའི་ཐོ་ཡིན་ལ། ཆོག་དོན་ཀུན་ཐོ་རང་དེས་པས་གང་དུ་ཡང་དགེ་ཚ་བསྡུ་འཚོལ་དང། མིག་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་ དང། ཉིན་མཚན་དང། འགྲོ་འདུག་སོགས་ལ་བལྟས་མི་དགོས་པར་ཐག་ཐོགས་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ འབྱུང་བས། གང་དུ་ཡང་གདོན་ཐུབ་པ་དང་རྒྱ་ཀུ་གདོན་པས་ཕྱི་ནས་ཟློག་ཏུ་ཕན་ཐབས་འདུག་པ་ དང། དོན་ལ་གོ་བ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང། ཀུན་ཚུབ་པར་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དགེར་ན་བཀའ་བསྡུ་ རིམ་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་དགེ་ཚ་ཡི་གེ་ན་གཅིག་མེད་ཀྱང་གསུང་རབ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་ཤར་རེ་ བཏོན་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་ཡང་བལྟ་གློག་ཡིད་ལ་འཛག་པར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེར་གྱུར་པ་ ཤེས་དགོས་སོ།།

བཏུན་པ་འཚང་པའི་གོ་དོན་ནི།

རང་ཉིད་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་རང་དབང་ཐོབ་ཚེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནང་ བཞིན་གཞན་ཀྱིས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་བསམ་པས། གཞན་ལ་ཆོས་འཚད་ཉན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ ཤེས་པ་དང། ཐུང་ཐད་ཤེས་པ་དང། མཐར་མ་ཕྱིན་པར་གཞན་ལ་འཚད་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་པས་དུས་མཚམས་ ཤེས་དགོས། ཆོས་འཚད་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་ལས་དང། ལམ་ལ་འགྲོ་བ་དང། དེར་བརྟེན་ནས་ ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ས་བོན་བཞག་ཐུབ་པ་དང། བཞག་པ་གོང་དུ་འཕེལ་ཐུབ་པ་དང། རང་ཉིད་ལའང་ཁ་ན་མ་ཐོ་ བས་ཉེས་པ་འཚོག་པ་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་བ་དང། འཚད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱོས་པ་རྒྱས་ པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དང། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་རྡོ་སོགས་དགོན་པ་ལྟ་ཁང་དང་རྟེན་ གསུམ་ལ་མི་གནས་པར་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་དགོས་སྟབས། འཚད་ཉན་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་ཕྱི་གཟོ་ཐོ་ལམ་ རྟོགས་ཐུབ་པས་ན། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་ནི་བཤད་སྦྱོང་གཉིས་ཡིན་གསུང་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རེད།

བརྒྱད་པ་ཁ་ཏོན་ཀྱི་གོ་དོན་ནི།

གསུང་རབ་ཀྱི་ལྷིང་པོ་ཁག་ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཤད་རེ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་

ལ་གོ་དགོས་ལ། དེ་ནི་མི་བརྟེད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཚད་བློ་ལ་བཟུང་ཡང་ཕྱིས་སུ་བརྟེད་སོང་བ་ནི་གདོན་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་རེད། བཟུང་ནས་མ་བརྟེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྟོན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཅན་ཁ་ཏོན་བྱས་ནས་ཕྱིས་སུ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདི་དག་ཡིན་ལ། མདོ་ལྟགས་ཀྱི་ཚོས་མང་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁ་ཏོན་གྱིས་བཟུང་བས་ཕྱིང་གཞིར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱུང་བ་འདི་རེད། ཁ་ཏོན་གྱི་ཚུལ་འདི་བོད་དུ་མང་ཚོགས་ཁྲོད་ལ་དར་བས་ད་ལྟ་རང་རེ་ཚོ་ལ་ཁ་ཏོན་དགེ་ཟེར་བ་ཞིག་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་དེར་འཕྲིན་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན།

དགེ་བ་སེམས་པ་ཡི་གོ་དོན་ནི།

ཚོས་ཉན་པ་དང་ཁ་ཏོན་དང་གློག་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་གི་དོན་ལ་རང་གི་བསམ་གཞིག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་པ་ལ་གོ་དགོས། ཚོགས་དོན་གང་གི་ཚ་ལ་ཡང་ཚོགས་སུ་ཞུལ་འདོན་དང་ཆོ་ག་འདོན་དུས་དོན་སེམས་པའི་གོམས་གཤིས་མེད་པར་འདོན་ཐུབ་པས་འགྲེག་པར་བརྩི་བའི་སྟོལ་ངན་ཆགས་ཡོད། སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་ཤིང་དོན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པའི་ཚོས་སྟོང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན**སྟོང་འཇུག་ལས།** ལུས་ངག་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། །སྟོང་པ་ཞན་པས་དེ་ལྟ་མིན། །བཟློས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཞན་གཡེངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས། །ཞེས་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད། དོན་ལ་སེམས་ཇི་ཙམ་སེམས་ཐུབ་ན་དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་གོ་བཅམ་བློ་བ་བདོས་སྟོང་ནས་རེས་ཤེས་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་པ་སྨོན་པ་ཡི་གོ་དོན་ནི།

ཚོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆ་ཐུ་གང་དང་གང་ཞིག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང། དེ་དང་དེའི་དོན་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་ཤིང་འཇུས་པར་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཀྱི་གཞི་དང། ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་དང། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཐའ་དཔྱད། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཐེ་སྟོང་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལ་ཡིད་ཆེད་དང། ཕྱོང་བའི་སྐོ་ནས་ཐུང་བློ་ཚུལ་ལ་གོམས་ཤིང་འཇུས་པ་དང། མངོན་རྟོགས་རྣམས་ཆོག་ལ་མ་ལུས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང། གསང་སྔགས་ཏོ་ཇེ་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་བྱ་རྒྱུད་དང། ཕྱོད་རྒྱུ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པ་དང། སྔགས་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྨིན་ལམ་དང་གྲོལ་ལམ་ཀྱིས་ས་ལམ་རིམ་པ་སྨོན་ནས་གོམས་པ་དང། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་ཀུན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མ་ལུས་པ་དང། གོ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་ལུས་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གོམས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒོ་ཚན།

ཀ། གཙམ་གསལ་ཕྱི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱེས།

༡། གཙུག་ལག་ལང་གི་གོ་དོན་གང་ཡིན་བྱེས།

༢། གཙུག་ལག་ལང་བཞེངས་པའི་དགོས་པ་བྱེས།

༣། དགོན་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་བྱེས།

༤། སྲིད་པ་འཚོར་ལོའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་བྱེས།

༥། ཆོས་འཚོར་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་སྟོན་ཚན་ལྔར་བྱེས།

༦། སྟོན་པའི་འཚོར་རྣམ་པ་བཞི་གང་དང་གང་ཡིན་བྱེས།

༧། ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་རེ་རེ་ནས་བྱེས།

སྨོན་ཚིག་བཅུ་གཅིག་པ།

རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མའི་བསྡུས་འགྲེལ་བཞུགས་སོ།།

འདིར་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་འཛིན་བཟང་རོགས་བློ་ན་མ་མཆིས་པ། འགོར་འདས་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟེང་བོ་གཅིག་ཏུ་ཏེལ་ནས་བཀོད་པ། རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་བོའི་དོན་མདོར་བསྡུས་སུ་འགྲེལ་བར་འདོད་དོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་དགེ་བ་སྒོམ་ཀྱི་དོན། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། ཐ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་དང་བཙོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ།།

དང་པོ་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

ན་མོ་གྱུ་རུ་ཡེ་ཀེ་ཤྭ་ར་ཡ།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** ཕྱག་འཚལ་བོ་བླ་མ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ལ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ན་སྨོན་ནི་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་གྱུ་རུ་ནི་བླ་མ། ཡེ་ཀེ་ཤྭ་ར་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཚད་ཀྱི་ལོ་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་བློ་མ་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

གང་གིས་ཚོས་ཀུན་འཕྲོ་འདོད་མེད་གཟིགས་ཀྱང།།
འཕྲོ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཛད་པ།།
བློ་མ་མཚ�g་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་ལ།།
རྒྱ་ཏུ་སྨོ་གསུམ་གྱས་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** གང་གིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་འགག་དང་འཕྲོ་འདོར་སོགས་མཐའ་བཏྲུད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་བཅོ་བ་སྟོང་ཐུན་ཙམ་པོའི་དབང་གིས་པས་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་ལྟའི་འཕྲོ་བའི་དོན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པར་མཛད་པ། ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་གཞན་ལས་ལྷུ་བའི་བློ་མ། ཐེག་པ་མཚོག་གི་ཚོ་འཕངས་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ་གང་དང་། རྒྱལ་ཀུན་སྟོང་ཐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྟ་རུ་ཤར་པ་འཕགས་མཚོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་དེ་ལ་དུས་རྒྱ་ཏུ་སྨོ་གསུམ་གྱས་བས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།ཞེས་བའོ།།

གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས།།
དམ་ཚོས་བསྟྲུབས་ལས་བྱུང་སྟེ་ཡང་ནི།།
དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས།།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཤཱཀ་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་གནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་**དབལ་ལྡན་ཟླ་བས།** སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ལས་འཕྲུངས་ཤིང་། །སྟོང་ཐུ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཕྱོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་དང་། **དབལ་མགོན་གྱུས།** གང་དག་ཚོས་མངོན་བཀྲིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །གནས་ནས་བབ་པ་མ་ལགས་ལོ་ཏོག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་མཚོག་གི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་ཐུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཕྱིན་བྱག་དང་བསྡུ་བཞིས་བསྡུས་པའི་རྒྱུས་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་ཉམས་ལེན་

རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱང་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེ་ཡི་ལག་ལེན་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་རྣམས་དོན་ཚན་སོ་བདུན་དུ་ཟིལ་ནས་འདིར་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཞུང་བཤད་སྤྱི་འགྲེས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ཡང་འདིས་བསྟན་ཏེ་ཤེས་སློའོ།།

གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྔོན་འགྲེའི་ལག་ལེན་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལག་ལེན་བྱེད་ཚུལ་བོ།།

དང་པོ་ལ་བདུན། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པ་དང་། ཕ་ཡུལ་སྦྱོང་བར་གདམས་པ། དགེན་པ་བསྟེན་པ། མི་རྟག་པ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ། གོགས་ངན་སྤོང་བ། གོགས་བཟང་བསྟེན་པ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ།། དང་པོ་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་ནི།

རྒྱ་བ་ལས།

དལ་འབྱོར་གྱུ་ཆེན་རྟེན་དཀའ་ཕོབ་དུས་འདིར།
བདག་གཞན་འཁོར་བའི་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་བྱའི་ཕྱིར།
ཉིན་དང་མཚན་དུ་གཡེང་བ་མེད་པར་ནི།
ཉན་སེམས་བསྐྱེམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི། མགོན་པོ་ཞི་བ་ལྷས།** མི་ཡི་གྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྱུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །ཆོས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། །ཞེས་པ་ལྟར་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བཅུ་ཚང་བའི་ལུས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆུལ་བར་བྱེད་པའི་གྱུ་ཆེན་དང་འཇུ་བ་རྒྱ་དང་དམ་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྟེན་བཟང་ལན་གཅིག་ཙམ་ཕོབ་པའི་དུས་འདིར། བདག་གཞན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་དུ་གཙེས་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་དང་མཚན་དང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཡེང་བ་མེད་པར་ནི། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཉན་པ་དང་དེའི་དོན་སེམས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་ནི་**དཔལ་མགོན་གྱུས།** དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ལྷ་བློ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ཝོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ལྷུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་དང་། མི་ཉིད་ཡུལ་དབུས་དབང་པོ་ཚང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །སངས་རྒྱས་

བྱོན་དང་དེས་ཆོས་གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེའི་རྟེས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྨོན་ནི་བརྩེ་བའོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ། པ་ཡུལ་སྨོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆུ་ལྟར་གཡོ།།
དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྡང་མེ་ལྟར་འབར།།
བླང་དོར་བརྟེད་པའི་གཏི་མུག་མུན་ནག་ཅན།།
པ་ཡུལ་སྨོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** པ་མ་སྦྱན་མཆེད་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་རང་དང་ཉེ་བའི་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་ཆུ་ལྟར་གཡོ་བ་དང་། དགྲ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་འཁོན་འཛིན་དང་ཁོང་ཁྲོས་ཞེ་སྡང་མེ་ལྟར་འབར་ཏེ། དཀར་ནག་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་བརྟེད་པའི་གཏི་མུག་གི་མུན་ནག་ཡོངས་སུ་འཕེལས་པ་ཅན་ཏེ། མདོར་ན་ཆགས་སྡང་རྩོངས་གསུམ་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་པ་ཡུལ་སྨོང་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། **དམ་པ་འགལ་ཞིག་གིས།** པ་ཡུལ་བདུད་ཀྱི་བཙོན་ར་ཡིན། །པ་མ་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ཡིན། །གཉེན་འབྲེལ་བདུད་ཀྱི་བཙོན་སྒྲུང་ཡིན། །ཁ་ཟས་བདུད་ཀྱི་བསྒྲ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཁོག་འདྲའོ།།

གསུམ་པ། དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

ཡུལ་ངན་སྦྲང་བས་བས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབས།།
རྣམ་གཡེངས་མེད་པས་དགེ་སྦྱོར་ངང་གིས་འཕེལ།།
རིག་པ་དྭངས་པས་ཚོས་ལ་ཏེས་ཤེས་སྐྱེ།།
དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

དམ་པའི་ཚོས་སྐྱེབ་པར་གེགས་མང་བའི་ཡུལ་ངན་སྦྲང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་འགྲིབས་པ་དང་། གོང་དང་གོང་བརྟལ་ལྟ་བུ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་འདུ་འཛོ་མང་བ་དང་འཛིག་རྟེན་

ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་མེད་པས་སེམས་ལས་སྙུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ངང་གིས་འཚེལ་ཞིང་། དེ་ལ་བཏེན་ནས་བྱིངས་ཆོད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་དྲངས་པས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་སྟེ། བསླབ་པ་གསུམ་གོང་དུ་འཚེལ་བའི་གནས་ཇི་སྐད་དུ**ཞི་བ་ལྷས།** དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཚལ་ཆེགས་ཆུང་བའི་སྐྱེད་ཅིང་། །གཡེངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པ། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྷར་དགེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།

བཞི་པ། མི་རྟག་པ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

ཡུན་རིང་འཁོར་གས་པའི་མཛའ་བར་ཤེས་སོ་སོར་འབྱལ།།
འབད་པས་བསླུབས་པའི་ནོར་ཟློས་ཤུལ་དུ་ལུས།།
ལུས་ཀྱི་མཁོན་ཁང་རྣམ་ཤེས་མཁྲོན་པོས་གོར།།
ཚེ་འདི་བློས་བཏང་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** པ་མ་སྤྱན་མཆེད་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ཡུན་རིང་པོར་འཁོར་གས་པའི་མཛའ་བར་ཤེས་རྣམས་དང་སོ་སོར་འབྱལ་བ་དང་། ཟླུན་དང་གཡོ་ཁྲམ་སོགས་ཐམས་ཅེས་གང་དྲག་གིས་ཡུན་རིང་ཤ་ཐང་འབད་པས་བསླུབས་པའི་ནོར་ཟློས་ལོངས་སྤྱོད་ཁང་ཁྱིམ་དང་བཅས་པ་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་འཁོར་དགོས་པར་མ་ཟད། ཐ་ན་རང་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་མཁོན་ཁང་འདི་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཁོན་པོས་བོར་བ་སྟེ། མདོར་ན་འཚེ་བའི་ཚེ་གཉིན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་པས་སྟེང་པོ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་ཚེ་འདི་བློས་བཏང་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས།** ལུས་འདི་གཅིག་པུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤ་རུས་དག །ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་སྐྱེས་ཀྱང་ན། །མཛའ་བོ་གཞན་དག་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཚེ་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་ཀྱང་པའི་དུས། །དེ་ནི་གང་དོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

ལྷ་པ་གོ�་ངན་སྤོང་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

གང་དང་འགྲོགས་ན་ཉེན་མོང་ལས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་།།

ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་ལ།།

བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་སྣྱུར་བྱེད་པའི།།

གོགས་ངན་སྤོང་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** སྤྱི་གཅིག་ཏུ་གོགས་པོ་གང་དང་འགྲོགས་ན་ཚགས་སོགས་ཉེན་མོང་རྣམས་མི་རྟག་གྱི་ཁ་སྦྱོ་བཞིན་བང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་མར་ཏོའི་ཟླ་བ་བཞིན་རིམ་གྱིས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཁྱུངས་གཞན་བན་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་སྣྱུར་བར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའི་སྤྱི་གོགས་ངན་པ་རྣམས་འཆི་ལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་རྒྱང་རིང་དུ་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས།** སྤྱི་གོགས་ཡིན་ཞེས་རྩ་ཅན་མི་འབྱུང་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྤྱི་བའི་གོགས་པོ་ཡིན་ཞེས་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་པ་དང་། ལག་ཏུ་སྟ་རེ་ཐོགས་པ་ཞིག་མི་འདང་གི་ རང་དང་སྙིང་ཏེ་བའི་ཐོལ་གྱིས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྟེན་ལས་རིང་དུ་འཁྱིད་པ་ཞིག་འདོད་སྟེ། དེ་ལ་དཀྱུ་སྦྱལ་བང་དུ་སློབས་པ་ལྟར་སྐྱ་ནས་རྒྱང་རིང་དུ་སྤོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།

དབུ་པ། གོགས་བཟང་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

གང་ལ་བསྟེན་ནས་ཉེས་པ་ཟད་འགྱུར་ཞིང་།།

ཡོན་ཏན་ཡར་རིའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་འགྱུར་བའི།།

བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རང་གི་ལུས་བས་ཀྱང་།།

གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** གོགས་པོ་གང་ཞིག་བསྟེན་ན་ཚགས་སོགས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ངང་གིས་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྟོན་གྱི་ཡར་རིའི་ཟླ་བ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་བདག་ཏྲེན། བཏུན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་

རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་བས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྨོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྨྲོད་འཇུག་ལས།** རྒྱ་བར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩལ་ཞུགས་མཚོ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ།།

བདུན་པ། དགེ་མཚོ་གསུས་འགྲོ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་བ་ལས།

རང་ཡང་འགྲོར་བའི་བཅོན་རྩར་བཅིངས་པ་ཡི།།
འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཡིས་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་ནུས།།
དེ་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྱབས་ན་མི་བསླུ་བའི།།
དགེ་མཚོ་གསུས་མཛོ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** གཞན་ལྷ་ཅི་རང་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུན་དུ་མནར་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་འགྲོར་བའི་བཅོན་རྩར་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་པ་ཡི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཏེགས་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ། ། རི་དང་ཤིང་དང་གྲོང་གི་ལྷ་ལ་སོགས་དེ་དག་གིས་གཞན་སུ་ཞིག་སྐྱོབ་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་པས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་མི་བསླུ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། དགེ་མཚོ་གསུས་པོ་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། ། **མདོ་ལས།** འཇིག་པས་པས་སྐྲག་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ལྷོ་ན་ཤིང་དག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟེ། ། སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། ། སྐྱབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལས་ཐར་མི་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། **སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཐུ་བར།** ས་བས་རྒྱས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། ། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་དོན་འདྲའོ།།

གཉིས་པ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ **དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་དང་། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་རྒྱལ་** **སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་སོ།།**

དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་བཏེགས་ལྷོའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས།།
ཕྱི་གཤི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐུབ་པས་གསུངས།།
དེ་ཕྱིར་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་ཕྱི་གཤི་ལས།།
ནམ་ཡང་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་དམྱལ་སོགས་བཏེགས་ལྷོའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཕྱི་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐུབ་པས་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྨོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་ཆུང་ཆེགས་རིགས་ཀྱང་དུས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པོ་ཞེས་སོ། །ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དམྱལ་བ་ལ་ཚ་གྲང་བཅོ་སྒྲིག་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ། དུད་འགྲོ་ལ་གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པ་དང་གཞན་གྱིས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །འོ་ན་ཐུབ་པས་མདོ་སྡེ་གང་ལས་གསུངས་པམ་ཞེ་ན། **ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།** ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། **དབུ་ཕེར་བཞག་ལས་ཀྱང་།** དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཕྱོ་བ་ལས།

ལྷོད་གསུམ་བདེ་བ་ཐུ་རྫེའི་ཟིལ་པ་བཞིན།།
ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན།།
ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཐར་བའི་གོ་འཕང་མཆོག།
དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་ལྷོད་གསུམ་འགོར་བས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སྟོན་ཅི་དགོས། དེས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐའ་དག་རྫ་རྫེའི་ཟིལ་པ་བཞིན་དུ། བརྟན་པོར་མི་གནས་པར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་གིས་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་ལྷོད་པོ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷོག་ལྷ་དུས་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཐར་

བའི་གོ་འཕང་མཆོག་མི་གནས་པའི་ཐུ་ཏན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་མོད་ཙམ་ཡིན། **རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས།** སྤྱན་བསྡལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྦྱང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་མོ།།

གསུམ་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ་དང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་བདག་ལ་བརྩེ་བ་ཅན།།
མ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་ཅི་ཞིག་བྱ།།
དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བདག་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་བརྩེ་བ་ཅན་གྱི་མ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྒྱུན་དུ་མནར་ན། རང་ཉིད་གཅིག་བུ་ཁྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཙམ་ཐོབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་པའི་མ་རྣན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཇུག་སྒོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་མོད་ཙམ་ཡིན། **རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས།** སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འཕྲོད།།

གཉིས་པ། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་བ་ལས།

ཐུགས་བསྟལ་མ་ལུས་བདག་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།།
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཕན་སེམས་ལས་འཕྲུངས།།
དེ་ཕྱིར་བདག་བདེ་གཞན་གྱི་ཐུགས་བསྟལ་དག།
ཡང་དག་བརྗེ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** སྒོམ་གསུམ་འགོར་བས་བསྡུས་པའི་ཐུགས་བསྟལ་མ་ལུས་པ་བདག་ཉིད་གཅིག་བུ་བདེ་བར་འདོད་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་མ་རྟོག་པ་འདི་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་ཞིང། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་ཐུ་ཏན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་གཞན་ཕན་བྱེད་ཚུན་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འབའ་ཞིག་ལས་འཕྲུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་དང་དག་ཚོགས་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐུགས་བསྟལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བདག་གིས་དང་དུ་ལེན་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་བདེ་ཐུགས་ཡང་དག་བར་བརྗེ་བའི་སྒོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱེད་ཚུན་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། **སྒྲོད་འཇུག་ལས།** འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བསྟལ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་གོས་འཇལ།།

གཉིས་པ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དགེ་བ་ཚོས་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། རང་རྒྱུད་སྨིན་པའི་ཡན་ལག་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན། རྒྱུན་དུ་བསླབ་པའི་གནས་གཞན་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ལ། གཉིས་བར་བཤད་པ་དང། ཐུགས་བསྟལ་དང་ལེན་གྱི་བཤད་པ། འགྲན་སེམས་ལ་བཤད་པ། ཐུགས་བསྟལ་དང་ལེན་གྱི་བཤད་པ། ཁེངས་ཏེགས་སྒོང་བ། ཞེན་ཚགས་སྒོང་བ། གཏི་མུག་སྒོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ལས།

དང་པོ། གཏོང་བར་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

སྙ་དག་འདོད་ཆེན་དབང་གིས་རང་གི་ཧོར།།
ཐམས་ཅད་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང་།།
ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས།།
དེ་ལ་བསྟོ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** སེམས་ཅན་སྙ་དང་གང་དག་གིས་འདོད་པ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་རང་གི་ཧོར་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དངོས་སྙ་འཕྲོག་པའམ་གཞན་ལ་བསྐུལ་སྤྲོང་བྱས་ཏེ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང་། དེ་དང་དེ་ལ་ཁྲོ་བ་ལྟ་ཅི། དེ་ལས་ལྷོག་ནས་བཟོད་པའི་ཚོ་ཆ་བརྟན་པོར་བགོས་ཏེ་རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་ནུས་པར་མ་ཟད། ཆོག་མི་ཤེས་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། **སྤྱོད་འཇུག་ལས།** བདག་གིས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ལ། །ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས། །རྒྱ་ཆུ་གསོད་དང་སྨོད་པའམ། །བཏེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རུག། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཁོག་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱིན་བསྟལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

བདག་ལ་ཉེས་པ་ཐུང་ཟད་མེད་བཞིན་དུ།།
གང་དག་བདག་གི་མགོ་བོ་གཅོད་བྱེད་ནའང་།།
སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་ཡི་ཕྱོགས་པ་རྣམས།།
བདག་ལ་ལེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** བདག་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱིམས་ལུགས་གང་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཐུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། ཞེ་སྡང་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་དག་གིས་བདག་ལ་བརྗེག་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བར་བྱེད་པར་མ་ཟད་བདག་གི་མགོ་བོ་སོགས་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་དུམ་བུར་གཅོད་པར་བྱེད་ནའང་། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་དེ་དང་དེ་ཡི་སྨོ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་སྒྲིལ་བར་དེའི་རྣམ་

སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་དང་བ་ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་ལེན་པར་བྱས་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྨྲོད་འཇུག་ལས།** གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཅི་ཞིག་བན། །ཞེས་བཤད་དོན་བསྡུས་པའོ།།

གསུམ་པ་མི་སྙན་པར་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫ་བ་ལས།

འགའ་ཞིག་བདག་ལ་མི་སྙན་སྙ་ཚོགས་པ།།
སྟོང་གསུམ་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་ན་ཡང་།།
བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སླར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི།།
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རྩོངས་པ་དང་འགྲན་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་ལྷུང་བའི་སྒྲ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མེད་སྨྲོ་སྐུར་གྱིས་ངན་སླུས་དང་། ཚིག་མཚོན་སོགས་མི་སྙན་པ་ཐ་ཚོགས་པ་དག་སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་ན་ཡང་། ཐུགས་རྗེ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་ལན་དུ་ཕྱིར་ཞོ་བ་དང་འགོན་འཇོན་མི་བྱེད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེ་ཅ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གང་ཅུས་བརྗོད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། **སྨྲོད་འཇུག་ལས།** གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟག་བརྗོད་པས། །རང་གི་གྲགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །བདག་ནི་བྱན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར། །དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ།།

བཞི་པ་སྨད་པར་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫ་བ་ལས།

འཕྲོ་མང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས།།
མཚང་ནས་འབྱུས་ཤིང་ཚོགས་ངན་སྨྲ་ན་ཡང་།།
དེ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས།།
གུས་པས་འདུད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** འགྲོ་བ་མང་པོ་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པའི་དབུས་སུ་རང་རྒྱུང་མ་དུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། བདག་གི་མཚང་ནས་འབྱུས་ཤིང་རྒྱན་ཏགས་དང་གཡོ་ཁྲམ་སོགས་མི་འོས་པའི་ཆོག་ངན་སྨྲ་ཆོགས་སྨྲ་ན་ཡང་། སྨྲ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་འགོན་འཛིན་དང་ཁྲོ་བ་མི་བྱེད་པར་དེ་ལས་ལྷོ་གཡས་སྐྱེ། **བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས།** མཚང་ལ་ཕོག་པ་གདམས་ངག་གི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྙོན་ཡོན་ཡོ་བསྲང་མཛོད་མཁན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྨོ་གསུམ་གྱས་པ་དང་འདུད་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་སྟེ། **བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གླང་རི་ཐང་པས།** གང་ལ་བདག་གིས་ཕན་བཏགས་པའི། །རེ་བ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས། །ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་གཞོན་བྱེད་ནའང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པར་བལྟ་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ།

ལྟ་བ་ཁྱད་གསོད་ལ་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ།

རྩ་བ་ལས།

བདག་གི་བུ་བཞིན་གཅེས་པར་བསྐྱེངས་པའི་མིས།།
བདག་ལ་དགྲ་བཞིན་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཡང་།།
ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་བུ་ལ་མ་བཞིན་བུ།
ལྟག་པར་བརྩེ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** བར་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་ཅི། བདག་གི་ཤཱ་ཁྱག་ལས་ཆད་པའི་བུ་དངོས་བཞིན་དུ་ཡུན་རིང་མོ་ནས་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་གཅེས་པར་བསྐྱེངས་པའི་མིས། ཏིན་གཟོ་བའི་ཚབ་ཏུ་བདག་ལ་དགྲ་བོའི་དྭངས་མ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་ལ་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་གིས་འགོན་འཛིན་མི་བྱེད་པར། དགེར་ནས་སྙིང་ལ་ཚ་བའི་རིམས་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་བུ་སྙོན་པ་ལ་མ་ཡིས་རང་གི་བུ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་བརྩེ་བས་སྐྱོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱིག་ཁོག་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་ལྟུང་ནས་ཐུང་དོར་དང་བཟང་ངན་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་ཤལ་དེ་རིགས་ལ་ལྟག་པར་བརྩེ་བའི་སྨོ་ནས་བཟོད་པ་སྨོས་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་སྟེ། **དགེ་བཤེས་གླང་ཐང་པས།** རང་བཞིན་ངན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཕྱིག་ལྟུག་དྲག་པོས་ནོན་མཐོང་ཚེ། །རིན་ཆེན་གཏེར་དང་ལྡན་པ་ལྟར། ।

རྟེང་བར་དཀའ་བའི་གཅེས་འཛིན་ཞོག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ།།

དྲུག་པ། འགྲན་སེམས་ལ་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཙྪ་བ་ལས།

རང་དང་མཉམ་པའམ་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།།
ང་རྒྱལ་དབང་གིས་བརླབ་ཕབས་བྱེད་ནས་ཡང།།
བློ་མ་བཞིན་དུ་གུས་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི།།
སྲོག་བོར་ལེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རིགས་རྒྱས་ཆོ་འཕྲང་ངམ་དབང་ཕྱུག་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་རང་དང་མཉམ་པའམ་རང་ལས་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཡིས་ཕྲག་དོག་དང་རྩོམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་བདག་ལ་བརླབ་བཅོས་དང་མཚོང་ཚུང་འདྲ་མིན་བྱེད་ནས་ཡང། **དེ་ལ་བློ་སྤྱོང་ཚོགས་བཤད་མར།** ཤར་ལ་གཤོད་པ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་ཚུད་ལ་གནག་པའི་རིགས་སྐྱེ་བ་སྤ་མའི་ཤ་འགོན་གྱི་བྱང་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཞེ་སྡང་གི་བློ་བརྗོད་ན་སྙིང་རྗེའི་ཐག་པ་འཛིན་ཟེར་བ་ལྟར་ཡོད་པས་བཀོལ་ལ་རྒྱུ་ཀུ་སྲོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་སྡང་གི་བློ་བརྗོད་ནས་ཕྱི་ཝ་ཁྲོ་བར་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་རང་གི་ཐུང་དོར་ལེགས་ཉེས་ཚུལ་བཞིན་སྦྱང་བར་མཛད་མཁན་གྱི་ཐུ་མ་བཞིན་དུ་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཤུང་རྒྱལ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་བོར་ལེན་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།།

བདུན་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ།

ཙྪ་བ་ལས།

འཚོ་བས་ཕོངས་ཤིང་རྒྱ་ཀུ་ཡིས་བརླན།།
ཚབ་ཆེན་ནད་དང་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་སླར།།
འགྲོ་ཀུན་སྲིག་སྡུག་བདག་ལ་ལེན་བྱེད་ཅིང་།།
ཞུམ་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** དཀའ་སྡུག་འབད་པ་དྲག་པོས་ཐང་པ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཁོ་ན་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་

བྱས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་རས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ལ་འབད་པ་ལྟར་ལེན་མི་བྱེད་པས། འཚོ་བས་ཕོངས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་ཤ་མངོག་ཉམས་ཏེ་མངོག་མི་སྡུག་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་མཚན་རྒྱ་ཏུ་ཆུང་དོར་གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་མི་ཡིས་བརླུས་བཅོས་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་ཆས་ཞན་པའི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་ཤུགས་ཉམས་ཏེ་ཆུང་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་ཚབས་ཆེན་པོའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ལ་སྦང་བའི་གཉོན་བགེགས་འབྱུང་པོའི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དང་བར་ཚད་ཀྱི་གནོད་པས་བཏགས་དང་། ཉེས་བསྟེད་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་དང་བ་ཆེན་པོས་ལེན་པར་ནུས་པའི་སྤོབས་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ནུས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཞུམ་པ་མེད་པར་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་མོ་ཞེས་པ་སྟེ། **པཾ་ཚེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས།** སྟོང་བཅུད་སྤྱི་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་གང་སྟེ། །མི་འདོད་སྡུག་བསྔལ་ཆར་ལྟར་འབབ་གྱུར་ཅིང་། །ལས་དགེ་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས། །རྒྱུན་དགེ་ལས་དུ་ལོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབབ་ས་གཅིག་གོ།

བརྒྱད་པ་ཁེངས་རྡེགས་སྦང་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

སྟན་པར་གྱུགས་ཤིང་འཕྲོ་མང་སྤྱི་བོས་བཏུབ།།
རྣམ་ཐོས་བུ་ཡི་ནོར་འདྲ་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་།།
སྲིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་སྟོང་པོ་མེད་གཟིགས་ནས།།
ཁེངས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་ཉམས་ཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་མཛད་པ་དང་ལྡན་སྒོམ་སྟོང་པའི་འཕྲིན་ལས་སོགས་ཀྱིས་སྟན་པར་གྱུགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་མང་པོས་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་སྤྱི་བོས་བཏུབ་པ་དང་། ནོར་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་གསེར་དངུལ་བང་ནོར་བུའི་རིགས་སོགས་ཆུད་པར་དཀའ་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་འདོད་རྒྱའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་ཐོས་བུ་ཡི་ནོར་ཀྱི་བང་མཛོད་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། འཕོར་བས་བསྡུས་པའི་ཆུད་བཀུར་སྟན་གྱུགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད། ཁ་དྲག་དབང་བཙན། རིགས་གཟུགས་ལང་ཚོ་སོགས་བྱེ་མའི་མཆོད་བུ་བཞིན་སྟོང་པོ་མེད་པར་གཟིགས་ནས། དེ་དག་ཐོབ་ཀྱང་ཏློམ་པ་དང་

ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་མཆོག་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྦྱངས་ནས་མེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། **སྨྱོན་འཇུག་ལས།** བྱེ་མའི་ཁང་བུ་བཏེགས་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གা་ཚད་དུ། །དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པོ།།

དགུ་པ་ཞེ་སྡང་སྨོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

རང་གི་ཞེ་སྡང་དགྲ་བོ་མ་ཐུལ་ན།།
ཕྱི་རོལ་དགྲ་བོ་བཏུལ་ཞིང་འཚེལ་བར་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་དམག་དབྱུང་གིས།།
རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རང་ཉིད་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་འཕྲུང་ཞིང་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ནང་གི་ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་བོ་མ་རྟོག་པ་འདི་ཉིད་རྟེ་སྲིད་དུ་མ་ཐུལ་ན་དེ་སྲིད་དུ་རང་དང་འགྲོན་འཇོན་ཚོར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་རྣམས་ལ་རང་སྲོག་བློས་གཏོང་གིས་བཏུལ་ཞིང་ཆོལ་ན་ཡང་། ཁོན་པའི་ཚུ་ལྟར་བཅུས་ཤིང་འཚེལ་བ་དང་ཆགས་པའི་ཁ་ལྟ་ལྟར་གཏོགས་ཤིང་རྟེ་མང་རྟེ་མང་དུ་འཚེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དགྲ་ལ་འཚོ་བ་མེད་པའི་གཞན་བཅོམ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་ཆེ་ཆུང་ཀྱི་ཞེ་ལྟང་ཐར་ལ་ཁ་ཏན་ལ་ཁ་ལ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཕ་ཉ་ལ་ཁ་ལ་ལ་ཡོད་ཀ་ཆ་ཡ་ལ། **ལྟ་ཁ་ལ** ཕ་ལ་ཁ་ལ་ལ་ཡ་ལ། ཁ

གང་ལ་ཞེན་ཚགས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས།།

འཕྲལ་ལ་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལགས་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** མཇོས་པའི་གཟུགས་དང་སྣྲན་པའི་སྒྲ་སོགས་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པའི་བསྟུས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ལན་ཚའི་ཆུ་དང་འདྲ་བ། རྟེ་ཙམ་སྐྱེ་ཅིང་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྲེད་པ་འཞེལ་བར་འགྱུར་བས། དེས་ན་རྒྱུ་ནོར་གྱི་རིན་ཐང་དང་། ཆུང་མའི་ལང་ཚོ་སོགས། གང་ལ་ཞེན་ཚགས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། འགོར་བའི་བཅོན་དུ་འཚེང་བྱེད་ཀྱི་ཞགས་པ་དང། ཐར་པའི་ལམ་ཆེན་སྒྲོག་པའི་ཡོལ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་འཕྲལ་དང་འཕྲལ་ལ་མཆི་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ།། གཞན་དོན་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། འདོད་ཚགས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྟོང་བ་གསུངས་པ་ནི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་སྟེ། **འཕགས་པ་ལྷས།** འདོད་ཚགས་མཇར་མི་མཇར་འདྲ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ནུས་སོ།།

བཅུ་གཅིག་པ། གཏི་མུག་སྟོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལགས་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ལ། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྒྱལ་སྲས་ལགས་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དག་རང་གི་སེམས།།

སེམས་ཉིད་འདོད་ནས་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ།།

དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་གཟུང་འཛིན་མཚན་མ་རྣམས།།

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྲས་ལགས་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རྟེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དག་གཏི་མུག་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་རང་གི་སེམས་འདིས་སྟོ་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྟོ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱང་གཉིད་མ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་**རྒྱ་བ་གྱུས་པས།** མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །ཟླ་ཡང་གཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་དོན་གྱིས་འབྲེལ་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བ་སྟེམ་སྟེ། ཐྱོད་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ཉིད་ཐུན་مོང་སྟང་དོར་ལྟ་བའི་རྣམ་བཞག་རྣམ་རིག་པ་དང་མཐུན་པར་སྟང་སྟེ་ཐྱོས་པས་ཚོག་གོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ན།།
དབྱར་གྱི་དུས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་ཇི་བཞིན་བྱ།།
མཛེས་པར་མཐོང་ཡང་བདེན་པར་མི་ལྟ་ཞིང་།།
ཞེན་ཆགས་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རང་གི་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་གཉེན་ཉེ་འོངས་སྤྱོད་སོགས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག་དང་འཕྲད་པ་ན། དེ་དག་དགེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་ཆར་རྒྱུན་དང་ཉི་འོད་ཟེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟན་གྱི་འཇའ་ཚོན་རྣམས་མིག་ལམ་དུ་མཛེས་ཀྱང། དོན་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་བློས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཛེས་པར་སྟང་ཡང་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པ་མི་ལྟ་ཞིང་། དེ་ལས་ཕྱོགས་སྟེ་འགོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཞེན་ཆགས་སྤོང་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་**འཇུག་ལྷགས་ལྔ་མདོ་དྲངས་པར།** མེ་ལོང་ཤེན་ཏུ་ཡང་དག་པ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྙན་བཙུན་པ་དེ་བཞིན་བྱ། །ཕྱོན་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཅད་གཅིག་གོ།།

གསུམ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

སྡུག་བསྔལ་སྟ་ཚོགས་ཆེ་ལམ་བུ་ཤི་ལྟར།།
འཕྲལ་སྟང་བདེན་པ་གཟུང་བས་ཞ་ཐང་ཆུ།།

དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཏེན་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ།།

འཕྲལ་བར་ལྟ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཚ་གྲང་བཅོ་བསྲེགས་དང་། སྐྱེ་ཀུ་ན་འཚེ། དགྲ་མི་ལྟུག་པ་དང་འཕྲད་པ། གཞན་ལྟུག་པ་དང་བྲལ་བ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་སོགས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཐོང་དགོས་པའི་ལྟུག་ཚོགས་པ་རྣམས་དགེ་བར་ན་བུ་ཅིན་ཏུ་བཅུ་བའི་མ་ཡིས། ཆེ་ལམ་ནང་དུ་རང་གི་བུ་ཅི་བ་ཆེས་པ་ན་ལྟུག་བསྟལ་ཅིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ་འབྱུང་ནའང་དོན་དངོས་ལ་བུ་ཅི་བ་མི་བདེན་པ་ལྟར། འཕྲལ་ལྟང་བདེན་པར་གཟུང་བའི་དབང་གིས་རིགས་རྒྱུ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་འཚེ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་ཚོགས་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་ཙ་ཐང་ངམ་ཡིད་ཐང་ཆད་པ་འདི་བྱུང་བས། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བས་བལྟས་པའི་སྐྱེ་ཀུ་ན་འཚེ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཏེན་ཏང་གང་ཞིག་འཕྲད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་འཕྲང་བར་ལྟ་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིད་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཀུན་ཆགས་སྡང་དང་བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གློལ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་འདི་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། **རྒྱ་བ་གླགས་པས།** སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྲོལ་འགྱུར་ཞིང་། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཞན་པ། ཁྱད་པར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་ནི།

རྩ་བ་ལས།

བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ལུས་ཀྱང་གཏོང་དགོས་ན།།

ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྨྲོས་ཅི་དགོས།།

དེ་ཕྱིར་ལན་དང་རྣམ་སྨིན་མི་རེ་བའི།།

སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་

ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་འཕང་པ་མེད་པར་གཏོང་དགོས་ན། ཕྱི་རོལ་ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་དང་མོར་ཟླས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་གང་དུ་གཏང་ནལང། དེའི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་གཞན་གྱི་དོན་ལན་འཛིན་པ་དང་ཕྱི་མ་རེ་འགའ་བའི་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་རེ་བ། དེ་ལས་ལྷོ་གསྟེ་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀོ་ན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྤྱོད་འཇུག་ལས།** དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། །རྨོམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཚར་མེད། །གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུའི་རེ་བཞང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ལ། འདིར་ལན་དང་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བ་ཞེས་པ་པར་ཕྱིན་ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྲུབ་པས།།
གཞན་དོན་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་གང་མོའི་རྒྱ།།
དེ་ཕྱིར་སྲིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཡི།།
ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** གཞན་གཅོད་གཞི་ལས་ལྷོ་གཅིག་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་ཡང་མེད་པར། རང་དོན་ཉེ་ཆེ་བ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མི་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཁོ་འཕང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་མི་འགྲུབ་ན། གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི། བློ་ལྟན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཁོ་ན་ལགས་པས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ལ་དགྱེ་སྦྱོལ་གྱི་ཚང་ལྟར་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཏེ། སྲིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་དག་ལས་ལྷོ་གསྟེ། གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་མི་གཅོད་བྱ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་སྦྱང་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **རྒྱ་བའི་ཞལས་ཀྱིས།** སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་

རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཁོག་གཅིག་གོ།།

གསུམ་པ། བཟོད་པ་སྨོན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ་ལས།

དགེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྲས་ལ།།
གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་གཏེར་དང་མཚུངས།།
དེ་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཞེ་འཐས་མེད་པ་ཡི།།
བཟོད་པ་སྨོན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** དགེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་བསྒོད་བྱེད་ཆོགས་གཉིས་རྒྱས་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་པོ་དག་གིས། གཤེ་ཞིང་ཚང་འབྱུ་བ་དང་སྡིག་ཅིང་སྒོག་ལ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་དགོས་འདོད་སྣ་དགུ་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་གཏེར་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་སྨོན་པའི་ཡུལ་མེད་ན། དེ་ལ་གོམས་པའི་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཇོགས་ཏུ་མེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཁོན་འཛིན་གྱི་ཞེ་འཐས་མེད་པ་ཡིས་གནོད་ལེན་ཕན་པ་སྣྲུབ་པའི་བཟོད་པ་སྨོན་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས།** ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་ཁོས་གྱུར་ཏེ། །གཤེ་ཞིང་ཚང་འབྱུ་སྡིག་ཅིང་སྒོག་ཀྱང་། །མི་འཐུག་གནོད་ལེན་ཕན་པ་སྣྲུབ་བྱེད་པའི།། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཇོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེས་ན་མི་བསྟན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་བཞིན་ཇོགས་ཏུ་མེད་པས། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་གཞོམ་པའི་སྨྲད་དུ་རྟེ་ཅམ་འབད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་འཁོན་དང་ཞེ་འཐས་རྒྱས་རྟེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ལས་ཉུང་དུ་མི་འགྲོ་ལ། དེ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་འདི་གཅིག་པུ་བཅོམ་པར་བྱས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་འཇོམ་པར་གྱུར་ཏེ། **ཞེ་བ་ལྟས།** སེམས་ཅན་མི་སྲུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ། དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་། །ཁོ་བའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། །དགྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། །

བཞི་པ། བཅོན་འགྲེས་རྩོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཉན་རང་ཡང།།
མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བཟློག་ལྟར་བཅོན་མཚོང་ནས།།
འཕྲོ་ཀུན་དོན་དུ་ཡོན་ཏན་བློང་གནས་ཀྱི།།
བཅོན་འགྲེས་རྩོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རང་ཉིད་གཅིག་བུའི་དོན་དུ་ཞི་བ་ཐྲོང་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འབའ་ཞིག་བཅོན་པས་སྒྲུབ་པའི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཡང། དམེར་ན་མགོ་ཐམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་ན་དེ་ཉིད་ཐྲོང་བར་བཟློག་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་འབད་པ་ལས་བྱ་བ་གཞན་དུ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡེངས་པ་ལྟར། ཐྲོང་ནས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཅོན་པ་ལྟར་བློ་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཐུ་ཕམས་ཅན་ཞིས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གང་ལས་བྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་བཅོན་འགྲེས་བཅུམ་དགོས་པ་ནི་ཐོ་ཐོ་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་བདག་ཉིད་བརྩེ་བ་དང། ཐུགས་ཟུག་པ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་རྣམས་ཐལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བཅོན་འགྲེས་རྩོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་སྟེ། **དཔལ་མགོན་གྱུས།** མགོ་ལམ་གོས་ལ་གློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བཟློག་པཀྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བཀྲིད་ལྟད་འབད་འཚལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ།།

ལྷ་པ། བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས།།
ཏིན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམ་པར་ཤེས་བྱས་ནས།།
གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་ཡང་དག་འདས་པ་ཡི།།
བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** སེམས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག

ཏུ་གནས་ཤིང་། གཞན་ན་གཡོ་མེད་རི་བོ་ལྟར་བརྟན་པ་དང་བཏང་ན་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་བདག་མེད་ཀྱིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་བ་བྱེད་པས་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་འཇོམས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ནས། དེ་ལས་གཞན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་རྩे་སྟེ་གཟུགས་མེད་སྒྲུབ་མཚན་བཞི་ཡི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཁོག་ས་རྣམས་ནི་རང་སའི་སྒྲོན་གྱིས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་རྩང་བའི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྒྲོན་འཇུག་ལས།** ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅོལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཚགས་པ་མེད་ལས་མངོན་དགས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ལ་འདིར་ཞི་ལྷག་གི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་འདྲིས་ཤིང་རིང་དུ་བརྩོན་ན་མ་གཏོགས་པ་བུམ་ལག་མཐེལ་ཙམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་ལྷག་ཏུ་འཇུག་པའི་བཀའ་གནད་དགོལ་བར་མི་ནུས་པས། འདི་དག་གི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཅིས་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་འཇུག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བསྟན་པོ།།

བྱག་པ། ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ་ལས།

ཤེས་རབ་མེད་ན་ཥ་ཏ་ལ་ཕྱིན་ལྟ་ཡིས།།
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པས།།
ཐབས་དང་ལྡན་ཞིང་འགོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི།།
ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་བདེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན། དེ་ལས་གཞན་སྟོན་སོགས་ཤ་ཏ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཡིས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པས། དེས་ན་རྟོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚ་སྟོན་སོགས་དང་ལྡན་ཞིང་འགོར་གསུམ་བདེན་པར་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྟོབ་པ་རྒྱས་སྦས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **མདོ་སྡུད་པར།** ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ཡིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པ་ནུས་མ་ཡིན། །གང་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་བོ། །ཞེས་དང་**རྒྱ་བ་གྲགས་པས།** ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྟན་སྒྲོས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འཁྱིད་པ་དེ་བཞིན་འདི་ཡང་བློས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བློར་ཀྱེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྱོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་འགྲོར་བ་ལས་སྨྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་འགྲོར་བ་ལ་འཛིང་བྱེད་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཉིད་བསལ་བའི་སྒྲུབ་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲྀན་པོགས་ཐབས་ཀྱིས་ཆ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཁོ་ནར་གསུང་པ་ཡིན་ཏེ། **ཞི་བ་ལྷས།** ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་**བཞི་བརྒྱ་པར།** ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཞི་བ་ཐུང་འབས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བཏོད་པའི་སྟོ་གཅིག་བུ་གནས་ལུགས་སྟོང་པའི་རང་ཞལ་མཇལ་བ་ལ་བློ་མ་གོང་མའི་མན་ངག་ཡིན་ཟེར་བའི་བེ་བུམ་ལག་མཁྱེལ་ཅམ་ཀྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་པས། དེ་བས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་ཀྱི་ཚ་འཇུག་བཞི་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་འགྲེལ་བའི་འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་བ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་འཇུས་ཤིང་བཙོན་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བསྟན་འོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུན་དུ་བསླབ་པའི་གནས་བསྟན་པ་ལ། ༡། རང་གི་སྟོན་ལ་བརྟག་པ་དང་། ༢། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སྟྲས་པ། ༣། ཅོང་གཞིའི་རྟེད་བཀུར་ལ་མི་ཚགས་པ། ༤། ཚོགས་རྒྱས་སྟོང་བ། ༥། ཉོན་མོངས་འབྲུར་འཇོམས་བྱེད་པ། ༦། རྒྱུན་དུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ། ༧། དགེ་རྩ་ཇི་གསོ་བྱང་དུ་བསྟོ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་དང་བདུན་ལས།

དང་པོ་རང་གི་སྟོན་ལ་བརྟག་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

རང་གི་འཁྲུལ་པ་རང་གིས་མ་བརྟགས་ན།།

ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་བྱེད་སྒོད་པས།།

དེ་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་རང་གི་འཕྲལ་བ་ལ།།

བརྟགས་ནས་སྒོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རྒྱུན་དུ་རང་གི་སྦོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ལམ་ལ་ཏན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོ་སྦྱོང་ལས་འབྱུང་བའི་གནད་འགག་མཐའ་དག་ལ་འགལ་བ་དང་འཕྲལ་བ་འབྱུང་མིན་རང་གིས་མ་བརྟགས་པར་རང་དགར་བཞག་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆོས་པའི་གཟུགས་འཆོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མིན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཁ་ན་མ་མཐོ་བའི་ལས་འདྲ་མིན་བྱེད་སྲིད་པས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྒྱུན་དུ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་འཕྲལ་བ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་བཅད་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བའི་ཉེས་ལྟུང་བ་མོ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སྟོན་པས་བཞིའི་བཤགས་པས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། **སྒྲོང་འཇུག་ལས།** བསླབ་པ་བསྡུང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་སེམས་བསྡུང་བྱ། །སེམས་འདི་བསྡུང་བར་མ་བྱས་ན། །བསླབ་པ་བསྡུང་བར་ཡོངས་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་སྨྲས་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་བ་ལས།

ཉོན་མོངས་དབང་གིས་རྒྱལ་སྲས་གཞན་དག་གི།

ཉེས་པ་སྨྲེང་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་བས།།

ཐེག་པ་ཆེ་ལ་བཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི།

ཉེས་པ་མི་སྨྲ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ལ་ཡུན་རིང་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤ་རོལ་པའི་ནང་གི་རྟོགས་པའི་གནས་ཚད་མི་རྟོགས་པར་ཕྱིའི་སྒྲོང་ལམ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལུས་ཅན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དང་གཞན་དག་གི་སྒྲོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྨྲ་ཚོགས་པ་གྲེང་ན། དེས་གཞན་ལ་མི་གཙོད་པ་སྨྲ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མར་ཏེའི་ཟླ་བ་བཞིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ལུས་ཅན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཉེས་པ་མི་སྨྲ་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། **སྒྲོང་**

འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་སྐྱེས་པར་འདོད་གྱུར་ཏམ། །སྨྲ་བ་འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །དང་བོར་རང་གི་སེམས་བཏགས་ནས། །བཏན་པས་རིགས་པ་ལྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ཕྱོད་གཞིའི་རྟེད་བཀུར་ལ་མི་ཚགས་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཕྱ་བ་ལས།

རྟེད་བཀུར་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་ཕྱོད་འགྱུར་ཞིང།
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཉམས་འགྱུར་བས།།
མཛའ་བཤེས་ཁྱིམ་དང་སྦྱིན་བདག་ཁྱིམ་རྣམས་ལ།།
ཚགས་པ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་གིས། གཙན་ས་འམ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ། དགེན་པའི་རི་ཁྲོད་སོགས་ཕན་ཚུན་འཕྲུག་ཅིང་ཕྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ཐན་པས་རྒྱུང་པའི་ལྟུང་བོ་བཞིན་ངང་གིས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་ཕ་མ་སྤྱན་འབྲེལ་སོགས་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཁྱིམ་དང་དད་པའི་དབང་གིས་མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱོར་བའི་སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་རྣམས་ལ་ཚགས་པ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྤྱོད་འཇུག་ལས།** རྟེད་དང་བཀུར་སྟེ་གྲགས་འདོད་པཉམ། །གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པཉམ། །བདག་སེམས་རིམ་གྲོལ་འདོད་ཀྱང་ན། །དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ།།

བཞི་པ་ཚིག་རྩྭར་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཕྱ་བ་ལས།

རྩྭར་མོའི་ཚིག་གིས་གཞན་སེམས་འཕྲོགས་འགྱུར་ཞིང།།
རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་འགྱུར་བས།།
དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི།།
ཚིག་རྩྭར་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** ཁྱད་གསོད་དང་དམའ་འབེབས། གཞི་མེད་སྐྱུར་འདེབས་སོགས་ཀྱི་རྩྭ་མོའི་ཚོགས་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་འཐུགས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྨྲོད་ཚུལ་ཉེས་བྱེད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་བས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཚོགས་རྩྭ་ཀྱི་རིགས་ཐ་ན་ཀྱལ་ཀ་དང་ཀུ་རེ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྨོང་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྨྲོད་འཇུག་ལས།** གང་ཚེ་བདག་བསྟོད་ལྡན་ལེན་པའམ། །གཞན་ལ་སྨོད་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཀཱཥ་བཅས་འགྱེད་དང་བཅས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ཤིང་བཞིན་གཅན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྐོ་མཚུངས་སོ།།

ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་འབྱུང་འཇོམས་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

ཉོན་མོངས་གོམས་ན་གཉེན་པོས་བརྒྱ་ཁ་བཟློག་དཀའ་བས།།
དབྱར་ཤེས་སྐྱེས་བུས་གཉེན་པོའི་མཚོན་གཟུང་ནས།།
ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག།།
འབྱུང་འཇོམས་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རང་གི་སེམས་རྒྱུད་སྲབ་སྐྱོག་མེད་པའི་རྩ་ཆོད་བཞིན་དུ་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པར་གོམས་ཆེས་ན། ཉོན་མོངས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ཏེ་གཉེན་པོས་ཀྱང་བཟློག་པར་དཀའ་བར་འགྱུར་བས། དེས་ནས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མི་ཕྱུག་པའི་དབྱ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྐྱེས་བུས་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོ་བཟུང་ནས། ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་འབྱུང་འཇོམས་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། །འདིར་ཉོན་མོངས་འབྱུང་འཇོམས་བྱེད་ཚུལ་ལ། བཟོད་པའི་གོ་ཆ་དང་མི་ཕྱུག་པའི་ཉིང་འཛིན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚགས་ལྟང་མངོན་འགྱུར་གནས་ལྟངས་འབྱུང་འཇོམས་བྱེད་ཚུལ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཚགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དྲུང་ནས་བཏོན་ཏེ་འབྱུང་འཇོམས་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས་མཐར་གཏུགས་ན་ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་ལ་རྟེན་དགོས་ཏེ། **འཕགས་པ་ལྷས།** དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་འཇོམས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དྲག་པ་རྒྱུན་དུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

མངོར་ན་གང་དུ་སྦྱོང་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང།།

རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞེས།།

རྒྱུན་དུ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡི།།

གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** མངོར་ན་ཡུལ་གང་དུ་དུས་ནམ་ཡང་ལུས་དགེ་གི་སྦྱོང་ལམ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དགེ་སྡིག་ཅི་ཡོད་ཕྱོགས་བཞིན་འདུག་གམ་ཞེས་དུས་རྒྱུན་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་རང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ཡོངས་སུ་དོར་ནས། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱུབ་པས།** རང་དོན་སྒྲུབ་ལ་ནམ་ཡང་མི་རེ་ཞིང་། །གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །སྒྱུན་དང་མངོན་ཤེས་སྣ་མཁས་བཟོད་པ་སོགས། །གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ཚང་བར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཁོག་འདྲའོ།།

བདུན་པ་དགེ་ཙ་ཧོགས་བྱང་དུ་བསྟོ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

རྫོ་བ་ལས།

དེ་ལྟར་བཙོན་པས་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་བ་རྣམས།།

འཁོར་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཕྱུག་བསྟལ་བསལ་བའི་ཕྱིར།།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།།

བྱང་ཆུབ་བསྟོ་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པོས་བཙོན་པས་བསྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བའི་ཕྱུག་བསྟལ་མ་ལུས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོ་བ་སྟོ་བྱེད་བསྟོ་བའི་ཡུལ་ཏེ། འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བདེ་ཡིད་བྱེད་དང་

ཐར་པ་ཉེ་ཚེ་བའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་བསྟོ་བ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྨྱོད་འཇུག་ལས།** དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྲུང། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོ་བའི་དགེ་བ་ནི་**མདོ་ལས།** ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་རང་ཆུ་ཕིགས་ལྟུང་། །རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་ཟད།། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོང་བསྟོས་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ཟད། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐ་མ་དགེ་བ་འཇུག་གི་དོན་ལ། མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞུང་འདི་ཇི་ལྟར་རྫོགས་པ་དང་། བཙུམས་པའི་གཞུང་འདིའི་ཁྱངས་བསྟན་པ་དང་། ཁེངས་སྒྲུངས་ནས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ། བསྟན་བཅོས་བཙུམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ། མཇུག་བྱང་དང་ལྡ་ལས།

དང་པོ་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞུང་འདི་ཇི་ལྟར་བཙུམས་པའི་ཚུལ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་དོན།།
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འདི་རྟེས་འབྲངས་ནས།།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྲུས་ཏུ་བདུན།།
རྒྱལ་སྲས་ལམ་ལ་ཐུགས་འདོད་དོན་དུ་བཀོད།།

ཅེས་གསུངས། **དོན་ནི།** སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཟབ་ཅིང་བརྗེངས་པ་དག་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཡྱོང་དུ་འཕྱེལ་བའི་དགོངས་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འགྲོགས་པའི་གསུང་གི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་དོན་ཚན་སུམ་ཏུ་སོ་བདུན་དུ་བསྡུས་ནས་འཚང་པ་འདི་ནི། རང་དོན་ཆེད་བཀུར་སྟན་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར། ཆགས་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་སྟོང་པའི་ལམ་ལ་ཐུགས་པར་འདོད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དག་གི་དོན་དུ་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་དོ། །ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་བཙུམས་པའི་གཞུང་འདིའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ་ལས།

བློ་གཏོས་དམན་ཞིང་སྦྱངས་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། །

མཁས་པ་དགྱེས་པའི་སྟེབ་སྦྱོར་མ་མཆིས་ཏེ། །

མདོ་དང་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །

རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་འཕྲུལ་མེད་ལགས་པར་སེམས། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱེས་སྟོན་ཀྱི་བློ་གཏོས་དམན་ཞིང་སྦྱངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གཅིག་ལག་གནས་ལ་མཁས་པ་དག་གི་ཐུགས་ཡིད་དགྱེས་པའི་རྟོག་ཚོག་དང་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་མཛེས་ཚ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་བརྟོད་བྱ་བའི་བར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་དང། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྡོན་བྱོན་དམ་པའི་རྒྱུ་བོ་ཁྱད་ཚོས་བདུན་ལྡན་མཚོན་པོ་ཞེ་བ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམས་ཚེན་རྒྱལ་སྲས་སྦྱོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལག་ལེན་འཕྲུལ་མེད་ཉིད་དུ་ལགས་པར་སེམས་སོ།། ཞེས་འདིའི་ཁྱད་པར་ཡུང་རྣམ་པར་དག་པས་འདི་ཉིད་ལ་བསླབ་པ་གཙམས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་སྒྱུངས་ནས་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ནི།

ཙ་བ་ལས།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་སྟོང་པ་རྣམས་ཚེན་རྣམས།།

བློ་དམན་བདག་འདས་གཉིང་དགག་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

འགལ་དང་མ་འཛེལ་ལ་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས།།

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།།

ཅེས་གསུངས། **དོན་ནི།** འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་གསུངས་དོན་ནི། ཇི་སྐད་དུ་**མདོ་ལས**། ཀུན་དགའ་གོ་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིང་གི་ཚད་ནི་བཟུང་བར་ནུས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང། ཡེ་ཤེས་དང། དྲན་པ་དང། གཟུགས་དང། སྟོབས་པའི་གཉིང་ཚད་ནི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བློ་དམན་པ་བདག་དང་བདག་འཛིན་གཉིང་དཔག་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་དོན་ལ་འགལ་བ་དང་རྟོད་ཕྱེད་ཆོག་གི་གོང་འོག་མ་འཛེལ་བ་དང་གོ་རིམ་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དོན་གཉིས་ཀའི་ཚར་ཉེས་པས་ཚོགས་ཅི་ཞིག་མཆིས་པ་དེ་ཀུན། སྒྲ་བོ་དམ་པ་

སྲོ་དང་ལྷག་པར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྲོད་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་སྟེ། **ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།** ཉེས་པ་གྱུར་གང་དེ་ནི་བདག་གིས་ཉེས། །དམ་ཆོས་ཚུལ་ཚད་མ་ཐུབ་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྨོ་བསྡུན་པའོ།།

བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བརྙམས་པའི་དགེ་རྩ་བསྟོ་བ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན།།
དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་གིས།།
སྒྲིབ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི།།
སྒྲུན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས། **དོན་ནི།** བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོ་གཅིག་ཏུ་ཟིལ་ཏེ་ལག་ལེན་དོན་ཚན་སོ་བདུན་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་ལ་འཁྱམ་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། ཤེས་བྱའི་གནས་ལྟུགས་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་རྒྱང་གིས་སྒྲིབ་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བའི་མཐའ་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ལ་མི་གནས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་གི་མཐར་མཛེ་གས་པ། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྲུན་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་ལ་བ་མེད་པ་འཕགས་མཆོག་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཞེས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་མགོན་དང་དབུང་གཉེན་དམ་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་པའོ།།

ལྷ་པ་མཇུག་གི་མཛད་བྱང་ནི།

ཅེས་པ་འདི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ཕུང་དང་རིགས་པ་སྣ་བའི་བཅུན་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དཔྱལ་ཆུ་རིན་ཆེན་ཕུག་ཏུ་སྣུར་བའོ།།

ཞེས་གསུངས། **དོན་ནི།** རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་ལེན་སྙིང་པོར་ཟིལ་བའི་ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཁྱངས་གང་དུ་གཏུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་སྒྲིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ལ་གཏུགས་ནས་བཏུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་དོན་དུ་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན་རང་དང་གཞན་

ལ་ཕན་པའི་དོན་དུའོ། །སྲུས་བརྩམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་དང་སྟེ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་སྣ་བའི་མཁས་པ་དང་སྤྲོས་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ལ་གནས་པའི་བཙུན་པ་སྟེ། མཁས་བཙུན་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ན་གཙང་གཡོན་རྒྱ་བཞད་དང་ལ་ཆུ་རི་ཁྲོད་རིན་ཆེན་སྣྲག་ཏུ་སྣུར་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟླ་བ་བྱགས་པའི**ལྷོན་གསལ་འགྲེལ་བ་ལས།** ཅོ་མ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ། ཁྱད་པར་གང་ལས་བཏུས་པ། ཐོ་གས་གང་དུ་གཏོགས་པ། དགོས་ཆེད་གང་ཡིན་པ། དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཅི་མགོ་ལྟར་བསྡུས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་ཐོ་གས་འདི་སྟེ་གོ་སྐབས་སོ།།

《ཟླ་བཟང་འཇིགས་མེད་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ།》

ཐོ་ཚན།

ཀ། གཙོ་གསལ་ཏི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྱིས།

༡། རྒྱ་བ་ལས། རང་གི་བློ་མ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཚུལ་བྱིས།

༢། རྒྱ་བ་ལས། ཐ་ཡུལ་སྒོང་བ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན་པར་བསྟན་ཚུལ་བྱིས།

༣། རྒྱ་བ་ལས། དབེན་པ་བསྟེན་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་བྱིས།

།ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ

ལ

ལ

**

༢། རྒྱ་བལ། ཤེས་རབ་བསྟོམ་པ་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་དུ་བསྟན་ཚུལ་རྗེ་ཡུར་ཡིན་བྱིས།

ཀ། ཐོག་ལོ་ངན་པ་ཐོང་དགོས་པ་དང་ཐོག་ལོ་བཟང་ལོ་བསྐྱེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྗེ་ཡུར་ཡིན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྱིས།

ཁ། ཞེ་ལྡང་གིས་རང་གི་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་གནོད་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒོམ་པའི་ཐན་ཡོན་རྗེ་བྱང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྱིས།

ག། སྨོན་ལྷག་ཚོས་ཏུས་རྒྱན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པའི་ཚེ་དེ་ཆོར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་ཐན་གནོད་རྗེ་བྱང་རང་གི་ཐོང་ཚོར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱིས།

ང། ལྷན་ཕྱག་ཚོས་ཏུས་རྒྱན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པའི་ཚེ་དེ་ཆོར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་ཐན་གནོད་རྗེ་བྱང་རང་གི་ཐོང་ཚོར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱིས།

ཅ། ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་གང་ཡིན་དགེ་དེ་བ་གཞན་ལས་བཏུས་ཏེ་འཕྲི་དགོས།